

ŽELEZAR

TEDNIK - GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SŽ ŽELEZARNE JESENICE

ŠTEVILKA: 11 • LETO: XXIX

JESENICE, DNE 20. MARCA 1980

Naš kovinar, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik Železarja začel izhajati 26. januarja 1937. Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25-letnici predsednik Tito odlikoval z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl - Naslov: Uredništvo Železarja, SŽ - Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 483, administracija 484 in 726. Tisk: TK Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72.

PREDLOG DELITVE SKLADA SKUPNE PORABE ZA LETO 1980

Delavski svet Železarne je 5. marca s sprejemom zaključnega računa Železarne za leto 1979, potrdil tudi bilanco uspeha s delitvijo, predhodno obravnavano na sestankih samoupravnih delovnih skupin v TOZD in delovnih skupnostih. S potrditvijo bilance uspeha in delitvijo je del čistega dohodka v znesku 56.501.204 din namenjenega za stanovanjsko gradnjo in drugi del, v znesku 107.498.796 din za skupno porabo.

V skladu s samoupravnim sporazumom o združitvi temeljnih organizacij združenega dela v delovno organizacijo in drugimi določili sporazumov je del sklada skupne porabe namenjen za neposredno delitev v temeljnih organizacijah kot so: regresi za letni dopust, solidarnostni sklad organizacij sindikata in prehrana med delom. Del sredstev

be namenjen za neposredno delitev v temeljnih organizacijah kot so: regresi za letni dopust, solidarnostni sklad organizacij sindikata in prehrana med delom. Del sredstev

skupne porabe pa v skladu s čl. 48 sporazuma o združitvi TOZD v delovno organizacijo, temeljne organizacije združujejo za kritje skupnih potreb kot so: naložbe v družbeni standard, kreditiranje individualne stanovanjske gradnje, regresiranje storitev družbene prehrane, nagrade ob odhodu v pokoj in nagrade ob delovnih jubilejih, zavarovanje, aktivnosti sindikata, ZSMS Železarne, kluba samoupravljalcev in sprejete obveznosti do širših družbenih potreb, to je do posrednih in neposrednih potreb delavcev Železarne.

V FEBRUARJU DOSEŽENA PLANIRANA PROIZVODNJA

V primerjavi s proizvodnimi dosežki v januarju se je stanje v februarju precej izboljšalo. Operativni program skupne proizvodnje, ki ni bil bistveno nižji kot gospodarski načrt, je bil dosežen s 100,6 %, medtem ko je bil operativni program gotove proizvodnje, zaradi premajhnih dobav vložka iz tujih virov, znižan za 4,9 %. Gotova proizvodnja je bila v odnosu na gospodarski načrt dosežena s 93,9 % in v odnosu na operativni program 98,7 %. Stanje v posameznih temeljnih organizacijah je bilo naslednje:

TOZD PLAVŽ

Zaradi slabega stanja ognjevdžne obzidave na plavžu štev. 1, slabše kvalitete koka in premajhnih količin razpoložljivega kisika, je bil operativni program postavljen nekoliko nižje kot gospodarski načrt in dosežen s 102,0 %. Poraba koka je bila tudi v tem mesecu visoka.

TOZD JEKLARNA

Martinarna je z gospodarskim načrtom predvideno proizvodnjo presegla za 2,5 %, za 8,0 % pa je za načrtom zaostala elektro jeklarna. V tej jeklarni je bilo 200 ton iz-
(Nadaljevanje na 3. strani)

SAMOUPRAVNIM DELOVNIM SKUPINAM

V današnji številki objavljamo predlog oblikovanja in delitve sklada skupne porabe za letošnje leto, zaradi javne razprave in sprejema predloga delitve na zborskih samoupravnih delovnih skupin. Izjemoma bo treba tokrat pohititi z javno razpravo na zborskih samoupravnih delovnih skupin in jo zaključiti najkasneje do 10. aprila 1980. To je zares skrajni rok, sicer delavski svet Železarne ne bo mogel ugotoviti rezultat javne razprave in sprejemanja sklada skupne porabe na zborskih samoupravnih delovnih skupin pravčasno, da bi nekatere postavke sklada realizirali in izplačali že pred praznikom dela 1. majem 1980. Pa tudi sicer ne kaže odlašati z razpravo, saj se začne gradbena sezona in mnogi naši delavci že težko čakajo na odobritev gradbenega posojila za individualno gradnjo, ki pa tudi ne morejo biti odobrena prej kot bo sprejeta delitev sklada skupne porabe.

Predloga za oblikovanje in delitev sklada skupne porabe ni bilo mogoče pripraviti prej, saj smo šele ob koncu meseca februarja sprejeli na sejah delavskih svetov temeljnih organizacij in delovnih skupnosti delitveno bilanco in se odločili za takšno višino sredstev sklada skupne porabe kot je v predlogu navedena.

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje

PRIPRAVLJA SE ZDRUŽITEV KOVINSKO-PREDELOVALNE INDUSTRIJE V JESENIŠKI OBČINI

V sredo, 12. marca, je bil v prostorih Kazine na Jesenicah razgovor o nadaljnjem razvoju kovinsko-predelovalne industrije v jeseniški občini. Razgovor je bil organiziran v okviru redne dejavnosti zveze inženirjev in tehnikov na Jesenicah iz programa predavanj za leto 1980, ki ga je pripravilo društvo strojnih inženirjev in tehnikov.

Na razgovoru je bilo prisotno 28 članov in ostalih vabljenih. Uvodno razlago je podal Lojze Katnik, poslovodni organ Kovina in istočasno predsednik iniciativnega odbora za združitev podjetij kovinsko-predelovalne industrije v jeseniški občini.

Začetek razmišljanj o združitvi sega v leto 1974, ko je bila Železarna nosilec aktivnosti, vendar se je večji del razvojnih programov, ki so bili pripravljeni za razvoj kovinsko-predelovalne industrije, realiziral v Že-

lezarni. Ponovna oživitve idej o združitvi tovrstne industrije je bila prisotna pri začetnih razgovorih o poslovno-tehničnem sodelovanju med KOOP Mojstrana in Kovinom (takrat še Športmetal) Jesenice, ki pa se ni realizirala zaradi nejasnih odnosov med vzdrževanjem športnih objektov in čisto industrijsko dejavnostjo pri Kovinu.

Končno je v letu 1979 ob pripravi za izdelavo srednjeročnega programa razvoja prišlo ob razpravah o
(Nadaljevanje na 2. strani)

SEJE ZBOROV SKUPŠČINE OBČINE JESENICE

Prihodnji teden se bodo na ločenih sejah sestali vsi trije zborski skupščine občine Jesenice in sicer družbenopolitični zbor v torek, 25. marca, zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti pa v sredo 26. marca. Poleg potrjevanja zapisnikov in izvrševanja sklepov zadnjih sej ter delegatskih vprašanj, bodo zborski obravnavali naslednja skupna vprašanja:

SPREMEMBA ODLOKA O DAVKIH OBČANOV

Ker se predvideva, da bodo ostali proračunski dohodki zadostovali za pokritje proračunskih izdatkov v letu 1980, izvršni svet skupščine občine predlaga delegatom vseh treh zborov, da se od 1. aprila do 31. decembra 1980 ne obračunava več davek iz osebnega dohodka delavcev po stopnji 0,5 odstotka. Čeprav je bil ta davek dogovorjen z dogovorom o usklajevanju davčne politike v SRS

in so ga tudi za leto 1980 sprejeli vsi trije zborski skupščine občine Jesenice, izvršni svet zavestno predlaga prenehanje plačevanja tega davka, čeprav bo s tem kršen tudi navedeni dogovor.

POTRDITEV ZAKLJUČNEGA RAČUNA OBČINE ZA LETO 1979

Delegatom vseh treh zborov je predložen v razpravo in sprejem predlog odloka o potrditvi zaključ-
(Nadaljevanje z 8. strani)

ORGANIZIRANOST IN DELOVANJE ZVEZE SINDIKATOV V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH

»Danes sindikat ni dovolj angažiran tam, kjer delavci živijo; kadar pa gre v akcijo, dela to bolj s stališča socialne politike, manj pa s stališča krepitve vloge delavcev v političnem sistemu. Sindikat mora bolj vplivati na vključevanje delavcev v organe krajevnih skupnosti in občin in prispevati k temu, da se krepí pozicija delavcev pri odločanju v teh organih.« (Edvard Kardelj: Smeri razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja)

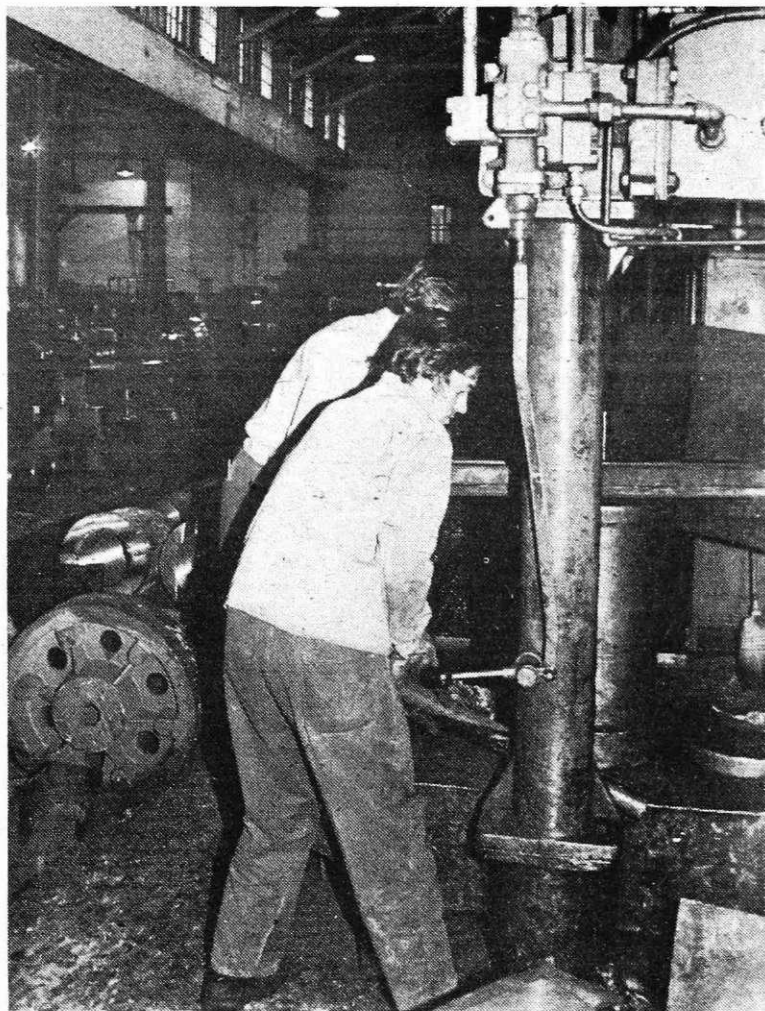
Predsedstvo republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije je na seji 21. februarja obravnavalo delovanje in organiziranost zveze sindikatov v krajevnih skupnostih in sprejelo ustrezno gradivo, ki pravi, da ustvarja podlago za nadaljnje delovanje in uresničevanje nalog razvoja in področ-

ju. Gradivo je bilo objavljeno v Sindikalnem poročevalcu, prilogi Delavske enotnosti 8. marca letos.

Zveza sindikatov Slovenije je na svojem devetem kongresu v sklepih opredelila cilje in naloge, za katere si morajo delavci - člani zveze sindikatov
(Nadaljevanje na 8. strani)

110
LET ŽELEZARSTVA

30
LET DELAVSKEGA
SAMOUPRAVLJANJA

Sodelavci v orodjarni (IK)

STABILIZACIJSKA USMERITEV MORA BITI STALNO PRISOTNA MED DELAVCI

Obdobje po novem letu bi v vseh temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnosti naše železarne lahko označili kot obdobje razprav, od samoupravnih delovnih skupin navzgor, o uresničevanju družbenoekonomske politike gospodarske stabilizacije. Seveda pa so bile in so te razprave v nekaterih sredinah bolj poglobljene, druge manj, neke se bolj poudarjajo objektivni vzroki oziroma dejavniki, druge pa se dosti poglobljeno lotevajo tudi subjektivnih vzrokov in dejavnikov, ki so v mnogokje še vedno povzročajo nestabilnost v našem gospodarstvu.

Pregled sestankov samoupravnih delovnih skupin v TOZD in delovnih skupnostih nam odkrije spekter vprašanj in problemov o katerih so spregovorili delavci ob ocenjevanju svojega dela in poslovanja TOZD v minulemu letu ter dopolnitvah plana za letošnje leto. V ospredju so bila vprašanja bolj smotne izrabe proizvodnih zmogljivosti in delovnega časa, boljše organizacija dela, boljše vzdrževanje naprav, zmanjševanje izostankov, štednja z vsemi materialnimi stroški, posebej se z energijo in podobno, poleg že dalj časa prisotnega problema vložnega materiala. Žal pa v mnogih primerih zelo objektivnim in prodornim ugotovitvam niso sledili konkretni sklepi in zadolžitve za razreševanje posameznih problemov. Ostali smo bolj ali manj pri ugotovitvah in bolj ali manj načelnih sklepih, ki ne obvezujejo vseh pa tudi posameznikov, ki so za ugotovljene slabosti odgovorni.

Zelo v redkih primerih pa je bila poudarjena štednja in zmanjševanje porabe in dosledno stabilizacijsko obnašanje v sferah skupne in splošne porabe, kot napotila svojim delegatom za nastopanje v skupščinah interesnih skupnosti in drugje.

Ob vsem tem oziroma ob takih načelnih obravnavah so prav gotovo nekateri, tako kot mnogokrat doslej, vse te razprave sprejemali bolj formalno ali kakor je predsednik sveta ZSS Vinko Hafner dejal na slavnostni seji delavskega sveta Železarne s stališča »da nobena juha ni tako vroča pojedena kot je skuhanja«, s pripombo, da čim dlje bomo čakali s tako juho, bo vsaka naslednja še bolj vroča.

Ravno zaradi takih primerov in različne stopnje družbene zavesti bo morala biti stalno prisotna politična aktivnost, predvsem zveze sindikatov, da se bodo vsi delavci ob povečanih naporih in odpovedovanju zavestno borili za uresničevanje stabilizacijskih ukrepov. Osnovne organizacije zveze sindikatov bodo morale biti stalno prisotne med delavci in s svojo aktivnostjo pomagati ustvarjati vzdušje za polno aktivnost vseh delavcev. Mnogo bo potrebna še dokazovanja, argumentiranja in prepričevanja pa tudi osebnega zgleda, predvsem subjektivnih sil, da bo do slehernega delavca pridrila stabilizacijska miselnost in obnašanje.

SEJA SKUPŠČINE STANOVANJSKE SKUPNOSTI

V ponedeljek, 31. marca se bodo sestali delegati na 6. seji skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti občine Jesenice. Konferenca delegacij v Železarni pa bo v petek, 28. marca ob 12. uri v salonu restavracije Železarne. Na to še posebej opozarjamo vodje delegacij za SIS za stanovanjsko gospodarstvo v naših temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih, ker je bila prejšnja seja konference (5. decembra 1979) nesklepčna, občinska skupščina pa je zasedala brez »železarskih« delegatov.
(Nadaljevanje na 7. strani)

PRIPRAVLJA SE ZDRUŽITEV KOVINSKO-PREDELOVALNE INDUSTRIJE V JESENIŠKI OBČINI

(Nadaljevanje s 1. strani)

prostorski ureditvi jeseniške občine do ponovnega razmišljanja o možnostih za sodelovanje med podjetji kovinsko-predelovalne industrije. Osnovni razlogi, iz katerih so izhajali udeleženci v razgovorih o možnih oblikah sodelovanja so bili:

- enotno nastopanje na tržišču,
- združevanje sredstev za investicije,
- medsebojna povezava in dopolnjevanje proizvodnih programov,
- skupna priprava razvojnih projektov.

Na osnovi ugotovljenih skupnih interesov je v juniju 1979 začel z delom iniciativni odbor, ki je združeval predstavnike podjetij KOOP Mojstrana, ELIM Hrušica, Kovin Jesenice in TOZD Kovinska obrt iz DO Kovinar Jesenice. Po odcepitvi od Železarn se je za sodelovanje v iniciativnem odboru odločil tudi Kovinoservis Jesenice.

Pripravljena je bila analiza sedanjega stanja pri vsakem od partnerjev in pri skupni oceni te analize ugotovljeno, da je primeren trenutek za združitev vseh petih OZD in da se razvoj nadaljuje po pripravljenih programih s tem, da se le nekatere nedonosne dejavnosti opuščajjo.

Tako bi se v bodoče posamezne OZD angažirale predvsem na naslednjih programih oziroma dejavnostih:

- KOOP Mojstrana:
 - proizvodnja podbočnikov za železarsko industrijo,
 - proizvodi iz hladno valjanih trakov,
 - proizvodi iz vlečene žice,
 - orodjarna,
- Kovinska predelava:
 - izdelava armaturnih mrež,
 - proizvodnja vlečene žice,
- ELIM Hrušica:
 - proizvodnja kovinskih izdelkov za elektro montažo,
 - izvajanje elektroinstalacij,
 - izdelava cevni ogrevalni naprav,
- projektiranje,
- KOVIN Jesenice:
 - kmetijska mehanizacija,
 - oprema za farme,
 - izdelava različnih vrst filtrov,
 - predelava hladno valjanih trakov,
 - izdelava lesne embalaže,
 - izvajanje uslug za Železarno,
- Kovinoservis Jesenice:
 - izdelava kovinskih opažev,
 - postavljanje kovinskih hal in stolpov,
 - izdelava fasadnih veznih elementov.

Postavljeni program razvoja je možno realizirati do konca leta 1985, s čemer se bo vrednost celotnega prihodka od sedanjih 420 milijonov din dvignila na 900 do 1.000 milijonov din. Pri pripravi programa razvoja so bile prisotne tendence, da se s tem zagotovi:

- a) večji delež proizvodnje za pokrivanje potreb Železarn,
- b) večji delež proizvodnje iz proizvodov Železarn,
- c) tolikšno intenzivnost dela, da potrebe po novo zaposlenih ne bodo presegle možnosti pridobitve novih delavcev.

Predloženi razvojni programi pa še niso usklajeni s prostorskim planom, zato se predvideva prav na tem področju precejšnje težave, ki bi lahko odločilno vplivale na nadaljnjo usodo procesa združevanja.

V razpravi so sodelovali predstavniki vseh prizadetih podjetij, Železarn, občinskega izvršnega sveta in člani zveze inženirjev in tehnikov. Izražena mnenja, predlogi in pripombe kažejo na to, da je proces združevanja nujno potrebno nadaljevati, medtem ko razvojni programi niso v celoti sprejemljivi niti za ostale neposredno zainteresirane.

Med drugim je bilo omenjeno, da je razvoj združene kovinsko-predelovalne industrije deležen tudi podpore vseh družbenopolitičnih faktorjev v občini le, da bo moral vključiti določene usmeritve, ki jih narekuje nadaljnji razvoj celotnega gospodarstva v občini. Razvojni programi bodo morali zagotoviti pokrivanje potreb obstoječe industrije in ostalih dejavnosti, surovine bodo morali črpati iz proizvodov Železarn, zagotavljati bodo morali intenzivni sistem dela, zagotavljati vključevanje v mednarodno delitev dela ter upoštevati le investicijsko dejavnost na osnovi lastne akumulacije in sodelovanja s partnerji.

Zaradi razhajanja predloženih razvojnih programov za osnovnimi smernicami hodočnega razvoja je bilo danih nekaj sugestij, ki naj bi pomagale iniciativnemu odboru pri nadaljnjem oblikovanju razvoja kovinsko-predelovalne industrije v občini. Predvsem razvoj ne bi smel izhajati iz sedanjega stanja, ker to sta-

nje ni usklajeno z optimalnimi možnostmi, ki jih daje področje na katerem živimo. Predvideni porast celotnega prihodka bo mogoče doseči z večjo produktivnostjo in povečano zaposlenostjo. Medtem ko razvoj sedanjega programa omogoča le skromno povečanje produktivnosti pa na povečanje zaposlenosti sploh ni mogoče računati, saj je letni prirast števila zaposlenih prenekaj celo za Železarno. Zato naj bi se kovinsko-predelovalna industrija odrekla programom, ki predelujejo jeklo navadnih kvalitet, ampak naj bi se preusmerila v proizvodnjo delov, strojev, naprav in opreme za večje objekte. S tem bi bila tudi povezana izdelava različnih projektov.

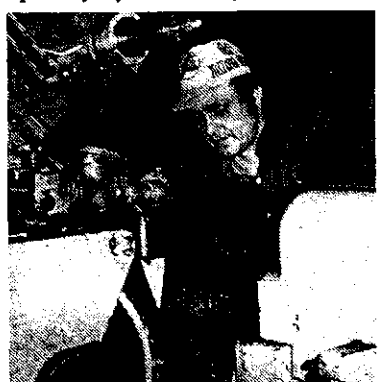
V petek, 14. aprila je bila delovno volilna konferenca sindikata Železarn, katere se je udeležilo 72% izvoljenih delegatov. Obravnavali so poročilo o delu konference osnovnih organizacij sindikata Železarn v minulem letu, ki so ga delegati prejeli v pisni obliki: s svojim poročilom pa ga je na konferenci dopolnil še predsednik izvršnega odbora Stefan Šterbič. Na konferenci so izvolili nov izvršni odbor in komisije ter sprejeli program dela konference in izvršnega odbora sindikata Železarn ter finančni načrt za leto 1980. Več o konferenci bomo poročali v naši prihodnji številki.

DELEGAT IMA BESEDO

Dela je vedno več, delovni prostori pa so utesnjeni. Pozimi nas zebe, poleti nam je vroče. Dolgoročni razvoj predvideva tudi za nas rešitev, saj bi s posodobitvijo delavnice in izpopolnitvijo kadrov lahko naredili marsikaj, za kar zdaj iščemo usluge zunaj Železarn. Vem, da je v projektu izgradnje nove centralne orodjarne za SOZD Slovenske železarn v Verigi v Lescah, vendar so v Železarni potrebe iz dneva v dan večje in ni skrbni, da nam bo dela zmanjkalo.

Kot orodjar v orodjarni TOZD Strojne delavnice Aleksander Svetina združuje delo že štirinajst let, odkar se je izučil tega poklica v železarskem industrijskem centru. Sposoben delavec za strojem, pa tudi aktiven samoupravljaec, saj je delegat delavskega sveta v TOZD in član odbora za gospodarstvo. Zaupa li so mu tudi vodstvo delegacije za SIS za zdravstveno varstvo.

Najprej sem ga vprašal, če kot član odbora ali delegat v delavskem svetu kot nestrokovnjak na finančno-ekonomskem področju lahko uspešno deluje v tako zahtevni vlogi, kot je gospodarjenje v TOZD.

Aleksander Svetina

Vodja temeljne organizacije in računovodja gradiva dobro pripravljen in ga tudi razumljivo razložita odboru. Veliko pa smo se na področju razporejanja in delitve dohodka v tem času tudi že naučili. Odbor za gospodarstvo se sestane enkrat na mesec, dosti razpravljamo, dajemo pripombe, predlagamo delavskemu svetu. Lahko rečem, da delujemo tako, kot naj bi se od nas pričakovalo. Na zadnji seji smo obravnavali in sprejeli zaključni račun z oceno našega dela in poslovanja za preteklo leto.

Za uresničevanje politike gospodarske stabilizacije ste najbrž sprejeli tudi kakšen akcijski program za večje varčevanje in dvig delovne storilnosti?

Smo. Prihraniti bomo skušali nekaj na materialu, medtem ko čimboljše izkoristek delovnega časa nalaga tudi delovna norma.

Orodjari imate individualno o normo. Ali vam ta sistem nagrajevanja po delu ustreza?

S preseženo normo in z dodatki za kvaliteto dela se da nekaj več zaslužiti. Kaže pa, da nekaterim to ne ustreza, saj si poiščejo delo drugod, kjer z nenormiranim delom lažje pridejo do zaslužka. Zaradi tega je

s čemer bi lahko izkoristili precejšen strokovni potencial, ki je skoncentriran na tem področju. Sklepna ugotovitev razgovora je bila, da je potrebno vse nakazane probleme v razvojni usmeritvi Železarn in kovinsko-predelovalne industrije združiti še z ostalimi in jih obravnavati skupno iz tega pa pripraviti skupne smernice razvoja.

Splošni vtis prisotnih je bil, da so takšni razgovori koristni saj se v širšem krogu lahko zbere veliko koristnih idej in predlogov s pomočjo katerih se hitreje najde pravilna usmeritev, program ali oblika združevanja. Žaželjeno bi bilo, da bi v bodoče takšnim razgovorom prisostvovalo večje število članov zveze inženirjev in tehnikov ter tako izkoristilo priložnost za ustvarjalno delovanje pri sestavljanju tako družbeno kot gospodarsko pomembnih dokumentov, kot so razvojni programi in predlogi za združevanje gospodarskih dejavnosti.

J. K.

PREDLOG DELITVE SKLADA SKUPNE PORABE ZA LETO 1980

(Nadaljevanje s 1. strani)

1. PREDNOSTNA IN NEPOSREDNA DELITEV

1.1. Regresi za letni dopust	19.740.000,00 din
1.2. Solidarnostni sklad OO sindikata TOZD in delovnih skupnosti (osnova za izločanje je neto OD po stopnji 0,36 %)	2.796.000,00 din
1.3. Solidarnostni sklad IO OO sindikata ŽJ	250.000,00 din
1.4. Za dejavnost društev upokojeencev	547.000,00 din
1.5. Nagrade ob upokojitvi	3.501.000,00 din
1.6. Jubilejne nagrade	5.300.000,00 din
SKUPAJ	32.134.000,00 din

OBRAZLOŽITEV:

1.1. Merila regresiranja letnih dopustov se v osnovi ne menjajo. Predlagata se dve spremembi: — otroci rojeni v letu 1980 ne prejmejo regresa za letni dopust in — višina regresa za aktivne delavce se poveča iz 1.800.— na 2.000.— din, za družinske člane 500.— din, za nezaposlene žene in otroke nad 10 let ter 400.— din za otroke do 10 let se ne menja.

1.2. do 1.4. Višina namenjenih sredstev za solidarnostni sklad OO sindikata, IO sindikata Železarn in za dejavnosti društev upokojeencev se povečujejo v višini rasti OD.

1.5. Višina sredstev za nagrade ob upokojitvi upošteva dosežen popre-

ni mesečni OD v letu 1979 v SR Sloveniji (7.159.— din), predvideno število upokojevtv in 2,8 mesečnega neto OD na upokojenca. Znano je da se nagrade oblikujejo za delo do 20 let — dva mesečna izplačila OD za 20—30 let 2,5 in nad 30 let tri mesečna izplačila poprečnega OD.

1.6. Jubilejne nagrade določajo sprejeta merila. Pri tem se predlagata dve spremembi: — osnova jubilejne nagrade se ne menja in je 200.— din, pri tem se predlaga povečanje iz 25.— din na 30.— din deleža za vsako leto zaposlitve v Železarni in — predlaga se, da prejmejo jubilejno nagrado le tisti delavci, ki imeli na dan 31. 12. 1979 najmanj eno leto delovne dobe.

2. PREHRANA MED DELOM:

2.1. Prehrana med delom	40.362.000,00 din
2.2. Regresi v poč. domovih, stanarine v samskih domovih in regres za prehrano novosprejetim delavcem	2.000.000,00 din
2.3. Jubilejne prireditve ob 30-letnici samoupr. jubilariti dela, svečane seje, pogostitve, drugi podobni stroški na nivoju Železarn	1.000.000,00 din
SKUPAJ	43.362.000,00 din

OBRAZLOŽITEV:

Za celotno navedeno regresiranje smemo po dogovoru nameniti največ do 550 din na mesec na dejansko zaposlenega delavca. V okviru te osnovne opredelitve se predlaga namenska delitev sredstev. Višina re-

gresov za počitniške domove predlaga sindikat Železarn, za regresiranje storitev družbene prehrane odbor za kadre in družbeni standard. Sredstva za svečanosti in prireditve v okviru predlagane višine odbrava delavski svet Železarn.

3. DRUŽBENI STANDARD:

3.1. Družbena stanovanjska gradnja	56.501.204.— din
3.2. Individualna stan. gradnja	14.800.000.— din
3.3. Adaptacija stanovanj, ki še niso v skupnem stanov. skladu	1.500.000.— din
3.4. Naložbe v širši družbeni standard	5.919.796.— din
SKUPAJ	78.721.000.— din

OBRAZLOŽITEV:

3.1. Je skladna s potrjeno bilanco uspeha in delitvijo. Predstavlja 6,5 % bruto osebnih dohodkov. Sredstva so izključno namenjena za gradnjo oz. nakup družbenih stanovanj.

3.2. S kreditiranjem individualne stanovanjske gradnje pospešujemo razreševanje stanovanjske problematike. V skladu s pravilnikom se predlaga za leto 1980 zgornja meja kredita 150.000.— din za nakup ali izgradnjo stanovanj in do 60.000.— din za rekonstrukcijo stanovanj.

3.3. Predlagana sredstva so namenjena za minimalno adaptacijo zgradbe na Delavski 8, ki naj se namenijo za začasna družinska stanovanja.

3.4. Namenjena sredstva so za širše naložbe v družbeni standard, katere večino smo sprejeli s sporazumi ali dogovori o namenskem združevanju sredstev. Predlagana

višina je kljub novi pomembni obvezi do pokritega kopališča skoraj za petino nižja od preteklega leta. Predlaga se po sprejetem sporazumu o združevanju sredstev 3.337.796 din za pokrito kopališče, 1.362.000.— din za urejanje športno rekreativnih objektov v počitniških domovih, doma na Mežakliji in na Jesenicah 500.000.— din za prioritetne vrhunske športe, 100.000.— din Zvezi inženirjev in tehnikov, 100.000.— din planinskim društvom, 70.000.— din za tekmovanje kovinarjev, 50.000.— din za balinarski klub, 50.000.— din za pokroviteljstvo nad mladinsko delovno brigado, 100.000.— din Partizanu Jesenice, 70.000.— din Partizanu Javornik-Koroška Bela, po 40.000.— din Partizanu Bl. Dobrava in Zirovnica in 30.000.— din Partizanu Hrušica, slednjim za pomembno širjenje množične telesne kulture med mladino.

4. SPLOŠNE NEPOSREDNE ZADEVE:

4.1. Kolektivno življ. in neugodno zavarovanje	2.160.000.— din
4.2. Telesno kulturne in kulturne aktivnosti delavcev Železarn	3.680.000.— din
4.3. SSP SOZD SZ	667.000.— din
4.4. Odbor za splošne zadeve	150.000.— din
4.5. Odbor za kadre in družb. standard	600.000.— din
SKUPAJ	7.257.000.— din

OBRAZLOŽITEV:

4.1. Zavarovanje temelji na sprejeti odločitvi o dopolnilnem zavarovanju vseh zaposlenih.

4.2. Višina namenskih sredstev za aktivnosti delavcev Železarn se predlagali: IO sindikata Železarn na osnovi sprejetih stališč konferenice, enako koordinacijski svet ZSMS in vodstvo aktiva ZB NOV. V tem sklopu so zajeta poleg telesnokulturnih in kulturnih aktivnosti tudi

delo aktiva invalidov, klubov ozdravljenih alkoholikov in aktiva ZB NOV (250.000.—)

4.3. Za dogovorjene skupne aktivnosti po sprejetem programu za leto 1980 je po merilu števila zaposlenih naš delež v višini 667.000.— din.

4.4. in 4.5. Za reševanje posameznih manjših vlog organizacij, društev in šol se predlaga, da o navedenih sredstvih sklepata navedena izvršna organa DS Železarn.

5. OSTALE SPREJETE OBVEZNOSTI:

5.1. Za potrebe KS	1.980.000.— din
5.2. Za novoletno praznovanje otrok	330.000.— din
5.3. Za klub samoupravljalcev	216.000.— din
SKUPAJ	2.526.000.— din

OBRAZLOŽITEV:

5.1. Po sprejetem sporazumu smo se za leta od 1976 do 1980 obvezali, da namenimo iz SSP letno po 300.— din na zaposlenega krajana za potrebe KS občine Jesenice in Radovljica in KS Podbrdo.

5.2. Predlagana sredstva so skladna s sprejetim dogovorom med združenim delom in koordinacijskim odborom pri OK SZDI, Jesenice.

5.3. Po sprejetem sporazumu se namenjena sredstva koristijo za funkcionalne stroške kluba in večina za izobraževalno dejavnost.

O predlogu delitve sredstev skupne porabe je podrobno razpravljala 14. marca odbor za kadre in družbeni standard ter ga sprejel kot primerne za javno razpravo in sprejem po SDS.

Zaradi namenskih sredstev skupne porabe, ki bi se praktično že morali koristiti (prehrana, upokojitve, jubilejne nagrade ipd.) je potrebno javno razpravo in sprejemanje predloga delitve na SDS zaključiti najkasneje do 10. aprila.

Odbor za kadre in družbeni standard

9. SEJA POSLOVODNEGA ODBORA INTERNE BANKE SOZD SZ

Poslovni odbor Interne banke SOZD Slovenske železarn je na seji dne 21. februarja razpravljal o pripravi gradiva za 8. sejo zbor interne banke. Poleg tega je odobril tudi OZD železarna Štore ter OZD Žična Celje namensko vezavo sredstev zaradi pridobitve dolgoročnih kreditov za obratna sredstva ter potrdil kratkoročni kreditni potencial Interne banke za obdobje od 16. marca do 15. maja letos (765.244.662 din) ter likvidni investicijski potencial za leto 1979 (399 milijonov 639.966 dinarjev) in za letošnje leto (617.686.390 din). Za namestnika delegata za zbor delegatov udeleženk samoupravnega sporazuma o skupni naložbi INA - Nafta Lendava je izvolil Dušana Vodeba iz železarne Ravne.

Nekatera gradiva so bila članom poslovnega odbora na seji še dodatno posredovana, kot dodatna točka, za sejo zbor interne banke pa je bil predlagan razpis volitev v zbor interne banke. Ugotovljeno je bilo tudi, da so v nekaterih gradivih potrebni določeni popravki (v zapisniku o izvršenem popisu gotovine, vrednostnih papirjev, terjatev in obveznosti v Interni banki Slovenskih železarn je bilo potrebno popraviti znesek terjatev do »Beogradske plovidbe - Beograd« na pravičen znesek 41.250 din ter v tabeli »IB-10« nekatere indekse o razporeditvi skupnega dohodka Interne banke).

Andrej Cetinski, ki je poročal o zaključnem računu Interne banke, je v svojem poročilu ocenil, da je Interna banka naloge, ki so bile opredeljene v letnem načrtu uspešno opravila, da pa kljub temu ne moremo biti zadovoljni s strukturnim uresničevanjem načrtov. Pri investicijskem poslovanju se namreč opaža zaostajanje medtem, ko je kratkoročno poslovanje naraščalo hitreje, kot je bilo predvideno. Banka pa vendarle ni opravila vseh potrebnih nalog. Razlog za to je problematična kadrovska usposobljenost banke, saj se število delavcev v lanskem letu ni povečalo za toliko, kot je bilo predvideno. Ta problem bo v letošnjem letu treba nujno rešiti je menil Cetinski.

V razpravi so bila zlasti izpolnjevanja vprašanja osebnih dohodkov zaposlenih v SOZD Slovenske železarn (»če smo in za koliko smo presegli družbene okvire, ki so postavljeni za našo panogo«). Podrobneje je bila obravnavana tudi razporeditev skupnega dohodka Interne banke za

leto 1979, razpolaganje s sredstvi skupnosti za jeklo ter problematika aktivnih kratkoročnih kreditov. Omenjeni so bili tudi nekateri problemi v zvezi s podatki v sredstvih javnega obveščanja.

V zvezi z gospodarskim načrtom Interne banke za leto 1980 je bilo sklenjeno, da »zbor Interne banke posreduje v potrditev tudi nekatere sklepe, s katerimi se ureja usklajevanje obnašanja delovne skupnosti Interne banke z družbenim dogovo-

rom«. V zvezi z volitvami pa, da naj bi se po volitvah sestala prejšnji in novi zbor ter da naj bi za to priložnost predsedniki izvršilnih organov pripravili poročila o delu v preteklem mandatnem obdobju. Splošna ocena je bila, da je gradivo za osmo sejo zbor interne banke dobro pripravljeno.

Poslovni odbor Interne banke je soglašal, da železarna Štore namenijo vsakega 15.000.000 din sredstev v štirimesečnih obrokih z namenom, da si pridobi dolgoročni kredit za osnovna sredstva za financiranje investicije v jeklovke. Po izteku šestmesečne čakalne dobe bo nato Interna banka odobrila tej železarni 30.000.000 din kredita s šestletnim vračilnim rokom. Soglašal je tudi s tem, da OZD Žična Celje veže v Interni banki v obliki enkratnega vplačila 5.000.000 dinarjev za dobo sedem let in da ji le-ta odobri po izteku 12-mesečne čakalne dobe dolgoročni kredit za obratna sredstva v znesku 10.000.000 din s šestletnim vračilnim rokom.

TOZD Žičarna

11. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

Predsednik Ciril Resman je 28. februarja sklical 11. redno sejo odbora za gospodarstvo. Uvodoma je član odbora seznanil s izvajanjem sklepov zadnje seje. Vsi sklepi so bili realizirani.

Najprej je odbor potrdil operativni plan za mesec marec, ki predvideva izdelavo 6.150 ton vlečene žice. Operativni plan je enak družbenemu planu, pri prodaji pa je za 180 ton nižji zaradi večjih potreb v TOZD Žehlarna in TOZD Elektrode. Količine tople valjane žice iz TOZD Valjarna žice in profilov niso v celoti zagotovljene, ker lahko dobavijo le 5.100 ton, iz tujih virov pa ni predvidenih dobav.

V nadaljevanju je odbor sprejel poročilo o doseženih proizvodnih

rezultatih od meseca januarja, v katerem so izdelali 4.808 ton vlečene žice. Od tega je bilo 3.612 ton za prodajo in 1.196 ton za domačo predelavo. Vzroki za neizpolnjevanje planskih obveznosti so v preveliki odstopnosti delavcev in pomanjkanju valjane žice za debelejši asortiment.

Ob zaključku seje so člani odbora potrdili predlog asistenta za delovne naprave o koriščenju sredstev prenešenih iz leta 1979 za pokrivanje stroškov remonta patentirne proge A in sanacijo tal v pocinkovalnici. J. B.

11. SEJA DELAVSKEGA SVETA

V četrtek, 28. februarja, je predsednik Bogdan Marinkovski sklical 11. redno sejo delavskega sveta TOZD Žičarna. Pri pregledu izvrševanja sklepov zadnje seje so ugotovili, da so vsi sklepi realizirani.

V prvi točki dnevnega reda je delavski svet obravnaval zaključni račun za leto 1979, pri čemer so

ugotovili, da so zaključni račun TOZD Žičarna obravnavale na svojih sestankih vse samoupravne delovne skupine. Ker delavci nanj niso imeli bistvenih pripomb niti vprašanj, so delegati sprejeli zaključni račun v predloženi obliki.

Obravnavali in potrdili so tudi rebalans plana TOZD Žičarna za leto 1980, ki je bil prav tako predhodno obravnavan na vseh sestankih samoupravnih delovnih skupin.

V nadaljevanju seje so razpisali referendum, ki bo 31. marca, na katerem se bodo opredeljevali o spremembah in dopolnitvah VIII. in X. poglavja samoupravnega sporazuma o združitvi temeljnih organizacij v delovno organizacijo Železarno, istočasno pa izvedli volitve delegatov delovne organizacije Železarna v organe SOZD Slovenske železarn in izvedli nadomestne volitve delegatov v DS TOZD Žičarna, odbor samoupravne delavske kontrole TOZD Žičarna in delegacija za samoupravne interesne skupnosti.

Delegati so na osnovi predhodne obravnave v odboru za LO in družbeno samozasčito sprejeli sklep o sprejemu samoupravnega sporazuma s katerim se določa prispevna stopnja 0,13 % za financiranje skupnih nalog LO v letu 1980.

Sprejeli so tudi informacijo o obravnavi predloga za povišanje participacije v zdravstvu, ki je bil v razpravi v vseh SDS. Pripombe na predlog so enotne in so bile posredovane delegatu TOZD, ki bo sodeloval pri obravnavi in usklajevanju stališč na nivoju Železarn. Sprejeli so tudi sklep o sprejemu samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev rezerv v sklad skupnih rezerv gospodarstva Slovenije v predloženem besedilu.

Ob koncu seje so delegati sklenili, da se na CPSI posreduje predlog za spremembo termina sestankov. Zaradi kontinuirnega obratovanja predstavljajo prosti čas le proste sobote, katere pa niso primerne za sklicevanje sej in sestankov. Zato so sprejeli predlog, da se seje oz. sestanki začnejo ob 13. uri, gradivo pa mora biti pripravljeno tako, da ne bo potrebno obširnih razlag. J. B.

DOPISUJTE V ŽELEZARJA

2. SEJA ODBORA ZA URESNIČEVANJE ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU

V torek, 4. marca je predsednik odbora Anton PINTAR sklical 2. redno sejo odbora za uresničevanje zakona o združenem delu železarn, na kateri so obravnavali: osnutek sprememb samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v delovno organizacijo, razčlenitev programa dela odbora in razno.

Pod prvo točko dnevnega reda je v uvodu najprej spregovoril Janez POLJŠAK, ki je poudaril, da je potrebno urediti medsebojno povezovanje in sodelovanje TOZD na ravni delovne organizacije kot celote ter da vse preveč radi poudarjamo neodtujljive pravice delavcev v TOZD, pri čemer pa kaj radi pozabljamo na pomen medsebojnega povezovanja. Dejal je, da je potrebno v omenjenem sporazumu spremeniti predvsem področje skupnih osnov in meril za urejanje delovnih razmerij (splošne določbe, razporejanje delavcev, delovni čas, dopust, varnost pri delu, pripravnost, izobraževanje delavcev, disciplinska komisija) ter področje dohodkovnih odnosov TOZD Hladna valjarna Bela.

Kratko obrazložitev teh sprememb je podal Stane REPOVŽ, v razpravi, ki je sledila, pa so bile nato predlagane nekatere nove spremembe besedil posameznih členov osnutka sprememb samoupravnega sporazuma.

Ob koncu so sprejeli sklep, da se osnutek sprememb tega sporazuma posreduje v 15-dnevno javno razpravo ter na naslednjo sejo delavskega sveta Železarn, objavljen pa je bil že tudi v Železarju, dne 13. marca 1980.

V nadaljevanju seje je Janez POLJŠAK posredoval članom še razširjen program dela tega odbora. Program je bil sicer sprejet že decembra lani, vendar pa ga je bilo glede na to, da so posamezna področja vredna posebne pozornosti, potrebno še posebej razčleniti, tako glede vsebine, dela in rokov.

V uvodni obrazložitvi je bilo poudarjeno predvsem to, da kasnimo s pripravo metodologije zahtevnosti nalog in opravil ter da je opaziti velika neskladja pri sprejemanju metodologije. Tisti, ki se z metodologijo ne strinjajo bodo morali pripraviti konkretne predloge in pripombe, kajti le tako bi lahko naredili konfrontacijo med predlogom in pripravo novega predloga.

V razpravi, ki je sledila, je bilo omenjeno, da je predlog preveč kompliciran, da niso vidni neki konkretni rezultati, da je bil pristop k obravnavi preveč akademski. Nasprotno temu je bilo postavljeno stališče, da se je treba odločiti, ali je to kar je narejeno smotno ali ne, oziroma da je treba zbrati konkretne pripombe in predloge ter sestaviti nov predlog ali pa se odločiti za prvotni predlog.

Odbor je sklenil, da naj strokovna grupa, ki je predlog pripravila, uskladi vse pripombe in predloge. Organizirati pa je treba tudi sestanek s TOZD, ki predloga niso sprejele ter pripraviti nov predlog, ki ga bo odbor obravnaval na eni izmed prihodnjih sej.

V nadaljevanju je bilo omenjeno, da bodo potrebne spremembe tudi na področju stanovanjskih razmerij in sicer v tem smislu, da se stanovanjska problematika ne bo več reševala na ravni delovne organizacije temveč znotraj posameznih TOZD.

Delavskemu svetu Železarn odbor predlaga, da potrdi razčlenitev programa odbora ter da naj pooblasti predsednika poslovnega odbora, da imenuje nosilce in posamezne strokovne grupe za uresničitev programa.

Pod točko razno je bil odbor seznanjen tudi z zapisnikom s sestanka na pravnem oddelku Železarn, na katerem je bilo dogovorjeno, da bi odbor imenoval strokovno grupo, ki naj bi pripravila navodilo glede preventivno-varnostnih ukrepov pri delu s plini. To vprašanje je namreč treba normativno urediti. Ugotovljeno je bilo, da mora delavski svet dati pooblastilo, člane komisije pa potem imenuje predsednik poslovnega odbora.

Ob koncu seje pa je tov. Poljšak še opozoril, naj TOZD v primeru, če želijo odgovor ali pojasnilo v zvezi z določeno zadevo, dajo pisne zahteve za odgovor. Po telefonu se namreč običajno ne doseže tistega, kar je sogovornik pričakoval. Z. V.

5. SEJA ODBORA SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE ŽELEZARNE

V četrtek, 13. marca, je bila 5. redna seja odbora samoupravne delavske kontrole Železarn, ki ji je predsedoval Jože Kliček. Obravnavali so naslednje točke dnevnega reda: pregled sklepov prejšnje seje, poslovno poročilo za leto 1979, rebalans plana za leto 1980 in razno.

Poročilo o pregledu sklepov prejšnje seje je podal predsednik poslovnega odbora. Iz poročila je bilo razvidno, da so sklepi izvršeni, tisti, ki so dolgoročnega značaja, pa so še v izvajanju.

Kot osrednji točki dnevnega reda so člani odbora obravnavali poslovno poročilo za preteklo leto in rebalans plana za letošnje leto. Obrazložitev poslovnega poročila je podala Jelka Vidali, rebalans plana pa Maruša Drolc. Člani odbora so imeli pripombe predvsem glede discipline.

tako delovne kot tehnološke. Predsednik poslovnega odbora je poudaril, da bomo lahko samo z dobrim in gospodarnim delom dosegli ustrezne rezultate. Izkoristiti pa je treba tudi notranje rezerve in se opreti na lastne kapacitete. Dosledno pa je treba izvajati tudi akcijske programe, ki so dokaj dosledni in dobro pripravljani.

Poslovno poročilo in rebalans plana so člani odbora sprejeli in podprli sklepe, ki jih je v zvezi s tem sprejel delavski svet Železarn. Z. V.

9. SEJA ODBORA ZA KADRE IN DRUŽBENI STANDARD PRI DS ŽELEZARNA

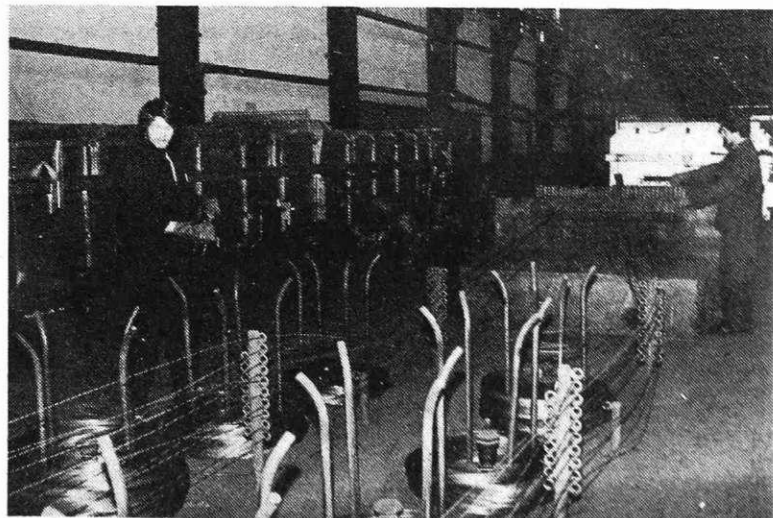
V petek, 14. marca, je bila 9. redna seja odbora za kadre in družbeni standard, ki jo je vodila predsednica odbora Marina Pekolj-Zukanovič. Poleg osrednje točke dnevnega reda - oblikovanje in predlog delitve sklada skupne porabe za leto 1980 - so obravnavali še vloge iz naslova izobraževanja kadrov in pregled sklepov prejšnje seje.

Poročilo o pregledu sklepov prejšnje seje je podala predsednica odbora, iz njega pa je bilo razvidno, da so sklepi izvršeni.

Osrednjo točko dnevnega reda sta razlagala Božo Pančur in član poslovnega odbora Tone Varl. Člani odbora so v razpravi sklenili, da se predlog vsebinsko skrajša in uskladi še dokončno z ustreznimi samoupravnimi akti, nato pa se posreduje v javno razpravo in se objavi v glasilu Železar 20. marca.

Člani odbora pa so vzeli na znanje tudi informacijo člana poslovnega odbora, da bo potrebno sklicati skupni sestanek odbora za kadre in družbeni standard s predstavniki temeljnih organizacij in delovnih skupnosti glede usmerjenega izobraževanja.

O rešitvah vlog iz naslova izobraževanja kadrov pa bodo prosilci pisno obveščeni. Z. V.

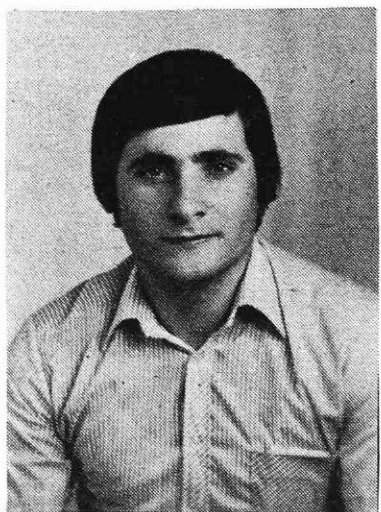
Lužilnica žice (IK)

**BORO NIKOLOVSKI: »PO STOPINJAH
ILINDENSKIH VSTAJNIKOV
IN NEUKLONLJIVIH SKOJEVCEV
IZ STRUGE.«**

Med mnogimi mladimi delavci iz naših bratskih republik, ki so prišli na Jesenice iskat zaposlitve je tudi mladi Boro Nikolovski iz SR Makedonije. Otroška leta je preživel pri starših sredi širnih planjav Ovčjega polja, kjer so še do nedavnega njegovi starši bili hud boj za obstanek. Na majhnih krpah zemlje pod žgočim soncem so se spoprijemali s težavami suše, ki jim je vedno zmanjševala pridelke.

Želja mladega Bora je bila, da bi se izdal ključavničarskega poklica, toda ker ga ni mogel nihče finančno podpirati je to misel opustil. Začel je iskati primerno zaposlitev in tako se je znašel na železarskih Jesenicah. Nekaj časa je delal v profilarni, nato pa je prišel v TOZD Valjarna žice in profilov, kjer je zaposlen še danes. Stanuje v samskem domu.

Zaradi vestnega in marljivega dela je Boro kmalu po prihodu v TOZD pričel delati na dovolj odgovornem delovnem mestu, kot pomočnik pri peči. Delovne naloge iz tega delovnega mesta je kmalu obvladal in jih opravlja popolnoma samostojno. Organizatorji dela ga ocenjujejo kot perspektivnega delavca v valjarni žice.

V TOZD so tudi sodelavci kmalu spoznali Bora, kot dobrega sodelavca in tovariša in mu zato zaupali nekatere naloge v družbenopolitičnih organizacijah in v organih samoupravljanja. Delegat je v delavskem svetu, član izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata in član odbora za gospodarstvo pri delavskem svetu TOZD. Je tudi član zveze komunistov. Osnovna organizacija ZSMS v TOZD pa ga je zaradi vsestranskih prizadevanj proglasila kot najboljšega mladince TOZD v letu 1979. Zato sem ga prosil za razgovor in mu postavil nekaj vprašanj.

Od kod ti volja in moč, ki jo razdajaš sredini kjer živiš?

V svoji zavesti in prepričanju sem že zdavnaj prišel do spoznanja, da je

**MLADI
V TOZD
ELEKTRODE
NA DOBRI
POTI**

V četrtek, 13. marca, je bil sestanek osnovne organizacije ZSMS TOZD Elektrode, ki se ga je udeležilo 15 mladincev. Na sestanku smo ustanovili komisijo za izvajanje akcije za izbor najboljšega mladega delavca samoupravljalca.

Odločili smo se tudi, da bomo ustanovili aktiv mladih delegatov, ki se bodo med seboj dogovarjali, izmenjavali mišljenja in izkušnje, predvsem pa prenašali povratne informacije iz skupščinskega sistema, predvsem s namenom, da bi okrepili delovanje delegatskega sistema, ki še vedno ne deluje kot bi moral.

V akcijo koordinacijskega sveta ZSMS Železarne za zbiranje sekundarnih materialov in drugih ukrepov v letu stabilizacije se bomo vključili že ta mesec.

V soboto, 22. marca, bomo izvedli delovno akcijo, to je čiščenje obrata in zbiranje odpadnega železa. Po štirinurnem delu bomo odšli v restavracijo Železarne, kjer bomo imeli kratek kulturni program, poslušali bomo predavanje o MDA ter si ogledali film o MDA Robaje '77.

Ker je akcija dobro pripravljena upam, da bo udeležba dobra, da bomo vsaj delno pripomogli k stabilizaciji, poleg tega pa bomo s to akcijo počastili tudi 1. april – dan mladinskih delovnih brigad. V počastitev 1. aprila bomo naredili tudi zidni časopis in razstavo fotografij o MDA.

Š. Beširović

življenje bitka, ki se nikoli ne konča. Vem, da tudi proces razvoja in uveljavljanje sistema socialističnih samoupravnih odnosov še ni končan in da moram, kot komunist s socialistično patriotično zavestjo in politično voljo čim več prispevati k hitrejšemu doseganju ciljev v družbeni preobrazbi sredine, kjer živim in delam. V svojem prepričanju izhajam iz tradicije, katero prilagam tudi današnjemu času. Pred več kot tisoč leti sta po makedonskih krajih hodila velika učenjaka Ciril in Metod, učitelja slovanskih narodov in povezovalca njihovih usod. Njuna učenca Kliment in Naum sta zapisala njune misli in prevzela njuno izročilo, da je treba znanje in angažiranost prenašati iz roda v rod, da ne bi nikoli zamrlo.

Kaj ti pomeni bratstvo in enotnost narodov in narodnosti samoupravne socialistične Jugoslavije?

To so sadovi revolucije, njena pridobitev. Bratstvo in enotnost, enakopravnost vseh narodov in narodnosti so del našega življenja in kot takšne jih moramo nenehno razvijati in negovati. Kot med NOB, tako tudi zdaj velja, da so vse narodnosti enakopravno zastopane v vseh mehanizmi našega socialističnega samoupravnega sistema.

V času NOB je tudi makedonsko ljudstvo šlo skozi veliko trpljenje in krvave boje, ter si ustvarilo bogato zgodovino NOB. Ali jo poznaš?

Skozi trpljenje in krvave boje si je makedonsko ljudstvo pridobilo zmago in svobodo. V zgodovino NOB je

makedonsko ljudstvo s krvjo zapisalo tudi tri najpomembnejše datume. Prilepski partizanski odred je 11. oktobra 1941 napadel bolgarsko policijsko postajo, zapor, telefonsko omrežje in pošto. Istega dne je z oboroženim spopadom kumanovskega partizanskega odreda z bolgarskimi vojaškimi enotami makedonsko ljudstvo napovedalo dan vstaje proti fašističnim okupatorjem. Na drugem zasedanju AVNOJ v Jajcu, 29. novembra 1943, so bile makedonskemu ljudstvu priznane vse pravice, za katere se je stoletja borilo. Druga avgusta 1944. leta je bilo v samostanu sveti Prohor Pčinjski v Kumanovskem prvo zasedanje ASNOM (Antifašističko sobranje narodnog oslobođenja Makedonije). Od tega dne dalje se uresničujajo zamisli upravičeno poveljevalnih ilindenskih vstajnikov, neuklonljivih skojevcev iz Struge in vseh, ki so se postavili po robu nemškemu, bolgarskemu ter italijanskemu okupatorju.

Kako preživljaš svoj prosti čas?

Igram nogomet, imam svoj televizor, tako da lahko nemoteno spremljam program, večkrat tudi obiskujem kino predstave. Lokali na Jesenicah so žal mnogo preveč zadimljeni in prežeti z glasnim govorjenjem. Zato prav tu pogrešam tisto domačo tradicionalno vzdušje, v katerem bi lahko prisluhnili naši lepi makedonski glashi.

Boro je resnično ponosen na čudoviti melos narodnih pesmi, ki govorijo o več stoletnem trpljenju in junaškem boju makedonskega ljudstva za obstanek. Ponosen je na rojstno pokrajino širnih planjav Ovčjega polja, kjer danes ni več majhnih njiv in suše pod žgočim soncem. Ovčje polje je danes sodobna plantaža pšeničnih polj in vinogradov, katere namakajo sodobne namakalne naprave.

Urh

**PROBLEM MLADIH V TOZD VALJARNA
BLUMING-ŠTEKEL**

Osnovna organizacija ZSMS v TOZD Valjarna bluming-štekel šteje okrog 129 mladih ali 30% vseh zaposlenih v TOZD. Od tega števila je 23% mladih vključenih v organe samoupravljanja oziroma delegacije SIS in osem mladih komunistov.

Vsi ti mladi so zaposleni v neposredni proizvodnji v delovnem turnusu 4+1 ali 5+2. Ne mislimo s tem opravičevati svoje neaktivnosti, čeprav je to tudi eden izmed vzrokov, ni pa edini. Tu je še precejšnja fluktuacija ravno mladih, nizka idejnopolična osveščenost in slaba organizacija dela znotraj OO ZSMS. Prizadevanje koordinacijskega sveta ZSMS Železarne, da osnovna organizacija zaživi in začne z delovanjem so delno uspela. Na njihovo pobudo je bila v preteklem letu organizirana volilna konferenca, na kateri je bilo izvoljeno novo vodstvo osnovne organizacije, ki je začela z delom.

Na zadnjem sestanku, 7. februarja, smo na razširjeni seji predsedstva OO ZSMS, na kateri smo obravnavali preteklo delo OO ZSMS ugotovili, da so se mladi predvsem vključevali v športne aktivnosti in v akcije, ki jih je organiziral sindikat.

SESTANEK OO ZSMS KO-FI

V torek, 11. marca, je bil v zgornjih prostorih Kazine sestanek osnovne organizacije ZSMS delovne skupnosti za komercialne in finančne zadeve. V razpravo je predsednik Velikajne predlagal: poročilo o zaključnem računu Železarne, predloge za sprejem mladih v zvezo komunistov, dogovor o uresničevanju akcije za izbor najboljšega mladince v delovni skupnosti KO-FI. Po uvodnem pozdravu je predsednik podal poročilo o zaključnem računu Železarne. Največ govora je bilo o prispevkih mladine k boljšemu rezultatu ob koncu letošnjega leta. Sklenili smo, da bomo zavestno opravljali zaupane nam delovne naloge in opravila ter aktivno sodelovali na vseh področjih.

V nadaljevanju smo obravnavali možne kandidate za sprejem v zvezo komunistov. Delovanje sedanje OO ZSMS KO-FI ni dolgo, zato smo se vključevali doslej le v manifestativne akcije. Predsednik je označil kvalitete, ki naj bi jih imel mlad komunist. Kandidat mora biti družbenopolitično aktiven, dober delavec, pripravljen mora biti, da bo s sprejemom v ZK moral sprejeti dodatne odgovornosti. Za sprejem v ZK smo predlagali Radomilo Jakac, za katero menimo, da ima vse kvalitete, ki jih mora imeti mlad komunist.

Po dogovoru o uresničevanju akcije za izbor najboljšega mladince v delovni skupnosti KO-FI smo izvolili komisijo za ta izbor, in sicer: Radmilo Jakac, Nado Nikolić in Simono Mastnak. V komisiji bodo sodelovali še sekretar OO ZK prodaja,

Pri tem je potrebno poudariti, da so se mladi, skupaj z vsemi zaposlenimi v TOZD prizadevali za izvrševanje planskih nalog tudi z delom v prostih dneh. Občasno so se vključevali v akcije koordinacijskega sveta ZSMS Železarne. Delo mladih delegatov ni zadovoljivo, premalo so povezani s svojo bazo, predvsem pa s svojo mladinsko organizacijo. Ne prenašajo mnenja baze in ni povratnih informacij.

Na osnovi vseh razprav, ki so se nanašale na preteklo in nadaljnje delo osnovne organizacije, smo se dogovorili, da se do 20. marca sestanejo mladi iz vseh oddelkov. Na teh sestankih bomo obravnavali predvsem organiziranost in program za nadaljnje delo ter vključevanje vseh mladih v delo osnovne organizacije. Istočasno bomo evidentirali mlade za novo vodstvo osnovne organizacije in za vodstva aktivov OO ZSMS. Pri tem mladi pričakujemo polno podporo tudi ostalih družbenopolitičnih organizacij in vodstva TOZD. Vse te naloge morajo biti končane še v tem mesecu.

Hazim Babić

**SEJA SVETA
ZSMS SOZD SŽ**

V Kropi je bila v sredo, 13. marca, druga seja sveta ZSMS Slovenske železarne. Delegati so obravnavali zaključni račun SOZD in nanj niso imeli pripomb, poudarili pa so, da bomo morali v letošnjem letu bolj vestno in disciplinirano gospodariti ter izboljšati delovno disciplino. Sprejeli so tudi samoupravni sporazum o srečanju mladih jugoslovanskih železarn. Tega športnega srečanja se bo iz SOZD Slovenske železarne udeležila le skupna ekipa, ne pa vsaka železarne s svojo.

Razpravljali so tudi o tradicionalnem majskem srečanju mladih iz delovnih organizacij SOZD Slovenske železarne. Prvotno je bilo mišljeno, da bi to srečanje združili s srečanjem borcev SŽ, vendar so se na osnovi razprave z aktivom zveze borcev dogovorili, da se srečanje izvedeta ločeno. Organizator letošnjega desetega majskega srečanja mladih SŽ in obenem tudi zadnjega, bo koordinacijski svet ZSMS naše železarne. Srečanje bo 24. maja na Jesenicah.

V. Hribar

**Pripravljenost je vedno
boljša kakor
golo pričakovanje ... 38**

Tito

**ZAŠČITA ŽIVALI
V PRIMERU ABK NAPADA**

26. TRIHINELOZA

Trihineleza je zajedalska bolezen ljudi in živali. Dognano je, da 49 različnih vrst sesalcev lahko zbolijo za to boleznijo. Trihinelezne ličinke pa so našli tudi pri pticah iz družine govnačk. Bolezen povzroča zelo majhen zajedalec trihinele, katere samec je dolg komaj poldrugi milimeter, samica pa največ 4 milimetre. Spolno zreli zajedalci živijo v tankem črevesju gostitelja, ličinke pa v njegovih prečno progastih mišicah (v mesu). Samice se zarinejo globoko v črevesno sluznico, kjer živijo 5 do 6 tednov in ležejo ličinke. Posamezna samica lahko izleže 1000 do 10.000 ličink ali po eno ličinko skoraj vsake pol ure.

Največje število ličink pride po mezgovnem sistemu v kri, ki jih raznese po prečno progastih mišicah. Sedemnajst dni potem, ko so ličinke prispele v mišice, so že dva in pol krat spiravno zavite, 21. dne pa se okoli njih začnejo oblikovati cista (ovojnica), ki je po obliki podobna limoni; ovojnica se dokončno izoblikuje v 7 do 8 tednih. Ličinke lahko živijo v cistah do 12 let, vendar jih večina prej pogine.

Posebej naj poudarimo, da 250 gramov trihinelezne svinjine lahko vsebuje 30.000.000 ličink lasnice, človek pa zbolijo, če poje 10 ličink na gram mesa. Nekateri strokovnjaki menijo, da je za okužbo človeka potrebnih 50 do 75 ličink.

Ugotavljanje trihineleze. Pri živalih ugotavljamo trihinelezo samo ob zakolu ali poginu. To je tudi vzrok, da v strokovnem slovstvu niso obdelana znamenja trihineleze pri živalih.

Pri človeku lahko ugotovimo znamenja bolezni med 5. do 15. dnevom po okužbi. Obbolele osebe kažejo zmanjšan apetit, bruhanje, koža sta driska in bruhanje. Šesti dan po okužbi se začnejo dihalne težave in bolečine v mišicah, znamenja vnetja možganov in bledež (delirij). Na obrazu obbolelih oseb se oblikuje otekline, zlasti okrog oči. Nastopijo težave pri požiranju prizadete so žvekalne mišice in mišice jezika, vratu in trebušne prepone (prepona, ki deli prsno od trebušne votline). Na koncu nastanejo motnje v obtoku krvi.

Zaščitni ukrepi. Obvezen je pregled svinjskega mesa in mesa divjih živali, ki ga uporabljamo za ljudsko prehrano, živali pa so lahko prenašalci trihineleze. Za zdaj so takšne preiskave obvezne v klavnicah in ob zakolih, če je meso namenjeno za množično uporabo. Spričo tega, kar smo v nekaj stavkih zvedeli o nevarnosti, ki nam preti od trihineleze, so bomo lahko odločili in poskrbeli za preiskave, čeprav je meso namenjeno za lastno uporabo.

(se nadaljuje)

**PROGRAM DELA MLADINSKE
ORGANIZACIJE NA CSŠ**

V začetku marca je imel Slavko Mežek, predsednik občinskega komiteja ZSMS na ŽIC in na centru srednjih šol predavanje o oblikah in metodah dela v ZSMS. Predavanje je sodilo v nadaljevanje že začeti seminarjev v okviru konference mladih o vzgoji in izobraževanju.

Slavko Mežek se je pogovarjal s srednješolsko mladino predvsem o organiziranosti mladih ter o njihovih problemih na centru srednjih šol. Posebej je opozoril na slabo povezavo med vodstvom mladinske organizacije in razrednimi aktivni. Povsod gre namreč preveč za forumsko delo. Program dela bi moral izhajati iz razrednih aktivov in ne iz vodstva mladinske organizacije. Po budi bi torej morale priti iz razrednih aktivov.

Pogovorili smo se tudi o tem, kako naj bo oblikovano vodstvo mladinske organizacije.

Predsednik je govoril tudi o odgovornosti posameznikov in kako naj mladinska organizacija ukrepa zoper tiste, ki nalog ne izpolnjujejo. Oblikovati bi bilo treba tudi programe komisij in jih uresničevati v razrednih aktivih.

Poseben problem so mladinske ure, ker imamo skoraj vsak dan sedem ur pouka in težko najdemo čas za mladinske ure. Poleg tega je več kot polovica vozačev, zato se redkokdaj lahko vsi v razredu pogovorimo o našem delu.

Dotaknili smo se še vprašanja sodelovanja izven šole in s sredstvi informiranja. Naše delo bi bilo treba povezati tudi z okoljem, kjer živimo, zlasti v KS Sava, kulturnimi in športnimi društvi. Tudi šolski glasili Vizije in Informator sta vsebinsko skromni in ju bo treba obogatiti. Več naj bi sodelovali in objavljali prispevke v Železaruju in Radiu Jesenice. Marsikaj, le naredimo, premalo pa o tem obveščamo občane Jesenice.

Na koncu smo se pogovorili tudi o evidentiranju brigadirjev za delovne organizacije in o delu počitniške zveze. Sklenili smo, da bomo do 15. marca ustanovili rokometni klub in raziskovalni krožek.

Dela je dovolj in ga bomo opravili, če se bo kar največ mladih prizadevalo, da bi program uresničili.

MOJCA

LITERARNI VEČER

V petek, 21. marca ob 19. uri osnovna organizacija ZSMS in DPD Svoboda France Mencinger vabita v kulturni dom na Javorniku na

LITERARNI VEČER

Literarni večer bo izvajala literarna skupina PRŠT, ki jo sestavljajo Stefan Remic, Gorazd Majaron, Jana Valenčič in Damjan Jensterle.

**IZREDNI SESTANEK OO ZSMS
JAVORNIK-KOROŠKA BELA**

V petek, 7. marca, je bil v prostorih mladinskega kluba na Javorniku izredni sestanek OO ZSMS Javornik-Koroška Bela. Bistven in najbolj pereč problem je doslej predstavljala kadrovska problematika. Odkar je moral predsednik osnovne organizacije obleči vojaško suknjo, je tudi delo predsedstva in s tem celotne osnovne organizacije nazadovale; razen seveda komisije za kulturo, ki se je tudi v tem »kritičnem obdobju« držala svojega načrtovanega letnega programa ter uspešno izvedla, v sodelovanju z osnovno šolo Karavanški kurirji NOV ter vzgojno varstveno ustanovo na Koroški Beli, proslavo na predvečer praznika žena.

Za novega predsednika je bil predlagan Marko Zupan, ki bo skušal ob pomoči Dušana Kokošarja (predsednika preteklega mandata obdobja), uspešno voditi osnovno organizacijo in pomagati pri realizaciji akcij in nalog, ki so bile predvidene v programu za tekoče mandatno obdobje.

Poleg tega pa so se ustavili tudi pri nekaterih nalogah, ki naj bi bile izvedene v krajšem roku:

- organizacija in izvedba proslave dneva brigadirjev, 1. aprila, v povezavi z referenti za kulturo na srednjih šolah jeseniške občine,
- sprejem zvezne štafete,
- tako kot preteklo leto naj bi tudi letošnje leto OO ZSMS organizirala štafeto KARAVANŠKIH KURIRJEV.

Poudarili so tudi pomen sodelovanja s karavlo, osnovno šolo in TOZD, ki delujejo v KS Javornik-Koroška Bela – sem sodi tudi organizacija posvetov ter usklajevanje programov.

Omeniti pa moram, da se je sestanka udeležila le peščica mladih in ob tem se nam hote ali pa ne hote zastavlja vprašanje, kje tiči vsa ostala večina mladih, posebno mladih članov zveze komunistov.

Branka Smole

TOZD Hladna valjarna Bela

9. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Delavski svet TOZD Hladna valjarna Bela je imel svojo redno 9. sejo 29. februarja. Sklical in vodil jo je predsednik Miha Sajovic. Pri pregledu sklepov so ugotovili, da so vsi sklepi zadnje in tudi predhodnih sej v redu izvršeni.

V nadaljevanju so obravnavali pritožbo Zdravka Koširja v zvezi z razporeditvijo na dela in naloge vodja regeneracije. Člani odbora so na osnovi obrazložitve kadrovskega menila, da je odbor za delovna razmerja izvršilni organ DS in da je razporeditev Ivana Kelerja upravičena glede na pogoje, ki pa jih pritožnik ne izpolnjuje.

Računovodkinja je delegate seznanila s podrobnejšo analizo stroškov, bilanco stanja in kazalci uspešnosti v letu 1979. Pri tem so ugotovili, da se obveznosti iz dolgoročnih in kratkoročnih kreditov znižujejo. Vodja TOZD je predlagal naj računovodstvo za boljše razumevanje delegatov pripravijo poročilo o bilanci stanja in sredstev z razlago oziroma opisom in ne samo v številkah.

Delegati so ugotovili, da manjša specifična poraba energije in pomožnih sredstev, ni dala takih rezultatov, kot je bilo pričakovati, ker na to negativno vplivajo učinki inflacije oz. zvišanje cen. Prvič je bil v preteklem letu dosežen finančni rezultat, ki kaže na boljše delo kot v letu 1978.

Tov. Hočevar je imel pripombo, na kvaliteto zaščitnih sredstev (rokavice), kar ugotavljajo tudi odgovorne službe in zahtevajo od dobavitelja boljše kvaliteto, sicer bo potrebno dobavitelja zamenjati.

Vodja TOZD je obvestil prisotne delegate o mnenju varnostnega tehnika, da stroški za porabo zaščitnih sredstev na delavca niso prekoračeni.

Po razpravi so delegati potrdili zaključni račun za leto 1979 kot je bil posredovan z ugotovitvijo, da je bil predhodno obravnavan na zborih delavcev.

Vodja TOZD je delavski svet seznanil z rebalansom plana za leto 1980 in z varčevalnimi ter drugimi ukrepi. Delegati so sprožili vprašanje deviznih sredstev in dobili pojasnilo, da je bila TOZD z izvozom v lanskem letu na drugem mestu pri ustvarjanju deviz. S spremembami v operativnih programih pa je predvideno, da bo v letošnjem letu glede izvoza celo na prvem mestu v Železarni. Pri tem je bilo poudarjeno, da si z večjim izvozom moramo zagotoviti devizna sredstva za nabavo rezervnih delov in vložnega materiala, kajti vsa sredstva iz federacije so že izkoriščena in da problemi pri nabavi vložnega materiala nastopajo prav zaradi pomanjkanja deviznih sredstev.

Delegati so potrdili rebalans plana za leto 1980 in soglašali z varčevalnimi in drugimi ukrepi, da se dosežejo čim boljše delovni in poslovni rezultati.

Nadalje so obravnavali samoupravni sporazum o združevanju sredstev rezerv v sklad skupnih rezerv gospodarstva Slovenije in ga potrdili, za podpisnika pa predlagali predsednika Miha Sajovica.

Vodja TOZD je delegate seznanil s predlogom povečanja participacije k stroškom zdravstvenega varstva. Pri obravnavi predloga so ugotovili,

ukrepi predvideni za leto 1980 pa naj bodo, je bilo poudarjeno, skupni delovni cilj vseh delavcev v TOZD.

Razpisali so volitve delegatov v organe SOZD Slovenske železarnice in referendum za sprejem sprememb in dopolnitev VIII. in X. poglavja samoupravnega sporazuma o združevanju temeljnih organizacij v delovno organizacijo s čimer bo TOZD HV Bela vključena v prihodkovno verigo Železarnice. Istočasno bodo izvedli nadomestne volitve delegatov za SIS, zaradi izpraznjenih delegatskih mest, ki so nastala z odhodom delavcev iz TOZD.

Delavski svet je podprl predlog vodstva TOZD, da se uvede ponovno redno periodično preverjanje znanja za vse delavce v TOZD.

Delegati so soglašali s predlogom sindikata oz. CPSI, da so se družbenopolitičnih organizacij v popoldanskem času, vendar so bili mnenja, da naj bi bile v njihovi TOZD v dopoldanskem času, zaradi triizmenskega delovnega časa. NK

10. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

Odbor za gospodarstvo pri TOZD HV Bela, je imel 27. februarja svojo 10. redno sejo, ki jo je sklical predsednik Franc Smolej. O izvrševanju sklepov 9. seje je poročal vodja TOZD in odbor je pri tem ugotovil, da so vsi sklepi izvršeni. Sklep 4. 2. so razveljavili in ga bodo ponovno obravnavali na naslednji seji, ko bodo usklajene postavke sredstev amortizacijske zamenjave.

V nadaljevanju je član odbora računovodkinja podrobneje seznanila s finančnem delom poslovnega poročila za leto 1979. Pri obravnavi stroškov so člani menili, da pri nekaterih postavkah odstopajo od planiranih in v zvezi s tem zadolžili vodje oddelkov, da redno mesečno zasledujejo tabelo T-315 in sproti ustrezno ukrepajo. Člani odbora so zadolžili računovodkinjo, na na prihodnji seji poda podrobno analizo bilance stanja. Mnenja so bili, da morajo biti v naslednji bilanci stanja tekstualno opisani vsi stroški in kazalci uspešnosti ter bilanca sredstev.

Člane odbora je vodja TOZD seznanil z rebalansom plana za leto 1980 in z varčevalnimi in drugimi ukrepi s katerimi bo omogočena večja rast dohodka. Strinjali so se s predlaganim rebalansom in bili mne-

nja, da se varčevalni ukrepi lahko izvajajo predvsem na pomožnem materialu in pri energiji z manjšo porabo, medtem, ko ni moč vplivati na ceno. Pri vzdrževanju pa so poudarili boljše izrabo časa oz. učinkovitejše delo.

Potrdili so operativni plan za mesec marec 1980, ki ga je predložil vodja priprave dela Mladen Azinović. Operativni plan znaša 8.100 ton in je po količini enak družbenemu, odstopa pa po asortimentu, ker ni zagotovljenega vložka. Odbor je ugotovil, da so se medfazne zaloge močno znižale in v kolikor ne bo ustreznega vložka iz uvoza, plana ne bo možno doseči.

Odbor je zadolžil pomočnika vodje TOZD, da na prihodnji seji predloži obrazložitev reorganizacije, ki jo bo s svojimi ugotovitvami posredoval DS. NK

10. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Odbor za delovna razmerja pri DS TOZD HV Bela, je imel 20. februarja svojo 10. redno sejo, ki jo je sklical predsednik Branko Šuvak. Poročilo o izvrševanju sklepov 9. seje je podal kadrovik Oto Pestotnik. Ugotovili so, da so vsi sklepi izvršeni, razen sklepa v zvezi s Hanko Čamžić, ki je v izvrševanju.

V nadaljevanju so bili člani seznanjeni z delovnim stažem v mesecu februarju. Delovno razmerje so prekinili trije, novosprejetih pa je bilo pet delavcev. Soglašali so z internimi premeščitvami.

Pri obravnavanju prošnje so trem delavcem ugodno rešili prošnje za prekinitev delovnega razmerja v rednem odpovednem roku, vendar so bili mnenja, da zaradi pomanjkanja delavcev rednega odpovednega roka ne morejo skrajševati. Zavrnili so prošnjo za izredno plačano odsotnost in štiri prošnje za sprejem v TOZD HVB. Ugotovili so, da trenutno ni več potreb za sprejem žensk na dela in naloge v adjustaži.

Po uspešno predčasno opravljeni rehabilitaciji so Franca Lazarja razporedili na dela in naloge skladiščne vložka.

Sendzimir ograjdu se ga razporedi tja, kar ustreza njegovi izobrazbi.

Pri obravnavi prošnje za odobritev študijskih ugodnosti za I. stopnjo FNT so ugotovili, da trenutno ni tako velikih potreb za kader s to izobrazbo in sprejel kriterije, po katerih bodo kandidati ponovno obravnavani na prihodnji seji.

Odbor je sprejel na znanje obvestilo kadrovskega sektorja o kandidatih za SMD za šolsko leto 1980/81.

Kadrovik je odbor seznanil tudi z oceno brigadirjev, ki so v letu 1979 sodelovali v mladinskih delovnih brigadah. NK

Dopisujte v Železarja

matiko SIS je izrazila podporo predlogu pripomb, ki jih je posredoval CPSI.

SDS vzdrževanje HVŽ 1 in 2 (TOZD VZDRŽEVANJE) sta obravnavali le ožjo obratno problematiko. Posebnega poudarka sta bili deležni vprašanja boljše delovanja SDS (organizacija, sklic sestankov, vodenje) ter urejenost delavnice. SDS sta sklenili, da za red v delavnici odgovarjata oba izmenska vodja, za red v skladišču maziv pa mazilna služba. Dalje, da se morajo vse zunanje firme podrežati njihovim zahtevam, za stike z njimi pa bo skrbel izmenski vodja strojne izmene. Ugotovili so, da je treba od proizvodnje zahtevati šifre za rezervne dele, da je treba reportne knjige bolj dosledno voditi, da vodenje zastojev ne teče v redu, da je treba obnoviti preventivne preglede ter, da se je odzivanje na klic iz proizvodnje, zlasti po telefonu (dežura) naj se v delavnici, ne v garderobi), v zadnjem času močno poslabšalo. Vodje SDS in delegate za delegacije bodo predlagali na naslednjem sestanku.

SDS PIV energija 1 (TOZD ENERGETIKA) meni, da so stroški v lanskem letu narasli zaradi iztrošenosti strojnih naprav ter zaradi podražitve energije. Zato bi morali energijo trošiti bolj racionalno, v planu pa bi morali predvideti tudi nabavo novih naprav. Zavedajo pa se, da morajo tudi sami poskrbeti, da bi njihove iztrošene naprave čimbolje delale. Skupina je razen tega ponovno razpravljala o dodatnem financiranju telesne kulture, kulture in drugih družbenopomenbnih dejavnosti delavcev Železarnice, za kar se prispeva 0,3 odstotka iz osebnega dohodka in se z večino glasov opredelila za. Seznanila se je tudi z delom samoupravnih organov.

SDS CPSI (DELOVNA SKUPNOST ZA KADROVSKE IN SPLOŠNE ZADEVE TER INFORMIRANJE) je obravnavala sporazum o delitvi sredstev za osebne dohodke, zaključni račun 1979, elemente samoupravnih interesnih skupnosti ter plačevanje participacije na področju zdravstva. V zvezi z zaključnim računom je bilo omenjeno, da je treba sklad skupne porabe bolj racionalno planirati, da je treba razvijati svobodno menjavo dela med TOZD in delovnimi skupnostmi (ne pa da se vedno govorimo o tem, da delovne skupnosti predstavljajo stroške) ter, da je seminarje za izobraževanje treba

TOZD Jeklarna

11. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Predsednik odbora za delovna razmerja pri DS TOZD Jeklarna Pavel Celarc je sklical 11. redno sejo 12. marca in poleg pregleda sklepov zadnje seje v obravnavo predlagal še kadrovske poročilo za mesec januar 1980, premeštitve in razporeditve delavcev, s predlogom nove organiziranosti TOZD Jeklarna in obravnavo vlog.

Kadrovik Polde Lomovšek je navzoče seznanil s pregledom zapisnika preteklega seje in s sklepi. Delovno mesto za enega delavca še vedno ni urejeno. Sklepi, ki so daljšega značaja, so še v reševanju, ostali pa so realizirani.

Odbor je bil seznanjen s kadrovskim poročilom za mesec januar. V TOZD Jeklarna je bilo v mesecu januarju 683 zaposlenih, plan pa je bil 695. Navzoči so bili seznanjeni z odsotnostjo z dela, ki je skupaj v januarju znašala 3.783 dni ali 24,2 %. Jeklarna je v tem mesecu izkoristila 1.133 dni rednega letnega dopusta. Na predlog vodja TOZD Jeklarna Alojza Kalana je odbor potrdil premeštitve in razporeditve delavcev znotraj TOZD.

V nadaljevanju so bili člani odbora seznanjeni s prestopi delavcev iz

drugih TOZD in z obračunanimi delavci iz TOZD Jeklarna.

Odbor je ugotovil, da nekateri delavci pri svojem delu ne uporabljajo zaščitnih sredstev in sklenil, da delavci, ki pri delu ne uporabljajo zaščitnih sredstev, ne smejo opravljati dela.

Odbor je bil seznanjen s predlogom nove organiziranosti TOZD Jeklarna, ki mora biti izvedena do 31. marca.

Seznanjeni so tudi bili z nekaterimi vlogami delavcev, ki želijo biti premešteni znotraj TOZD na druga dela, obravnavali pa so tudi vloge delavcev, ki prosijo za delo v TOZD Jeklarna.

Ob sklepu je bil odbor seznanjen še s šolanjem ob delu na šoli za metalurške delavce in s tečajem za strojnike težke mehanizacije. BK

Električna peč (IK)

Železarski globus

JAPONSKA

Japonske železarnice so v letu 1979 izdelale 100,28 milij. ton valjanih izdelkov, kar je doslej največja količina. Pri tem je zanimivo, da je bila proizvodnja surovega jekla za 10 % manjša kot v rekordnem letu 1973. Takšno povečanje proizvodnje valjanih izdelkov je omogočilo povečanje izplača iz surovega jekla ob vedno večji uporabi kontinuirnega načina vlivanja jekla. V preteklem letu so v japonskih železarnah izdelali na napravah za kontinuirno vlivanje 52,8 % celotne količine polproizvodov. V ZDA je bila ta številka samo 16,4 %.

VELIKA BRITANIJA

Britanska železarna East Moor, ki se nahaja v Cardiffu in pripada državni železarski družbi British Steel Co., je zaradi zastarelosti in negotovnosti prenehala obratovati. Zato bodo vse naprave podrti in jeklene dele razrezali kot jekleni odpadki. Delo bo trajalo dve leti in bo zajelo koksarno, štiri plavže, jeklarno s SM pečmi, vroče valjarne in napravo za čiščenje odpadnih voda. Z dosedanjim podiranjem so že pripravili okoli 70.000 ton jeklenege odpadka, do zaključka del pa računajo še na nadaljnjih 100.000 ton. Celotno količino bodo prejele nekatere druge železarske družbe British Steel Co.

PREGLED SESTANKOV SDS

Minuli teden smo iz štirih TOZD in dveh delovnih skupnosti prejeli le osem zapisnikov s sestankov samoupravnih delovnih skupin. Na sestankih so se poleg poslovnega poročila za lansko leto ter stabilizacijskih ukrepov in rebalansa plana za leto 1980, posamično pojavljale še naslednje teme: temeljni planov in razvojne možnosti samoupravnih interesnih skupnosti v novem srednjeročnem obdobju, samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in dela sklada skupne porabe, participacija na področju zdravstvenih storitev ipd. O ožji obratni problematiki je posebej razpravljala le ena delovna skupina.

Iz TOZD JEKLARNA smo prejeli zapisnika SDS elektropeči 1 in SM peči 2. Da bi bil proizvodni in poslovni uspeh temeljne organizacije v tem letu boljši, SDS elektropeči 1 predlaga, da bi več skrbi posvetili pripravi vložka ter da bi zmanjšali redukcije električnega toka pa tudi razne elektromehanske zastoje. Za ASEA peči bi morali pripraviti večje ponvice. Vsi zaposleni bi morali imeti do dela pošten odnos. Znižati bi morali tudi število nadur, predvsem pri tistih, ki izsiljujejo nadure za manjkajoče. Skupina je obravnavala tudi povzetek analize o poslovanju in o ocenah razvojnih možnosti TOZD ter predlog elementov za pripravo sporazuma o temeljnih plana SOZD SŽ in Interne banke SOZD SŽ za novo srednjeročno obdobje. Tematiko v zvezi s poslovanjem in razvojem SOZD SŽ in o Interni banki SOZD SŽ je obravnavala tudi SDS SM peči 2. Razen o tem, je ta skupina spregovorila tudi o disciplini in o odnosu do zaščitnih sredstev.

SDS valjarna žice 2 (TOZD VALJARNA ŽICE) se je seznanila s poslovnim poročilom, s sporazumom o delitvi sredstev za osebne dohodke ter s temeljnimi planov in razvojnimi možnostmi občinskih interesnih skupnosti. V zvezi s proble-

organizirati preko kluba samoupravljalcev in z Železarno uskladiti programe. Rečeno je bilo tudi, da je pri skladu skupne porabe treba omejiti sredstva, ki jih izvršni organi delavskega sveta Železarnice namenijo za delovanje različnih družbenih organizacij in društev izven Železarnice. V zvezi s sporazumom o delitvi sredstev za osebne dohodke naj omenimo pripombo, da se ure za manjkajoče lahko priznajo pod pogojem, da je bilo delo enako kvaliteto opravljeno. SDS je v okviru razprave o temeljnih planov SIS za novo srednjeročno obdobje podprla predloge konference delegacij, strokovnih služb ter odbora za informiranje in družbenopolitičnih organizacij. V zvezi s tem je bilo med drugim omenjeno tudi to, da naj bi elemente SIS najprej obravnavale krajevne skupnosti, nato pa šele delovne organizacije ter da je pri telesnokulturni skupnosti treba črtati drugo alinejo v 6. točki (za rekreativno dejavnost preko neposredne menjave dela na podlagi programov dela in posebnih sporazumov in pogodb bodo OZD iz sklada skupne porabe namenile 15,5 milijona dinov), ker je treba nameniti za rekreativno dejavnost sredstva iz sredstev, ki jih združujemo iz osebnega dohodka, ne pa da za rekreativno dejavnost posebej dajemo sredstva iz sklada skupne porabe. V zvezi s participacijo se skupina zavzema za zvečanje prispevne stopnje ob sedanji višini participacije ter za uvedbo večjega družbenega nadzora nad delovanjem zobozdravstvene ambulante.

SDS kontrola kvalitete (DELOVNA SKUPNOST ZA EKONOMIKO, TKR IN NOVOGRADNJE) je obravnavala poslovno poročilo za leto 1979 ter rebalans plana za leto 1980 SDS se v zvezi s kritično situacijo glede vložka zavzema za racionalno trošenje vložnega materiala ter seveda tudi za čimboljši izpljen v vseh fazah proizvodnje. Kontrolorji kvalitete morajo zato paziti — to je tudi njihova obveza — da se vsaka, tudi najmanjša, količina dobrega materiala predela. Oddelek kontrole kvalitete se bo vključil v stabilizacijska prizadevanja s tem, da bo izboljšal delovno in tehnološko disciplino, zmanjšal porabo materiala ter znižal število nadur. Tudi kadrovske se mora tako izpopolniti, da bodo delavci svoje naloge dosledno izvajali.

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje — Božidar Lakota

SEJA SKUPŠČINE STANOVANJSKE SKUPNOSTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

Delegati bodo na osnovi obširnega gradiva, ki so ga prejeli vodje delegacij, razpravljali na seji skupščine o:

- poročilu o poslovanju samoupravne stanovanjske skupnosti občine Jesenice za leto 1979,
- predlogu finančnega načrta stanovanjske skupnosti za leto 1980,

— dodatku št. III. k dolgoročni pogodbi, sklenjeni med birojem za urbanizem in stanovanjsko poslovanje Jesenice ter samoupravno stanovanjsko skupnostjo,

— najetju dolgoročnega kredita pri skupnosti pokojninsko invalidskega zavarovanja,

— aneksih k samoupravnima sporazumoma o potrebni družbeni pomoči in izjemnem posojilu kot obliki družbene pomoči prizadetim zaradi potresa na območjih občin Šmarje pri Jelšah in Sentjur pri Celju,

— samoupravnem sporazumu o svobodni menjavi dela lokalne radijske postaje Triglav Jesenice.

Izvedli pa bodo tudi volitve in imenovanja.

Po seji skupščine bo z delom nadaljeval še zbor uporabnikov, ki bo obravnaval:

— razpis za dodelitev posojil delavcem, ki gradijo oziroma adaptirajo stanovanjske hiše ali kupujejo stanovanja,

— razpis o zbiranju vlog prosilcev za stanovanja, zgrajena s sredstvi družbene denarne pomoči,

— pravilnik o delnem nadomeščanju stanarine,

— predlog financiranja sekundarnega razvoda ogrevanja stanovanjskih hiš na cesti revolucije številka 5, 7, 8 in 9 iz sredstev odpravljenega stanovanjskega sklada ter

— samoupravni sporazum o načinu pokrivanja stroškov za delo republikanske in občinske skupnosti socialnega varstva za leto 1980.

V nadaljevanju povzamemo le nekatere najpomembnejše ugotovitve, podatke in pojasnila iz celotnega gradiva.

Iz poročila o poslovanju samoupravne stanovanjske skupnosti občine Jesenice za leto 1979 povzamemo, da je pri izvajanju tekočega srednjeročnega programa gradnje družbenih najemnih stanovanj prišlo do takega zaostajanja, da letos ne bo možno nadoknaditi zamujene. Po sprejetem srednjeročnem planu bi namreč lani morali zgraditi 225 družbenih stanovanj, dejanske možnosti po letnem planu so bile 142 stanovanj, zgrajenih in vseljenih pa je bilo le 18 stanovanj. Vendar k temu lahko pristojejo še 124 stanovanj, v katere so se stanovalci vselili v začetku tega leta. Lani je bilo po prednostni lestvici razdeljenih 20 novih solidarnih stanovanj, pravico do delne nadomestitve stanarine je uporabilo 42 imetnikov stanovanjske pravice (manj kot 1 % vseh imetnikov stanovanjske pravice v družbenih najemnih stanovanjih). Skupna vrednost odobrenih nadomestil (subvencij) je znašala približno 94.000 dinarjev. Lani stanarine niso bile povišane, čeprav je bilo že od leta 1975 dalje sredi vsakega leta uveljavljeno povišanje stanarin ta-

ko, da je bila 1. julija 1978 stanarina večja za 1,97 krat glede na osnovo iz leta 1974. Konec lanskega leta pa smo zelo široko razpravljali o postopnem prehodu na ekonomske stanarine, kar pa se začne uveljavljati v

obvezno združena sredstva za kreditiranje graditve stanovanj družbene pomoči v stanovanjskem gospodarstvu sklad stanovanjskih hiš, stanovanj in posl. prostorov delovna skupnost strokovnih služb stanov. skupnosti

finančni načrt 1979	izvršitev 1979	indeks	finančni načrt 1980	ind. finan. načrta 1980/iz- vršitev 79
45.450.000	47.742.000	105	79.411.000	166*
38.682.000	42.883.000	111	44.452.000	104
25.136.800	25.638.000	102	30.605.000	119
972.000	995.000	102	1.158.000	116

Vodje delegacij pa imajo v gradivu seveda podrobno prikazane vse štiri v tabeli omenjene postavke.

* Tolikšno povečanje sredstev za kreditiranje graditve stanovanj je predvsem posledica neporabljenih sredstev iz preteklega leta.

Z dolgoročno pogodbo, sklenjeno 1975. leta med birojem za urbanizem in stanovanjsko poslovanje Jesenice ter samoupravno stanovanjsko skupnostjo, so bila opredeljena medsebojna razmerja na področju vzdrževanja stanovanj, stanovanjskih hiš in poslovnih prostorov ter vseh drugih strokovnih opravil v zvezi z vodenjem stanovanjskega sklada, finančno računskih opravil ter vodenja vseh potrebnih dokumentov in evidenc. Z dodatkom številka III. pa so določeni zneski plačila v letošnjem letu, kar je usklajeno z resničnimi določili in drugimi predpisi.

Stanovanjska skupnost bo pri skupnosti pokojninsko invalidskega zavarovanja najela dolgoročni kredit (17 milijonov) za nakup enosobnih stanovanj (18) in garsonjer (14), ki se smejo razdeliti le upravičenim prosilcem iz prednostne lestvice upokoženih in delovno nesposobnih občanov. Približno polovico teh sredstev bi lahko uporabili že lani, vendar niso bila na voljo ustrezna stanovanja, medtem ko letos obstajajo realne možnosti, da bodo med novogradnjami zagotovljena tudi primerna stanovanja za upokojene in delovno nesposobne občane.

Medobčinski koordinacijski odbor za odpravo posledic potresa v Šmarju pri Jelšah in Sentjurju pri Celju je pripravil poročilo o povzročenih škodi po potresu na Kozjanskem, o sredstvih za odpravljanje posledic potresa in neresenih problemih. Škoda na stanovanjskih in drugih objektih družbenega standarda je bila ocenjena na 1.280 milijonov dinarjev. Iz različnih virov je bilo zbrano približno 816 milijonov dinarjev, med temi sredstvi je tudi skoraj 83 milijonov dolgoročnega posojila stanovanjskih skupnosti v Sloveniji. V obeh občinah so porabili tudi 382 milijonov dinarjev potrošniških posojil. Vseh posledic potresa še

tem mesecu (1.3.1980). Pa še podatek o tem, kolikšen je delež dolgovanih stanarin. Lani je bilo to 1,36 %, medtem ko so leto prej predstavljale dolgovane stanarine 1,76 % vseh stanarin. Seveda pa biro za urbanizem in stanovanjsko poslovanje sproti opominja dolžnike in vloga tožbene zahtevke.

V tabeli pa prikazujemo, kako je bil izvršen lanskeletni finančni načrt ter kakšen je predlog letošnjega finančnega načrta (v zaokroženih zneskih):

sredstev za skupnost socialnega varstva.

Zbor uporabnikov pa bo obravnaval še razpis za dodelitev posojil delavcem, ki gradijo oziroma adaptirajo stanovanjske hiše ali kupujejo stanovanja ter razpis o zbiranju vlog prosilcev za pridobitev stanovanjske pravice v na-

jemnih stanovanjih, zgrajenih s sredstvi družbene pomoči v stanovanjskem gospodarstvu.

Oba razpisa bosta po sprejetju v celoti objavljena v Železaru.

CENTER ZA PROUČEVANJE SAMOUPRAVLJANJA IN INFORMIRANJE
Nada DEJAK

PREDLOG ZA USKLADITEV POKOJNIN

Predvidoma 8. aprila bo seja zbora delegatov skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja enote Jesenice. Obravnavali bodo:

— Poročilo o poslovanju skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji v letu 1979,

— Informacijo o delu Zveze skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Jugoslavije,

— Informacijo o delu sodišča zruženega dela pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter starostnega zavarovanja kmetov v SR Sloveniji,

— Predlog za uskladitev pokojnin in drugih denarnih dajatev za leto 1980 ter

— Predlog razvojnega programa integriranega informacijskega sistema skupnosti.

Več o tem gradivu bomo objavili v prihodnji številki Železara, tokrat pa podajamo le informacijo o predlogu uskladitve pokojnin in drugih denarnih dajatev za leto 1980.

Skladno z ustreznimi dokumenti se v tem srednjeročnem obdobju višina pokojnine sproti prilagaja gibanju poprečnih realnih osebnih dohodkov zaposlenih v Sloveniji. Tako opredeljen način usklajevanja pokojnin pomeni vsakokratno uskladitev za odstotek porasta poprečnega čistega osebnega dohodka vseh zaposlenih v SR Sloveniji v letu pred tistim, za katerega se opravi uskladitev. Lani se je ta osebni dohodek povečal za 25,2 %, zato je treba skladno s tem povečati tudi pokojnine v letošnjem letu. Ker smo lani že med letom pokojnine povečali za 21 %, se lahko pokojnine od 1. januarja 1980 dalje povečajo za 3,5 %. Podobno se povzka tudi mejni znesek najnižjih pokojninskih prejemkov na 3.631 dinarjev.

Premoženjski census za priznanje pravice do varstvenega dodatka se po predlogu poviša za 25,2 %, tako da znaša za upokojenca 19.900 dinarjev letno, na posameznega člana gospodinjstva pa 9.950 letno. Zneski invalidnin se povečajo za odstotek porasta življenjskih stroškov v letu 1979 v primerjavi z letom 1978 (za 24 %).

Za določitev višine zneska dodatka za pomoč in prehrano od 1. januarja 1980, leta dalje pa sta se izoblikovali naslednji možnosti:

1) da se zneski, veljavni za leto 1979, povečajo za porast osebnih dohodkov na zaposlenega v neproizvodnih dejavnostih z omejitvijo, ki jo narekuje resolucija o politiki izvajanja družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1976–1980 v letu 1980 (to je za 16 %).

2) da se zneski, veljavni za leto 1979, povečajo za porast osebnih dohodkov na zaposlenega v neproizvodnih dejavnostih z omejitvijo, ki jo narekuje resolucija o politiki izvajanja družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1976–1980 v letu 1980 (to je za 16 %).

Tako bi dodatek za pomoč in prehrano za upokojene, ki potrebujejo tudi pomoč za opravljanje vseh življenjskih potreb ter zaposleni slepi zavarovanci in zavarovanci z zmanjšano možnostjo premikanja vsaj za 70 %, znašal po prvem predlogu 2270 dinarjev, po drugem pa 2130 dinarjev. Za upokojene, ki jim je potrebna pomoč za opravljanje večine osnovnih življenjskih potreb, pa bi dodatek znašal po prvem predlogu 1440 dinarjev, po drugem pa 1350 dinarjev.

Kljub pobudam, da bi spremenili dosednji način oblikovanja in razporejanja sredstev za rekreacijo upokojenec, je za letos predlagan podoben način kot doslej. Sredstva za rekreacijo upokojenec naj bi namreč oblikovali v višini 1,5 % od planiranih sredstev za pokojnino in varstveni dodatek, razdelili pa bi jih takole:

— za enkratni letni prispevek za rekreacijo upokojenec v višini 750 dinarjev, kar znaša skupno 172,5 milijonov dinarjev,

— za gradnjo in opremo klubov in domov ter kulturno prosvetne in športne dejavnosti 8,4 milijona dinarjev,

— za humanitarne organizacije invalidov Slovenije 2,1 milijona dinarjev,

— za nadaljnje zagotavljanje pogojev za rekreacijo skupnega pomena za vse upokojene v republiki 37,3 milijona dinarjev.

CENTER ZA PROUČEVANJE SAMOUPRAVLJANJA IN INFORMIRANJE
Nada DEJAK

V komandni kabini valjarne štel (SK)

TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI

3

RAZGLABLJANJE O BODOČNOSTI AVTOMOBILA

Druge možnosti za izboljšanje izkoriščanja goriva pri sedanji avtomobilski generaciji spadajo na področje mazanja, uporabe mikro računalnikov za čim boljše regulacijo mešanice bencina in zraka in na izboljšanje aerodinamične oblike karoserije. Po letu 1985 bodo potrebne še nadaljnje izboljšave, kajti le na ta način bo mogoče s tehnične strani doseči večji napredek pri zmanjšanju porabe goriva.

Skupina mednarodnih strokovnjakov s področja avtomobilске tehnologije je v februarju leta 1979 na svojem zasedanju ugotovila, da ni zaenkrat mogoča nobena magična tehnologija, ki bi lahko že v bližnji prihodnosti nadomestila sedanji avtomobilski motor z notranjim zgorevanjem. Plinske turbine, Stirlingov motor, vodik kot pogonsko sredstvo in avtomobili na električni pogon še niso tako blizu, da bi lahko že kmalu nastopili kot resni konkurenti sedanjim avtomobilom z motorjem na pogon z naftnimi derivati.

DRUGE MOŽNOSTI

Tehnične razprave o boljšem izkoriščanju goriva pri pogonu avtomobilov imajo pogosto slabo stran, da »pozabijo« na enostavne in lahko uresničljive možnosti, ki pa niso povezane s tehniko. Vendar so ravno na tem področju precejne možnosti za učinkovito varčevanje z gorivom. Tako omogoča podvojitev potnikov v avtomobilu dejansko tudi podvojitev učinkovitosti avtomobila glede na prevoženi potniški kilometer. Tudi znižanje največje potovalne hitrosti ugodno vpliva na zmanjšanje porabe goriva. Zato so lahko prometni in ekonomski ukrepi večkrat vsaj tako učinkoviti kot tehnične spremembe. Še več, njihov vpliv se pozna takoj, so znatno cenejši in imajo tudi nekatere druge zaželjene ter ugodne socialne, ekološke in gospodarske stranske učinke.

Javni promet – avtobusni in železnice – so v bistvu osnovna današnja nadomestila za privatni osebni avtomobil. Vendar tudi avtobusni javni promet ni vedno energetsko bolj učinkovit, kajti kot pri privatnem vozilu, je tudi pri javnem pomemben način njegove uporabe. Avtobusi v medkrajevnem prometu lahko dosežejo obratovalno učinkovitost 75–150 potniških kilometrov na liter goriva. Vendar to samo, če so polno zasedeni. Med prometnimi konicami je mogoče takšne vrednosti tudi doseči, ob upoštevanju povprečja pa so običajno nižje. Glede tega je situacija v ZDA slabša, precej ugodnejša pa na Japonskem in v Evropi.

Za doseganje čim boljših rezultatov na tem področju je važna tudi atraktivnost javnega prevoznega sredstva in k temu lahko pripomorejo razširjenost prometnega omrežja, pogostost vožnje, prometna hitrost, cenenost in podobno. Vzporedno s tem lahko pomaga tudi uporaba učinkovitega spodbujanja za koriščenje teh prometnih sredstev z energetsko političnimi ukrepi.

Vse kaže, da se bo treba sprijazniti z dejstvom, da prevoz z avtomobili ni več poceni in da tudi neizčrpnih količin nafte ni. Temu dejstvu bo svet moral v bodoče prilagoditi svoje življenjske potrebe in navade!

AKTUALNA VPRAŠANJA ENERGETSKIH RAZISKAV V ZVEZNI REPUBLIKI NEMČIJI

V zvezi s sejmom v Hannoveru, ki bo v aprilu in bo v veliki meri posvečen vprašanju energije v sedanjem desetletju, je imel v januarju zahodnonemški minister za raziskave in tehnologijo tiskovno konferenco. Na njej je povedal zanimive podatke o sedanji in bodoči energetski situaciji v Zvezni republiki Nemčiji. Na njej so bile izrečene naslednje ugotovitve:

Največjo količino nafte, ki jo porabi Zvezna republika Nemčija, kupujejo na področju Srednjega vzhoda, kjer je danes

politična situacija precej napeta in ni videti, da bi se letos bistveno popravila. Vendar niso samo politični vzroki za določeno nezanesljivost sedanjih in bodočih dobav nafte. V državah Srednjega vzhoda je danes že dosežena zgornja meja proizvodnih zmogljivosti. Iz ekonomskih razlogov želijo te države z zmanjšanjem proizvodnje doseči čim daljše obdobje prodaje nafte in s tem tudi financiranje svojega gospodarskega razvoja. To pa ima lahko za posledico samo to, da bo nafte v bodoče vedno manj ob vedno višji ceni.

Danes je jasno, kako pravilno in važno je bilo, da so v Zvezni republiki Nemčiji namenili raziskavam na področju energije največjo prednost. V letih od 1972 do 1979 je bilo v ta namen na razpolago okoli deset milijard nemških mark in do leta 1983 je predvidenih še nadaljnjih deset milijard NM.

Poleg uporabe jedrske energije, predvsem v zvezi z varnostjo reaktorjev, bodo tudi v prihodnjih letih usmerjeni glavni napori v iskanje možnosti za zmanjšanje porabe naftnih derivatov. Pri tem gre tako za varčevanje pri uporabi, kakor za iskanje možnosti nadomestnih energetskih virov. Na tem področju so doslej dosežena spoznanja, izkušnje in uspehi ohrabrujoči. S tem pa so tudi realne možnosti za pospešeno nadaljevanje dosedanjega razvoja. Pri tem je bilo omenjeno nekaj konkretnih primerov:

TRŽIŠČE TOPLOTE

Približno 60 % v Zvezni republiki Nemčiji porabljene nafte potrebujejo za ogrevanje in pripravo tople vode. Na tem področju so že dosedanje raziskave pokazale veliko možnosti za varčevanje.

Energetska poskusna hiša, ki so jo zgradili v Aachnu, je dokazala, da je že z uporabo konvencionalnih ukrepov optimalne izolacije možno prihraniti do 50 % energije potrebne za ogrevanje. Z uporabo dodatnih novih tehnologij, med drugim tudi s sončno energijo, je mogoče doseči v najugodnejšem primeru tudi do 85 % prihranka. Tudi če bo to najugodnejše doseglo težko uresničiti, dokazujejo, da obstaja pri nekaterih ukrepih, povezanih z varčno uporabo energije in ob istovrsti uporabi novih energetskih tehnologij, še velika možnost za znižanje njene porabe.

(Nadaljevanje prihodnjič)

ŽELEZAR

7

Naloge, ki so pred osnovnimi in občinskimi organizacijami zveze sindikatov, niso lahke. Najbrž pa se bomo v jeseniški občini ob obravnavi tega naloga ponovno srečali z organizacijo krajevnih skupnosti predvsem na mestnem območju, kjer so izsredno velike. Verjetno bodo tudi razprave o delovanju zveze sindikatov v krajevnih skupnostih dale kakšne koristne pobude za boljše organiziranost krajevnih skupnosti.

— z analizo o sodelovanju med združenim delom in šolami pri poklicnem usmerjanju mladine
— s predlogom družbenega dogovora o štipendijski politiki v SR Sloveniji in k osnutku samoupravnega sporazuma o štipendiranju.

Razen tega so delagati obravnavali še gradiva za seje skupščin Zveze skupnosti za zaposlovanje SR Slovenije in druge zadeve. Pri tem velja omeniti velike težave z udeležbo delegatov na sejah skupščine, saj je bilo v nekaterih občinah vprašanje sklepčnosti stalno prisotno. V Skotji Loka smo s pomočjo pristojnih občinskih družbenopolitičnih organizacij proti koncu lanskega leta ta problem omilili, v drugih občinah pa moramo doseči še večje zanimanje za probleme zaposlovanja v sami delegatski bazi. Le na ta način bomo dosegli, da o zaposlovanju v širšem smislu odločajo delavci v združenem delu.

Izvršilni odbori so izvršilni organi skupščin občinskih skupnosti za zaposlovanje, ki so se v lanskem letu sestali osemkrat, le v Radovljici sta bili dve seji več.

DELOVNA SKUPNOST STROKOVNE SLUŽBE

Skupščine občinskih skupnosti za zaposlovanje na Gorenjskem so na podlagi sklepa sprejetega v decembru 1978 ustanovile enotno strokovno službo. Ta opravlja dela za vse občinske skupnosti in za medobčinsko skupnost. Medsebojna razmerja, obveznosti in odgovornosti pa so urejene s posebnim samoupravnim sporazumom, ki so ga sprejeli delegati na skupščinah in delavci delovne skupnosti. Zaradi učinkovitejšega zadovoljevanja potreb delovnih ljudi in občanov je delo organizirano tako, da se operativni posli predvsem s področja zaposlovanja, poklicnega usmerjanja in štipendiranja opravljajo na sedežu posameznih občinskih skupnosti. Glede na to, da so skupščine skupnosti organizirane enodromno kot organ uporabnikov, strokovna služba opravlja večji del izvajalske funkcije, poleg tega pa še opravlja za potrebe samoupravnih organov skupnosti.

Za opravljanje vseh nalog je strokovna služba organizirana po skupinah. Za izvedbo programa dela skupnosti in delovne skupnosti je bilo v letu 1979 zaposlenih 38 delavcev z naslednjo izobrazbeno strukturo: 9 (24 odstotkov) z nižjo izobrazbo, 11 (29 odst.) s srednjo, 8 (21 odst.) z višjo, 10 (26 odst.) z visoko izobrazbo.

Kljub temu, da smo na podlagi sprejetega programa za leto 1979 predvidevali za izvršitev programa 40 izvajalcev, smo program dela izvršili z 38 izvajalci, kar se je sicer vse leto tudi občutilo zlasti na področju finančno računovodskih opravil. Šele konec leta smo uspeli pridobiti novega delavca za to področje, vendar pa je bil nastop dela možen šele letos. V lanskem letu je en delavec pridobil z izobraževanjem ob delu izobrazbo, ki se je zahtevala za opravljanje del in nalog, ki jih je že opravljal, en delavec pa bo zahtevano izobrazbo pridobil v letu 1980. Ob delu pa se izobražuje tudi več delavcev.

Delavski svet delovne skupnosti je imel lani osem sej, na katerih je najpogosteje obravnaval: zadeve v zvezi s sklenitvijo oziroma prenehanjem delovnega razmerja, stanovanjsko problematiko zaposlenih in kadrovske problematiko zaposlenih; sprejel je pravilnik o LO in DS, ter pravilnik o zaščiti tajnosti podatkov, posredoval pa je v javno razpravo osnutek razvida del in nalog. Poleg delavskega sveta je lani deloval tudi odbor samoupravne delavske kontrole, ki je pripravil več priporočil za zbor delavcev in delavski svet.

ANALITIČNOST IN PLANSKO PODROČJE

Lani je ta dejavnost prevzela vrsto odgovornih nalog, kar je zahtevalo ustrezno prilagajanje izvedbenih postopkov celotnega delovnega programa. Nujna je bila večja usmerjenost k planskim nalogam na področju planiranja razvoja občinskih skupnosti za zaposlovanje, razen tega pa tudi sprotne ugotavljanje in dopolnjevanje strokovnih osnov za planiranje drugih nosilcev planiranja v občinah in medobčinskem prostoru ter opravljanje podobnih nalog za potrebe načrtovanja mreže centrov usmerjenega izobraževanja na Gorenjskem. Tem osnovnim usmeritvam je bilo podrejeno izvajanje klasičnih analitičnih nalog, zato je občasno prihajalo do preoblikovanja prvotno načrtanih nalog ali pa je uporaba delnih rezultatov zaradi nujnosti prehitela celotno nalogo. Ne glede na to lahko ocenimo izvedbo delovnega programa kot uspešno, saj ni prišlo do bistvenih odstopanj od postavljenih ciljev.

Pripravljanje planskih dokumentov je imelo osrednje mesto. Občinske skupnosti za zaposlovanje so nosilci planiranja, zato veljajo zanje obveznosti zakona o sistemu družbenega planiranja. Že v začetku leta so bili sprejeti sklepi o pripravljanju planskih dokumentov za naslednje srednjeročno obdobje, hkrati z njimi pa tudi delovni program aktivnosti. Pomembnejši dokumenti o nadaljnjem delu pa so bile Analize razvojnih možnosti ter Elementi in kazalci za samoupravno sporazumevanje o temeljnih plana. Vse je bilo posredovano v javno razpravo in služilo kot osnova za pripravo samoupravnih sporazumov. Ob tem je bilo treba spremljati tudi uresničevanje letnih resolucijskih obveznosti občinskih skupnosti za zaposlovanje in pripraviti osnove za resolucije o družbenoekonomskem razvoju za letos.

Sodelovanje pri planiranju razvoja drugih nosilcev planiranja ter celotnih družbenopolitičnih skupnosti je postalo lani zaradi pripravljanja srednjeročnih planov bolj aktualno, še bolj

pa je ta vloga skupnosti poudarjena po sprejemanju stabilizacijskih ukrepov. Pripravljanje mnenj o možnostih pokrivanja kadrovskih potreb ob investicijskih projektih, sodelovanje pri pripravljanju strokovnih osnov za Smernice srednjeročnega razvoja občin, sodelovanje pri pripravi izhodišč za usklajevanje planskih dokumentov v medobčinskem prostoru, posredovanje makro-demografskih in kadrovskih podatkov drugim nosilec planiranja, so le najpomembnejše od izvajanih aktivnosti s tega področja. Omeniti velja tudi sodelovanje pri oblikovanju in izvedbi minimalnih kazalcev »Program potreb po kadrih za obdobje 1981–1985«, ki ustvarja informacijsko osnovo za vrsto nadaljnjih aktivnosti v razvojnih prizadevanjih. Ob koncu leta, ob nastajanju republiške Resolucije o družbenoekonomskem razvoju v letu 1980, je postala jasnejša tudi usklajevalna vloga občinskih skupnosti za zaposlovanje pri omejevanju rasti zaposlenosti v resolucijske okvire. To je zahtevalo takojšnjo akcijo za izpeljavo usklajevalnih postopkov. Dela se je bilo mogoče lotiti prav zaradi dolgoletnega spremljanja in analiziranja elementov ponudbe in povpraševanja po delavcih z izdelanim instrumentarijem. Vendar pa ta ni v celoti ustrezen za to nalogo in ga bo treba še izpopolniti. Večina naloge poteka v letošnjem letu.

Naloge v zvezi s spremljanjem in analiziranjem ponudbe in povpraševanja po delavcih, ki sicer spadajo med klasične analitične naloge, smo izvedli tudi v tem letu. Nekatere so bile tudi dopolnjene oziroma dodatno preoblikovane z ozirom na potrebe planskih aktivnosti. Elemente kadrovske bilance smo uporabili že v Analizah razvojnih možnosti, razen tega pa pripravili celoten elaborat bilance za leto 1977–1978. Zaradi nujnega usklajevalnega postopka po občinah so bile pripravljene globalne ocene kadrovskih bilanc za leto 1980, ki so osnova nadaljnjemu delu.

Popis kratkoročnih potreb po kadrih se je lani pojavljal kar dvakrat in sicer za leto 1979, kjer smo dosegli večjo ažurnost v posredovanju informacij na mesta odločanja, ter za leto 1980, kjer je akcija časovno premaknjena, da bi pravočasno razpolagali z osnovnimi podatki za usklajevanje rasti zaposlenosti, pa tudi za razpise novih štipendij in učnih mest. Deficitarnost in suficitarnost poklicev smo raziskali vse do leta 1979 z detajlnejšo kvalitativno analizo, tako da so sedaj na voljo rezultati od leta 1971 dalje, kar daje že visoko zanesljivost ugotovitev in se z večjo gotovostjo uporablja za različne namene, predvsem pa kot ena od osnov pri oblikovanju usmerjenega izobraževanja na Gorenjskem. Za te namene je bilo pripravljenih tudi več parcialnih analiz položaja in potreb po poklicih posameznih strok, predvsem za področja, kjer je bilo oblikovanje centrov usmerjenega izobraževanja ali delitev dela med njimi predmet dogovarjanja (kovinska, elektro, gradbena, blagovni promet, gostinstvo).

Spremljanje in analiziranje gibanja zaposlovanja ter elementov kadrovske politike se je razširilo na proučevanje celotnega obdobja 1976–78, kar je zahtevala priprava planskih dokumentov. Analiza pojavov v preteklem koledarskem letu je služila za prvo orientacijo pri oblikovanju politike občinskih skupnosti v lanskem letu. Pojave smo spremljali v polletnih informacijah v krajši obliki in z detajlnejšo devetmesečno analizo, ki je s pregledom gibanj do nivoja tozdrov ter oceno pojavov do konca leta že nakazovala, kje bo prišlo do bistvenih odstopanj od letnih načrtov ter resolucijskih obveznosti. Največja pomanjkljivost teh nalog pa je prenehanje rednega tromesečnega objavljanja statističnih podatkov, ki je določenemu krogu uporabnikov otežil spremljanje dogajanja na področju zaposlovanja. Pomanjkljivost v tem informacijskem toku, nastalo predvsem iz tehničnih razlogov, moramo letos odpraviti.

Rezultate večine nalog, ki so v končni obliki prinesle pismeni izdelek, smo na ustrezen način publicirali in jih posredovali uporabnikom. Pri tem pa nismo mogli biti dosledni, tako da so nekateri elaborati izšli v posebnih Informacijah, drugi pa kot ciklostirano gradivo. Delno smo se vključevali tudi v skupno informativno dejavnost strokovne službe oziroma občinskih skupnosti (Glas, Radio ...)

Preko statističnih nalog kot podlagi analitičnim in planskim nalogam ter posebnega delovnega področja za delovanje informacijskega sistema zaposlovanja je bila tekoče zagotovljena datološka osnova za pretok potrebnih podatkov s tega področja. Storjeni pa so bili tudi ukrepi za nadaljne zajemanje kompletnih podatkov na nivoju občin.

Obseg dela pri operativno evidenčnih postopkih se je močno povečal ob večji frekvenci pojavov (predvsem potreb po delavcih) in nujnosti obravnave vsega tekočega povpraševanja pri operativnih delavcih. Dodatek temu so predstavljale še tromesečne ročne obdelave realiziranih potreb po kadrih vse do nivoja tozdrov, ki so predstavljale osnovo tekočemu spremljanju realizacije letnih napovedi ter časovno premaknjena izvedba akcije LP 80.

Nekatere naloge so bile izvedene tudi izven rednega programa (fakultativne), ki so bile deloma že predvidene ob sprejemanju letnega programa, deloma pa so se pokazale med letom kot nujne:

— raziskovalna naloga »Rehabilitacijski center za Gorenjsko«, ki služi kot osnova nadaljnjim postopkom pri oblikovanju take ustanove,

— gradiva za referate o položaju žensk (v okviru akcij SZDL)

SKOFJA LOKA

PRIHODKI	PLAN	REALIZACIJA INDEKS	
		1/1–31/12-79	Real./Plan
— Prispevek za zaposlovanje	3.994.000	2.391.302,35	60
— Prenesena sredstva iz 1978 leta	1.577.558	1.490.557,55	95
— Solidarnost medobčinska			
— Drugi prihodki	10.000	91.837,35	

SKUPAJ PRIHODKI	5.581.558	3.973.697,25	71
-----------------	-----------	--------------	----

ODHODKI			
— Socialna varnost nezaposlenih	543.497	513.749,40	95
— Priprava delavcev za zaposlitev	121.800	58.754,40	48
— Usposabljanje in zaposlovanje invalid.	940.869	498.471,95	53
— OD voljenih in imen. funkcionar.	50.330	63.854,55	125
— Delo po pogodbah	—	37.108,85	—
— Materialni stroški za delo med. skup.	8.700	—	—
— Materialni stroški za izvrš. progr.	382.800	380.164,30	99
— Za OD in sklade skup. službe	1.170.324	1.299.536,85	111
— Prisp. Zvez za skup. zad. zap. v SRS	486.156	486.156,00	100
— Obveznosti po sam. sporazumu	87.000	25.680,00	30
— Za solidarnost — medobčinsko		48.490,00	
— — republiško	121.974	121.974,00	100
— Mater. stroški za delo org. ob skup.	47.000	7.021,20	15
— Za razpored v rezervu	39.940	—	—

SKUPAJ ODHODKI	4.004.000	3.547.465,75	89
----------------	-----------	--------------	----

Razporejeno v posl. sklad po zaključnem računu	87.000		
Ostane nerazporejenih sredstev	1.490.558	426.231,50	22

Skupaj odhodki in ostanek sredstev	5.581.558	3.973.697,25	71
------------------------------------	-----------	--------------	----

TRZIC

PRIHODKI	PLAN 79	REALIZAC. INDEKS	
		1/1-31/12-79	Real./Plan
— Prispevek za zaposlovanje	1.556.000	1.117.742,25	72
— Prenesena sredstva iz 1978 leta	800.354	761.854,95	95
— Solidar. medobčinska	263.958	—	—
— Drugi prihodki	5.000	40.640,70	813

SKUPAJ PRIHODKI	2.625.312	1.920.237,90	73
-----------------	-----------	--------------	----

ODHODKI			
— Socialna varnost nezaposlenih	269.500	143.310,70	53
— Priprava delavcev za zaposlitev	53.900	57.995,05	108
— Usposab. in zaposlitev invalid.	416.361	260.825,90	63
— Od voljenih in imen. funk.	23.870	30.027,60	125
— Delo po pogodbah	—	17.529,90	—
— Mater. stroški za delo med. skup.	3.850	—	—
— Mater. stroški za izvrš. progr.	169.400	168.214,62	99
— Za OD in sklade strok. službe	517.902	575.082,40	111
— Prisp. zvezi za skup. zad. zaposl. v SRS	215.138	215.138,00	100
— Obveznosti po sam. sporaz.	38.500	—	—
— Za solidarnost — medobčinsko		39.832,15	
— — republiško	53.977	53.977,00	100
— Mater. stroški za delo org. ob skup.	47.000	10.589,85	
— Za razpored v rezervu	15.560	—	—

SKUPAJ ODHODKI	1.824.958	1.572.523,15	86
----------------	-----------	--------------	----

Razporejeno v poslov. sklad po zaključ. računu	38.500		
Ostane nerazporejenih sredstev	761.854	347.714,75	46

Skupaj odhodki in ostanek sredstev	2.625.312	1.920.237,90	73
------------------------------------	-----------	--------------	----

FINANČNI NAČRT ZA LETO 1980

OBRAZLOŽITEV

Finančni načrti občinskih skupnosti za zaposlovanje temeljijo na sprejetih ter na osnovi stabilizacijskih ukrepov ponovno ocenjenih programskih dejavnosti z njihovim vrednotenjem, obravnavale in potrdile pa so jih skupščine občinskih skupnosti za zaposlovanje na zasedanjih 6. februarja letos. Finančni načrti so podrobnejši razrez vseh razpoložljivih sredstev občinskih skupnosti v tem letu po virih prihodkov ter namenov njihove uporabe oziroma odhodkov. Za razliko od planskih napovedi, kjer je osnova le vrednotenje načrtovanih nalog, so sem vključeni še tudi rezultati zaključnih računov z informacijami o dejanski porabi sredstev za posamezne namene, morebitnih ostankih ter pričakovanih drugih prihodkih, kar bo skupaj s planskimi ocenami tekočega leta razpoložljiva sredstva za delovanje občinskih in medobčinskih skupnosti.

Posledica ukinitve zbiranja prispevka v zadnjih mesecih leta 1979 pomeni, da nismo imeli v nobeni skupnosti presežkov nad planiranimi sredstvi, pač pa se je realizacija gibalna med 40 in 70 odstotki. Ostanek sredstev po občinah Jesenice, Radovljica, Skofja Loka, Trzin so minimalni, po sklepih IO pa prenehanje za usposabljanje delavcev ter socialno

varnost. Sredstva so torej prenehanja strogo namensko za funkcionalno dejavnost. V Kranju ostankov ni bilo.

V načrtovanju odhodkov smo praviloma upoštevali programske izhodišča razen v primerih, ko je prišlo v realizaciji leta 1979 do pomembnih odstopanj od pričakovanih in je treba v letu 1980 nameniti ustrezna sredstva za pokrivanje nastajajočih potreb.

V vseh občinah je prišlo do sprememb v načrtovanju solidarnosti, ker se je v zadnjem času pojavil nov predlog izračuna za Slovenijo, ki bo v obliki razpisa na skupščini Zveze 26. marca letos. Nekaj sprememb v tej postavki je povzročilo prelivanje sredstev med občinami ob koncu lanskega leta, za katerega pa so že sklepi o poravnavanju v letošnjem letu.

Sredstva za socialno varnost smo v občinah skušali zagotoviti tako, kot kažejo gibanja upravičencev oziroma porabljenih sredstev v preteklem obdobju ter pričakovanja za to leto. Po občinah so precejšnje razlike, ki jih povzroča tudi gospodarska struktura družbeno ekonomskega prostora z značilnostmi v zaposlovanju (Radovljica npr. precej sezonskega dela, ki daje možnost uveljavljanja pravic v mirnem obdobju). Velik obseg planiranih sredstev za socialno varnost zahteva ne-

koliko manjše možnosti financiranja usposabljanja delavcev, če hočemo s sredstvi ob istih izhodiščih planiranja v letu 1980 pokriti še ostale namene porabe. Le malo odstopa načrtovanje sredstev za usposabljanje delavcev na Jesenicah, kjer pa se bo del te dejavnosti pokrival tudi iz ostankov sredstev.

Sredstva za usposabljanje in zaposlovanje invalidov so v vseh občinah predvidena v višini programskih osnov, ki omogočajo relativno enako uresničevanje po občinah. Osnova pa je seveda velikost občin in s tem povezana populacija invalidnih oseb.

Tudi pri vseh ostalih namenih porabe sredstev v finančnih načrtih je upoštevana sorazmerna udeležba občin v gorenjskem prostoru. Mana sredstev za materialne stroške je glede na porabo v preteklem letu povečana za 18 odstotkov. Mana predvidena za OD delavcev strokovne službe ter drugih vrst OD je večja za 16 odstotkov. Sredstva skupne porabe pa so planirana v višini porabe 13 odstotkov. Osnova načrtovanja sredstev za OD in skupno porabo je družbeni dogovor o usmerjanju dohodka v letu 1980.

Občinska skupnost za zaposlovanje Jesenice

PRIHODKI	PLAN 1980
— prenešana sredstva iz leta 1979	650.311
— prispevek za zaposlovanje	4.524.000
— medobčinska solidarnost	76.200
— drugi prihodki	120.000
Skupaj prihodki v letu 1980	5.370.511

ODHODKI	
— socialna varnost nezaposlenih	550.000
— priprava delavcev za zaposlitev	213.751
— usposabljanje in zaposlovanje invalidnih oseb	516.000
— OD imenovanih in voljenih funkcionarjev	127.000
— materialni stroški za delo medobčin. skupnosti	18.000
— materialni stroški za izvrš. programa	463.000
— za OD delav. strokovne službe	1.433.400
— za sklad skupne porabe	99.600
— za skupni program Zveze skupnosti	1.587.000
— obvez. po samoupravnih sporazumih	36.000
— za solidarnost: — medobčinsko	556.000
— — republiško	—
— mater. stroški za delo org. občinske skupnosti	44.250
— za razpored v rezervu	—
— invalid. delavnico in usposabljanje delavcev	726.510
Skupaj odhodki	5.370.511

Ostanek nerazporejenih sredstev

Skupaj odhodki in ostanek

Občinska skupnost za zaposlovanje Kranj

PRIHODKI	PLAN 1980
— prenešana sredstva iz leta 1979	—
— prispevek za zaposlovanje	13.075.000
— republiška solidarnost	141.000
— drugi prihodki	500.000
Skupaj prihodki v letu 1980	13.716.000

ODHODKI	
— socialna varnost nezaposlenih	2.500.000
— priprava delavcev za zaposlitev	1.901.568
— usposabljanje in zaposlovanje invalidov	2.631.000
— OD imenov. in voljenih funkcionarjev	293.000
— materialni stroški za delo med. skupnosti	40.000
— materialni stroški za izvrš. programa	1.082.000
— za OD delav. strokovne službe	3.313.000
— za sklad skupne porabe	230.000
— za skupni program Zveze skupnosti	1.370.000
— obvez. po samouprav. sporazumih	80.000
— za solidarnost: — medobčinsko	173.182
— — republiško	—
— mater. stroški za delo org. občin. skupnosti	102.250
— za razpored v rezervu	—
Skupaj odhodki	13.716.000

Ostanek nerazporejenih sredstev

Skupaj odhodki in ostanek

KRANJ

PRIHODKI	PLAN 1979	REALIZACIJA 1/1-31/12-79	INDEKS Real./Plan
- Prispevek za zaposlovanje	10.085.000	7.951.254,15	79
- Prenesena sredstva iz leta 1978	307.094	102.295,40	33
- Solidar. medobčinska		173.182,15	
- Drugi prihodki	50.000	518.109,55	1.036
SKUPAJ PRIHODKI	10.422.094	8.744.841,25	82

ODHODKI

- Socialna varnost nezaposlenih	1.500.490	2.131.034,00	142
- Priprava delavcev za zaposlitev	286.300	212.556,75	74
- Usposabljanje in zaposlitev invalid.	2.211.582	615.802,20	28
- OD voljenih in imen. funkcionar.	126.790	189.497,35	125
- Delo po pogodbah		93.113,55	
- Mater. stroški za delo med skup.	20.450		
- Mater. str. za izvrš. programa	899.800	909.413,95	101
- Za OD in sklade strok. službe	2.750.934	3.054.658,45	111
- Prisp. zvezi za skup. zad. zap. v SRS	1.142.746	1.142.746,00	100
- Obveznosti po samoupr. sporaz.	204.500	135.509,00	66
- Za solidarnost - medobčinsko	537.049		
- republiško	286.709	286.709,00	100
- Mater. stroški za delo org. ob skup.	47.000	3.801,10	8
- Za razpored v rezervu	100.650		
SKUPAJ ODHODKI	10.115.000	8.744.841,25	86
Razporejeno v poslovni sklad po zaključnem računu	204.500		
Ostane nerazporejenih sredstev	102.594		
Skupaj odhodki in ostanek sredstev	10.422.094	8.744.841,25	

KRANJ

Prihodki lani: prispevek za zaposlovanje, prenešana sredstva iz preteklega leta in udeležba na dohodku LB od vloženih sredstev ter refundacija denarnih nadomestil za nezaposlene delavce, ki so to pravico pridobili z zaposlitvijo v tujini. Prispevek za zaposlovanje je dosegel 79 odstotkov planiranega, medtem ko so prenešana sredstva iz preteklega leta bila realizirana v višini 33 odstotkov, razlika po sklepu skupščine pa je bila razporejena v poslovni sklad. Drugi prihodki so bili znatno preseženi. Potrošnja sredstev v lanskem letu ni dosegala višine pritoka sredstev in se je zato natekala rezerva; skupščina je zato na predlog strokovne službe s 1. novembrom do 31. decembra 1979 prekinila zbiranje prispevka in na ta način vrnila sredstva združenemu delu.

Socialna varnost nezaposlenih je lani presegla za 24 odstotkov sredstva, ki so bila planirana, medtem ko je bilo porabljenih za pripravo delovnih ljudi za zaposlitev le 28 odstotkov planiranih sredstev. Materialni stroški so bili večji za 1 odstotek. Sredstva za skupni program Zveze skupnosti in solidarnostna sredstva so bila v celoti porabljena. Planirana sredstva za OD delavcev strokovne službe pa so bila večja od planiranih za 11 odstotkov. Ostanek sredstev ni.

Predlogi IO skupščini:

1. skupščina občinske skupnosti za zaposlovanje potrjuje zaključni račun občinske skupnosti za zaposlovanje Kranj za leto 1979

RADOVLJICA

PRIHODKI	PLAN 1979	REALIZACIJA 1/1-31/12-79	INDEKS Real./Plan
- Prispevek za zaposlovanje	3.530.000	2.589.890,75	73
- Prenesena sredstva iz 1978 leta	1.073.422	991.922,25	92
- Solidar. medobčinska	273.091		
- Drugi prihodki	10.000	86.031,50	860
SKUPAJ PRIHODKI	4.886.513	3.667.845,50	75

ODHODKI

- Socialna varnost nezaposlenih	570.500	1.038.197	182
- Priprava delavcev za zaposlitev	114.100	29.103	25
- Usposabljanje in zaposlov. invalid.	881.388	241.445	27
- OD voljenih in imen. funkcionarjev	126.790	159.497	125
- Delo po pogodbah		93.113	
- Mater. stroški za delo med. skup.	8.150		
- Mater. str. za izvršitev programa	358.600	358.321	99
- Za OD in sklade strok. službe	1.096.338	1.217.382	111
- Prisp. zvezi za skup. zad. zap. v SRS	455.422	455.422	100
- Obveznosti po samoupr. sporaz.	81.500		
- Za solidarnost - medobčinsko		8.660	
- republiško	114.263	114.263	100
- Mater. stroški za delo org. ob. skup.	47.000	21.818	46
- Za razpored v rezervu	35.300		
SKUPAJ ODHODKI	3.813.091	3.585.285	94
Razporejeno v posl. sklad po zaključ. računu	81.500		
Ostane nerazporejenih sredstev	991.922	82.560	8
Skupaj odhodki in ostanek sredstev	4.886.513	3.667.845	75

RADOVLJICA

Prihodki skupnosti v preteklem letu: prispevek za zaposlovanje, prenešana sredstva iz preteklega leta, udeležba na dohodku LB od vlaganja v letu 1978 ter refundacija denarnih nadomestil za nezaposlene delavce, ki so to pravico pridobili pri zaposlovanju v tujini. Ker se je v tretjem tromesečju natekala rezerva sredstev zaradi nižje porabe, je skupščina na predlog strokovnih služb prekinila zbiranje prispevka za čas od 1. oktobra do 31. decembra 1979.

Med odhodki skupnosti so tele značilnosti: plan socialne varnosti je bil presežen za 82 odstotkov.

2. planirana sredstva rezerve se prenesejo v rezervni sklad

3. planirana sredstva poslovnega sklada se prenesejo v poslovni sklad

Sredstva za pripravo delavcev za zaposlitev in usposabljanje in zaposlovanje invalidov pa so bila porabljena le v višini 28 odstotkov od planiranih. Materialni stroški so bili v mejah predvidenih, kar velja tudi za skupni program Zveze skupnosti in republiško solidarnost. Sredstva za OD in sklade v strokovni službi so bila večja od planiranih za 11 odstotkov. Ostanek sredstev je minimalen - 82.560 in se preneša v naslednje leto.

Predlogi IO skupščini:

1. skupščina občinske skupnosti za zaposlovanje potrjuje zaključni račun občinske skupnosti za zaposlovanje Radovljica

2. planirana sredstva rezerve se prenesejo v rezervni sklad

3. planirana sredstva poslovnega sklada se prenesejo v poslovni sklad

4. nerazporejena sredstva se v letu 1980 lahko namensko porabijo le za socialno varnost nezaposlenih.

ŠKOFJA LOKA

Prihodki skupnosti so bili: prispevek za zaposlovanje, prenešana sredstva iz preteklega leta, udeležba na dohodku LB za leto 1978 sorazmerno z vlaganjem in deloma od refundacije denarnega nadomestila delavcev, ki so to pravico pridobili z zaposlitvijo v tujini. Ker je bila poraba sredstev proti koncu leta manjša od pritoka, je skupščina na predlog strokovne službe s 1. novembrom do 31. decembra 1979 prekinila zbiranje prispevka za zaposlovanje in na ta način sredstva vrnila združenemu delu.

Lani je bilo v tej skupnosti za socialno varnost (denarno nadomestilo in pomoči ter dodatke in zdravstveno zavarovanje) porabljen 95 odstotkov planiranih sredstev. Tudi sredstev za pripravo za zaposlitev in usposabljanje in zaposlovanje invalidov je bilo porabljenih le 48 odstotkov planiranih. Materialni stroški so bili tako kot sredstva za skupni program Zveze in republiško solidarnost porabljeni v okviru planiranja. Za osebne dohodke delavcev strokovne službe in skupno porabo je bilo porabljenih za 11 odstotkov sredstev več. Ostanek sredstev - 426.231,50 din se preneša v naslednje leto in bo uporabljen za namene po sklepih občinske skupnosti za zaposlovanje Šk. Loka.

Predlogi IO skupščini:

1. skupščina občinske skupnosti za zaposlovanje potrjuje zaključni račun občinske skupnosti Škofja Loka za leto 1979

2. planirana sredstva poslovnega sklada se prenesejo v poslovni sklad

3. planirana sredstva rezerve se prenesejo v rezervni sklad

4. nerazporejena sredstva se v letu 1980 lahko uporabijo za pripravo delavcev za zaposlitev

TRŽIČ

Prihodki skupnosti so bili: prispevek za zaposlovanje, prenešana sredstva iz preteklega leta in udeležba na dohodku LB od vlaganj v letu 1978. Prispevek za zaposlovanje je dosegel lani 72 odstotkov planiranih prihodkov, prenešana so bila sredstva iz preteklega leta v višini 95 odstotkov, razlika pa je bila razporejena v poslovni sklad. Poraba sredstev je bila tako kot v ostalih občinskih skupnostih za zaposlovanje v tretjem tromesečju manjša od dotoka sredstev, zato je skupščina na predlog strokovne službe prekinila zbiranje prispevka za zaposlovanje od 1. oktobra do 31. decembra 1979 in sredstva zato vrnila združenemu delu.

V financiranju programa je bilo nekaj značilnosti: za socialno varnost nezaposlenih je bilo porabljenih le 53 odstotkov planiranih sredstev. Nekoliko večja od plana je bila poraba sredstev za pripravo delavcev za zaposlitev. Za usposabljanje in zaposlovanje invalidov je bilo porabljenih 63 odstotkov planiranih, za materialne stroške pa odstopki manj, kot je bilo po planu. Sredstva za program Zveze skupnosti in republiško solidarnost so bila porabljena po planu. OD zaposlenih v strokovni službi pa so bili večji od plana za 11 odstotkov. Ostanek sredstev v višini 347.714,75 din se prenese v naslednje leto za potrebe zaposlovanja v skupnosti za zaposlovanje Tržič.

Predlogi IO skupščini:

1. skupščina občinske skupnosti za zaposlovanje potrjuje zaključni račun občinske skupnosti Tržič

2. planirana sredstva za rezervo se prenesejo v rezervni sklad

3. planirana sredstva za poslovni sklad se prenesejo v poslovni sklad

4. nerazporejena sredstva se v letu 1980 namensko porabijo za: socialno varnost nezaposlenih, pripravo delavcev na zaposlitev oziroma za usposabljanje in zaposlovanje invalidnih oseb.

- sestanki s kadrovskimi delavci v vseh občinah

- posebni materiali o zaposlovanju in karovski politiki ter dejavnosti skupnosti za zaposlovanje ter obravnavo DPO občin in regije - Medobčinski svet zveze sindikatov in Občinski komite ZK. Med gradivi velja posebej omeniti »Gibanje zaposlenosti in problemi obvladovanja« za obravnavo pri Medobčinskem svetu zveze sindikatov, kjer je reševanje problemov zaposlovanja dobilo tudi obsežnejše širše družbene akcije.

POKLICNO USMERJANJE

Cilj poklicnega usmerjanja učencev in odraslih je temeljita in vsestranska priprava na izbiro poklica. Razrešuje se z iskanjem skladnosti med sposobnostmi, znanjem in motivacijo posameznika na eni strani in iz kadrovskimi potrebami združenega dela na drugi strani.

Nekatere značilnosti opravljenih nalog poklicnega usmerjanja za področje vseh petih gorenjskih občin so:

- šolske svetovalne službe v osnovnih šolah so se okrepile, prav tako tudi naše sodelovanje z njimi

- število predavanj za učence osnovnih šol kot tudi za stare otroke je bilo lani v primerjavi z letom poprej približno enako, znatno pa smo povečali število predavanj za učence srednjih šol; ta naloga bo z uvedbo usmerjenega izobraževanja še toliko pomembnejša, saj v srednjih šolah na Gorenjskem ni šolskih svetovalnih služb, obeti za njihov razvoj pa so zaenkrat še pičli

- posebej je treba poudariti naraščajoči obseg individualnega svetovanja in informiranja učencev, saj je takšen nasvet najkvalitetnejši; število svetovalcev z osnovnih šol je poraslo za več kot 40 odstotkov, a srednjih šol za 33 odstotkov, trend pa je treba še nadaljevati ali ga vsaj zadržati

- več kot podvojili smo število obravnav težje zaposljivih iskalcev zaposlitve (psihološki izvidi) in sicer s 33 na 73.

- na pobudo iz škofoške občine smo začeli spodbujati sodelovanje med OZD in šolami pri poklicnem usmerjanju mladine; OZD namreč lahko na najbolj neposreden način prikažejo učencem svet poklicev in dela. Pobuda se najbolj uresničuje v Škofji Loki, Tržiču in Radovljici

- po porgramu koordinacijskega odbora pri Republiškem komiteju za vzgojo in izobraževanje smo tesneje sodelovali pri vpisu osmošolcev v srednje šole: tako smo pripravili večino podatkov v osnovni šoli in jih uporabili za delo sprejemnih komisij, v katerih so sodelovali tudi delavci naše strokovne službe; prav tako smo sodelovali pri delu občinskih in regijskega koordinacijskega odbora za usmerjanje vpisa in za njihovo delo pripravili nekatere podatke oziroma analize

- na osnovi podatkov in sodelovanja vseh petih občin smo pripravili vrsto analitičnega in študijskega gradiva za področje Gorenjske

- za osmošolce smo pripravili publikacijo Poklicev preveč - poklicev premalo, za srednješolce pa Kam na študij in ju razdelili vsem zaključujočim

ŠTIPENDIRANJE IZ ZDRUŽENIH SREDSTEV

Na Gorenjskem je okoli 4000 štipendistov, kar pa je pod republiškim povprečjem tako po številu kadrovskih kot tudi štipendij iz združenih sredstev. Izrazite pa so razlike med občinami. Pri kadrovskih štipendijah izstopata Jesenice in Kranj, v ostalih treh občinah pa je delež štipendistov na število zaposlenih dokaj nizek. Pri štipendijah iz združenih sredstev pa daleč prednjači Škofja Loka, sledi pa ji Radovljica, drugje pa je delež spet manjši. Videti je, da so kadrovske in »solidarnostne« štipendije v nasprotnem razmerju, kar dokazujeja Škofja Loka in Radovljica, ne pa tudi Tržič. To je tudi razumljivo, kajti ob pomanjkanju kadrovskih štipendij se učenci in študenti pač za tečejo v sklad združenih sredstev.

Vendar pa to vseh razlik ne more pojasniti, saj so v ozadju še drugi dejavniki (zlasti razlike v višini dohodka na družinskega člana, napori za preusmerjanje v kadrovske štipendije itd.)

Število štipendistov Titovega sklada je bilo doslej v primerjavi s številom zaposlenih nad republiškim povprečjem, le v občini Škofja Loka in Jesenice, pod povprečjem pa sta bila Tržič in Radovljica. Kranj pa celo zadnji v SRS. Za šolsko leto 1979/80 smo sprožili dokaj široko družbeno akcijo za pridobitev novih kandidatov. Odziv na pobudo je bil sorazmerno dober, saj je iz vseh petih občin prispelo 26 predlogov, od katerih je bila odobrena štipendija 16 kandidatom.

Politika preusmerjanja štipendistov iz združenih sredstev v kadrovske štipendije je bila letos izpeljana dokaj dosledno. V kadrovske štipendije smo napotili okoli 500 štipendistov iz združenih sredstev in uspehi v 88 primerih.

Javna razprava o predlogu družbenega dogovora o štipendijski politiki v SRS in o osnutku samoupravnega sporazuma o štipendiranju je bila v vseh občinah zelo živahna. Izoblikovano je bilo preko 20 pripomb; med katerimi so nekatere tudi ključnega pomena pri štipendiranju. Strokovna služba je po naročilu samoupravnih organov pripravila tudi dve analizi, ki se s praktičnega vidika lotevata določil novih družbenih dokumentov.

Zaradi presežka sredstev oziroma zaradi zadostnih rezerv smo v juniju vse podpisnice obvestili, da se začasno preneha združevanje sredstev za štipendiranje v višini 0,5 odstotka od bruto osebnih dohodkov in sicer z izplačilom OD za mesec junij do decembra 1979.

PODROČJE ZAPOSLOVANJA

Sem sodijo naloge: posredovanja v zaposlitev, vračanja in zaposlovanja v tujino, poklicnega usposabljanja in usposabljanja in zaposlovanja invalidnih oseb.

Posredovanje v zaposlitev je obsegalo vrsto strokovnih in operativnih storitev za posamezne uporabnike - občane in organizacije združenega dela ter dodatnejše delo s posameznimi elementi ponudbe delavcev in povpraševanja po njih. Značilno za gorenjske občine je, da nimajo kake posebne delovne rezerve, saj je tudi zaposlitvena realizacija glede na prijavljene iskalce zaposlitve visoka. Med iskalci zaposlitve je povsod približno polovica žensk, razen v jeseniški občini, kjer jih je 80 odstotkov.

Lani je 244 delavcev iskalo premostitev. Najpogostejši vzrok temu je izobraževanje ob delu in želja po enozmenskem delu, dokončanje šolanja ob delu in iskanje dela, ki ustreza, novo pridobljenim znanjem, a tega ne morejo uresničiti v svoji delovni organizaciji, razni konflikti v delovnih sredinah, zaposlitev bliže kraju bivanja itd. Za naše področje je opravljanje te naloge dokaj pomembno, saj s tem nekoliko blažimo razkorak med ponudbo delavcev in potrebami delovnih organizacij.

Pri zaposlovanju diplomantov srednjih, višjih in visokih šol ni bilo nobenega zatikanja glede na potrebe združenega dela. Pomoč strokovne službe išče pri iskanju zaposlitve le manjši del diplomantov, ki so se odločili za suficitarne poklice, kot so likovni tehnik, veterinarski tehnik, gimnazijaki maturant, prof. francoskega jezika itd. Lani je bilo na Gorenjskem evidentirano 153 diplomantov, od tega se jih je 80 odstotkov zaposlilo s posredovanjem strokovne službe.

Okoli 40 odstotkov od skupnega števila prijavljenih iskalcev zaposlitve je težje zaposljivih delavcev, kar je razumljivo pri tako nizki nezaposlenosti. Iskanje zaposlitve za te kategorije iskalcev terja poglobljene predhodne obravnave. Tako je bilo lani predhodno /obrnavnanih zdravstveno, psihološko, socialno 376 iskalcev zaposlitve.

Od skupnega števila posebno obravnavanih smo zaposlili 168 iskalcev zaposlitve.

Delovne organizacije so lani prijavile potrebe po 15.300 delavcih (nadomestne in nove), aktualnih oziroma posredovanih svetovalcem zaposlitve pa je bilo 7200.

Pomoč strokovne službe je lani potrebovalo pri iskanju zaposlitve tudi 299 delavcev iz drugih republik. Njihov prihod je spontan, organizirano jih je prišlo le 27 odstotkov. Še vedno se tri četrtine delavcev iz drugih republik zaposluje direktno, le četrtina preko skupnosti za zaposlovanje. Lani je bilo med zaposlenimi delavci iz drugih republik 80 odstotkov nepriučeni in priučeni, 10 odstotkov s poklicno šolo, ostali pa s srednjo in nekaj tudi z višjo izobrazbo.

Z delovnimi organizacijami je bilo opravljenih 239 razgovorov predvsem o planiranju potreb po kadrih, spoznavanje aktualnih potreb po kadrih, izvajanje zakonskih obveznosti, izvajanje samoupravnih sporazumov o minimalnih standardih itd. Z akcijo »strokovno izobraževanje« je bilo zajeto 137 delovnih organizacij. Predvsem je bilo veliko prizadevanja za usposabljanje nezaposlenih delavcev brez temeljne poklicne usposobljenosti, težje zaposljivih delavcev, prekvalifikaciji delavcev itd. Na usposabljanje je bilo napotenih 49 delavcev, sofinancirali pa smo preusposabljanje 78 iz zaposlenih delavcev.

Strokovna komisija I. stopnje je lani obravnavala 63 kandidatov za usposabljanje in zaposlitev, kar pa je bilo manj, kot je bilo planirano. V bodoče naj bi bilo usposabljanje in zaposlovanje invalidnih oseb učinkovitejše, še posebej, ker delovne organizacije kažejo več pripravljenosti za zaposlovanje oseb z zmanjšano sposobnostjo.

Zaključena je bila tudi študija o izgradnji rehabilitacijskega centra na Gorenjskem, ki pa ne bo zgrajen v prihodnjem srednjeročnem obdobju.

Lani je imelo pravico do oblik socialne varnosti, kot so denarno nadomestilo, denarna pomoč in zdravstveno varstvo več delavcev. V jeseniški občinski skupnosti za zaposlovanje 63 delavcev, v kranjski skupnosti 3000 delavcev, v radovljiški 131, v škofoški 87 delavcev in v tržiški 3 delavci.

INFORMATIVNA DEJAVNOST

Občinske skupnosti za zaposlovanje in njihove strokovne službe posredujejo tekoče informacije in rezultate strokovnega dela, razen tega pa pripravljajo in posredujejo informativna gradiva tudi za delegatsko odločanje. Prvi del nalog informiranja je omejen na posamezna delovna področja posebej je omeniti objavo dela rezultatov, aktualnih tem in informativno izobrazbenih člankov v Glasu in lokalnih radijskih postaj ter glasilih delovnih organizacij.

Pripravljali smo tudi kompletna gradiva za odločanje in delo delegatskih skupščin, kar je bilo tudi v povzetkih objavljeno na

STABILIZACIJSKI UKREPI

Skupščine občinskih skupnosti za zaposlovanje Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin. Skupne komisije podpisnic samoupravnega sporazuma o oblikovanju štipendijske politike v gorenjskih občinah ter delavci delovne skupnosti strokovne službe občinskih skupnosti za zaposlovanje Gorenjske, Kranj so sprejeli stabilizacijske ukrepe, ki so jim bili za osnovo:

- resolucija politiki izvajanja družbenega plana za obdobje 1976-1981 za leto 1980
- dogovor o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v 1980
- zakon o začasnih prepovedi razpolaganja z delom družbenih sredstev

- program občinskih skupnosti za zaposlovanje in ukrepi za racionalizacijo sprejeti na sejah skupščin 6. februarja letos.

1. Pri zaposlovanju v najširšem pomenu bo potrebno letos pa tudi v naslednjem srednjem obdobju še bolj smotno izkoristiti sredstva namenjena za realizacijo programa. Že doslej so bila sredstva na zaposlovanju in štipendiranju gospodarno koriščena, ostanki sredstev pa so bili vrnjeni tistim, ki so jih prispevali.

Se bolj si bomo prizadevali tekoče izpolnjevati programirane naloge, tako da sredstva ne bodo ostajala, ampak se sproti porabljala za namene, za katere jih delavci združujejo. Vsekakor pa je treba za že sprejete programe poiskati kar najbolj racionalne oblike in postopke za njihovo realizacijo ter v finančne načrte vgraditi stabilizacijske ukrepe.

2. Ena pomembnih postavk porabe sredstev je socialna varnost nezaposlenih. Na manjšo porabo lahko vplivamo tako:

- svetovalci zaposlitve bodo neprestano in predvsem iskali zaposlitev za tiste brezposelne osebe, ki od skupnosti prejema denarno nadomestilo, denarno pomoč oziroma, če se zanje plačuje prispevek za zdravstveno zavarovanje za čas brezposelnosti.

- podatki kažejo, da je konec lanskega leta in v začetku letošnjega poraslo število upravičencev do denarnega nadomestila - zlasti pri sezonskih delavcih. Situacija se ponavlja iz leta v leto, vedno pa gre za delavce istih delovnih organizacij (GG Bled, Cestno podjetje Kranj, Vodno gospodarstvo Kranj in Tehnik Škofja Loka). Tem organizacijam bomo predlagali, da tako sezonsko zaposlitev odpravijo oziroma zmanjšajo na najmanjšo mero, saj jim zakon o delovnih razmerjih dopušta tako prerazdelitev delovnega časa za sezonska dela: delavci lahko v določenem delu leta delajo več kot 42 ur na teden, v preostalem delu pa manj od polnega delovnega časa.

3. Sredstva priprave na zaposlitev bodo koriščena predvsem za zaposlitev tistih težje zaposljivih oseb, ki so prijavljeni pri skupnosti za zaposlovanje kot iskanci zaposlitve.

4. Pri usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb bomo glede na stabilizacijske ukrepe poskrbeli za naslednje ukrepe:

- pripravili in dodelali bomo programe usposabljanja v OZD in pri zasebnih delodajalcih
- pripravili bomo programske zasnove za vključevanje mlajših invalidnih oseb s kombiniranimi motnjami za prehodna usposabljanja v že obstoječih zavodih za usposabljanje oziroma v socialnih zavodih
- skrbeli bomo za kontinuirano spremljanje izvajanja usposabljanja posameznih invalidnih oseb oziroma z dodelanim sistemom usposabljanja prispevali k ustrežnejšim oblikam usposabljanja in k skrajšanju časovne zahtevnosti usposabljanja
- strokovneje so bomo lotili usmerjanja usposabljanja in zaposlovanja invalidnih oseb (to je k ocenjevalni dejavnosti), da bi se izognili neuspešnim zaključkom usposabljanja le-teh
- zagotovili bomo sprotno evidenco o porabljenih sredstvih za zahteve dejavnosti usposabljanja in zaposlovanja invalidnih oseb

5. Pri oblikovanju in izvajanju štipendijske politike bo celotna dejavnost usmerjena v to, da bi kar največje število štipendistov iz združenih sredstev usmerili v kadrovske štipendije.

6. Število sej samoupravnih organov in drugih delovnih teles v skupnostih se mora zmanjšati seveda v okviru programa dela teh organov. Gradivo za odločanje na teh sejah mora biti pripravljeno tako, da bo poraba časa za same seje kar najmanjša. Seje bodo sklicane v času, ki bo kar najmanj posegal v delovni čas prisotnih.

7. Pri delovanju samoupravnih organov v skupnosti za zaposlovanje in štipendiranje bomo poudarili izvrševanje funkcij na prostovoljni osnovi. Zato bodo nagrade za opravljen delo funkcionarjev samoupravnih organov določene največ v višini enkratnega zneska osebnega dohodka v preteklem letu, pri čemer bo osnova za konkretno nagrado seveda opravljen delo (na osnovi že sprejetega pravilnika o nagrajevanju neprofesionalnih funkcionarjev)

8. Glede na izhodišča resolucije in sklepe skupščin ne moremo letos zaposliti v delovni skupnosti strokovne službe nobenega novega delavca

kljub izrazitim težavam pri opravljanju del. Da bo zastavljeni program realiziran, bo treba v mejah možnosti izkoristiti še morebitne notranje rezerve. To bomo dosegli z racionalnejšo organizacijo dela in boljše izrabo delovnega časa; konkretne rešitve v zvezi s tem sprejmejo organi delovne skupnosti na podlagi ocene dosežanega stanja do 1. julija letos.

9. Materialni stroški: v skladu z resolucijo se bomo zavzemali tudi za zmanjšanje predvsem tistih materialnih stroškov skupnosti za zaposlovanje, na katere imamo najbolj neposreden vpliv in predstavljajo pomemben delež materialnih stroškov. Stroške za avtorske honorarje in pogodbe o delu bomo znižali pod zakonsko dovoljeno mejo in sicer na 70 odstotkov lanske porabe. Obseg službenih potovanj je lani ostal v mejah preteklega leta. Predlagamo, da ostanejo stroški na nivoju lanskim, omejili pa bomo prevoze z osebnimi avtomobili na razne sestanke na sedežu skupnosti ali izven nje, kadar vozilo ni polno zasedeno ali ne gre za prevoz večjih količin informativnih materialov. Glede na majhno porabo sredstev za dnevnice v lanskem letu v primerjavi z letom 1978 bomo upoštevali določila zakona z začasnimi prepovedi razpolaganja z delom družbenih sredstev. Izplačevali ne bomo zmanjšanih dnevnice. Treba pa je prekiniti izplačila dnevnice delegatom izvršilnih odborov, ker za to ni nobene osnove. Nočnine bomo izplačevali le na podlagi računa.

Članom delovne skupnosti bomo povečali lastno udeležbo pri prevozu na delo z 1 odstotka na 2 odstotka povprečnega osebnega dohodka v gospodarstvu v SRS v preteklem letu. Ukinili bomo povračilo stroškov za prevoz na delo z vozili mestnega prometa.

Prizadevali si bomo, da stroški za telefon na bodo višji kot lani. Zmanjšali bomo sredstva za reprezentanco in sicer na 80 odstotkov lanske porabe ugotovljene z zaključnim računom.

Materialni stroški v ožjem pomenu besede morajo ostati na lanski ravni, skušali pa jih bomo celo zmanjšati z nekaterimi ukrepi: informacije (poročila, analize), ki se pripravljajo v različnih oblikah za različne uporabnike, bomo standardizirali; gradiva za skupščine občinskih skupnosti za zaposlovanje bomo organizirali le preko skrajšanih gradiv v Glasu in Zvezanju, torej brez ciklostiranja in razpošiljanja celotnih gradiv delegacijam. Celotna gradiva bodo na voljo v strokovni službi skupnosti, predvidenemu krogu uporabnikov pa bodo poslana s sklepom IO oziroma skupščini občinskih skupnosti za zaposlovanje; vsi delavci delovne skupnosti bomo gospodarnje koristili delovna sredstva in uvedli večjo osebno odgovornost.

Masa sredstev za osebne dohodke se bo povečala za 16 odstotkov. Dinamika rasti osebnih dohodkov pa bo skladna z 12. členom družbenega dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letošnjem letu.

Izplačevanje sredstev za skupno porabo v letu 1980 ne bo preseglo 13 odstotnega povečanja sredstev glede na izplačila v letu 1979, kar pa ne velja za sredstva stanovanjske izgradnje. Iz tako oblikovanih sredstev se bo predvsem zagotovilo regresiranje prehrane med delom, vendar do največ 560 din mesečno na delavca. Vsa ostala izplačila sklada skupne porabe se izračunajo v okviru dovoljenega porasta sredstev skupne porabe, pri čemer bo posamezne zneske potrebno zmanjšati oziroma izplačati na lanski ravni. Seveda pa je potrebno zaradi novih izhodišč spremeniti samoupravne splošne akte, ki to področje urejajo.

Na izvršilnih odborih in drugih organih za zaposlovanje; vsi delavci delovne skupnosti bomo gospodarnje koristili delovna sredstva in uvedli večjo osebno odgovornost.

IO skupščin občinskih skupnosti se praviloma sestajajo v občini, za katero delujejo

- ukinejo se sejnine delegatom v samoupravnih telesih občinskih skupnosti za zaposlovanje

- neracionalno je večkratno sklicevanje IO zaradi nesklepnosti, zato naj strokovna služba preko občinske konference SZDL prouči obremenjenost in pripravljenost posameznikov za nadaljnje delo v teh organih, ob morebitni preobremenjenosti pa naj konference SZDL predlagajo druge delegate.

Glede racionalizacije dela pa so se oblikovali takile predlogi:

- strokovna služba naj prouči možnosti racionalizacije pri nekaterih delovnih postopkih, predvsem tehnično finančnega poslovanja. Zato naj se poveže tudi s strokovno službo zdravstvene skupnosti in ugotovi realnost skupne uporabe računalniških zmogljivosti
- delovanje organov medobčinske skupnosti za zaposlovanje, ki je bila sicer ustanovljena hkrati z občinskimi, a lani ni aktivno delovala preko samoupravnih teles, bo neogibno zahtevala dodatno delo strokovne službe. Ker je ta že lani poslovala z manjšim številom delavcev od planiranih in ker so naloge neodložljive glede na določila stabilizacijskega programa poveča število zaposlenih za enega delavca in to predstavi samoupravnim organom občinskih skupnosti, hkrati pa ga utemljuje tudi dejavnikom, ki spremljajo realizacijo resolucijskih obveznosti za to leto.

5. Pri oblikovanju in izvajanju štipendijske politike bo celotna dejavnost usmerjena v to, da bi kar največje število štipendistov iz združenih sredstev usmerili v kadrovske štipendije.

6. Število sej samoupravnih organov in drugih delovnih teles v skupnostih se mora zmanjšati seveda v okviru programa dela teh organov. Gradivo za odločanje na teh sejah mora biti pripravljeno tako, da bo poraba časa za same seje kar najmanjša. Seje bodo sklicane v času, ki bo kar najmanj posegal v delovni čas prisotnih.

7. Pri delovanju samoupravnih organov v skupnosti za zaposlovanje in štipendiranje bomo poudarili izvrševanje funkcij na prostovoljni osnovi. Zato bodo nagrade za opravljen delo funkcionarjev samoupravnih organov določene največ v višini enkratnega zneska osebnega dohodka v preteklem letu, pri čemer bo osnova za konkretno nagrado seveda opravljen delo (na osnovi že sprejetega pravilnika o nagrajevanju neprofesionalnih funkcionarjev)

8. Glede na izhodišča resolucije in sklepe skupščin ne moremo letos zaposliti v delovni skupnosti strokovne službe nobenega novega delavca

Dohodki
Prispevek obč. skupn.
za zaposlovanje 7.470.314

Odhodki

neto OD 4.180.962
bolezni do 30 dni 51.109
davki in prispevki iz OD 1.854.348
prispevki iz dohodka 821.183
za druge namene skupne porabe:
- prehrana delavcev 264.000
- regres za letni dopust 149.556
- za druge namene 149.156 562.712
Skupaj odhodki 7.470.314

Obrazložitev: Občinske skupnosti za zaposlovanje Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin imajo za izvrševanje svojih programov organizirano skupno strokovno službo. Občinske skupnosti financirajo svoje programe in sicer celotno funkcionalno dejavnost in materialne stroške neposredno iz svojih operativnih računov. Sredstva potrebna za osebne dohodke in sklade za delavce strokovne službe pa prenašajo na poseben račun strokovne službe. Osebnih dohodkov delavcev strokovne službe so se gibal v okvirih dogovorjenih normativov, isto pa velja tudi za skupno porabo.

POROČILO INVENTURNE KOMISIJE

Na 8. redni seji IO skupščin občinskih skupnosti za zaposlovanje 26. novembra 1979 je bila imenovana komisija, ki je imela nalogo, da v skladu s pravilnikom o inventuri popiše vse premoženje, s katerim skupnosti za zaposlovanje upravljajo.

OSNOVNA SREDSTVA

Komisija je popisala poslovne prostore v Kranju, Škofji Loki in Trzinu ter ugotovila njihovo sedanja vrednost, ki po odpisani vrednosti in amortizaciji znaša:

Vrsta opreme	Nabavna vred.	Odpisana	Odpis. 1979	Skup. odpisano
razni stroji	4.749,55	1.852,90	2.896,65	4.749,55
razna oprema	704,65	704,65		704,65
oprema oddana v Mladi rod	46.602,60	33.484,60	2.774,30	46.602,60
SKUPAJ	52.056,80	36.042,15	16.014,65	52.056,80

Na enoti Jesenice

razni stroji	7.512,45	7.512,45		7.512,45
razna oprema	467,00	467,00		467,00
SKUPAJ	7.979,45	7.979,45		7.979,45
Na enoti Radovljica				
razni stroji	1.070,80	1.070,80		1.070,80
razna oprema	4.964,65	4.964,65		4.964,65
SKUPAJ	6.035,45	6.035,45		6.035,45

Na enoti Škofja Loka

razni stroji	1.235,95	1.235,95		1.235,95
razna oprema	7.220,80	7.220,80		7.220,80
SKUPAJ	8.456,75	8.456,75		8.456,75

Na enoti Trzin

razna oprema	3.104,05	3.104,05		3.104,05
SKUPAJ v Kranju in enotah	77.632,50	61.617,85	16.014,65	77.632,50

Predlog sklepa: 1. Komisija predlaga, da se glede na to obrazložitev sprejme sklep o odpisu in odtuljavi navedene opreme.

2. Ker je oprema predvsem v Kranju pa tudi na ostalih enotah pretežno nova, inventurna komisija predlaga, da se oprema na novo oštevilči s kovinskimi inventurnimi številkami.

DROBEN INVENTAR

Iz evidence je razvidno, da je bil nabavljen droben inventar v vrednosti 158.344,91 din, dan v uporabo pa za 107.326,18 din. Razlika med nabavno vrednostjo drobnega inventarja in odpisano vrednostjo drobnega inventarja iz preteklih let je 31.018,02 din in sicer se iz obdobja, ko drobnega inventarja nimamo v celoti odpisovali na stroške. Ker smo uvedli v letu 1978 in nato v 1979 ob nabavi knjiženje celotnega zneska drobnega inventarja na stroške, predlagamo samoupravnemu organu SKLEP, da se še neodpisani znesek 31.018,02 din prenese na stroške in s tem zaključi postopno odpisovanje drobnega inventarja.

BLAGAJNA

Komisija je ugotovila, da je bil promet v blagajni majhen, blagajniški dnevnik z dne 31. 12. 1979 pa izkazuje, da je v blagajni 366,00 din kot tudi v glavni knjigi, komisija pa je enak znesek ugotovila tudi v blagajni.

PORTO BLAGAJNA

Strokovna služba odpremlja veliko pošte delegatom in delegacijam, zato tudi veliko prometa v portu blagajni. Komisija je na dan popisa ugotovila vrednost poštnih znakov v vseh petih enotah v višini 5.792,85 din.

OBVEZNOSTI

Komisija ugotavlja, da je na kontih 222 dobaviteljev 26 obveznosti, ki so bile do 12. 1. 1980 v celoti poravnane. Obenem je pri treh dobaviteljih preplačilo v skupnem znesku 9.317,55 din.

Kranj	5.987.753,95
Škofja Loka	313.402,15
Trzin	123.814,65
Skupaj	6.404.970,75

Na posebnih poplanih listih je komisija popisala vse pisarniško opremo po poslovnih enotah na Jesenicah, v Kranju, Radovljici, Škofji Loki in Trzinu ter ugotovila, da je sedanja vrednost opreme po odbitku amortizacije in odpisane opreme 1.229.890,40 din. Stanje opreme se kosovno ujema z obstoječo evidenco. Zaradi preselitve v nove prostore je bila po sklepu samoupravnih organov in obstoječem načrtu kupljena tudi ustreza nova pisarniška oprema v Kranju in deloma tudi na občinskih enotah. Deloma pa je bila oprema tudi v okviru enot prenešana ali zamenjana. Glede na navodno je ostalo nekaj stare neuporabne opreme predvsem pisarniškega pohištva, katerega komisija predlaga pristojnim samoupravnim organom, da se odpisje in nadalje odtuji oziroma izroči ne uporabno opremo drugi delovni organizaciji oziroma se uniči.

Na sedežu v Kranju se odpisje:

Vrsta opreme	Nabavna vred.	Odpisana	Odpis. 1979	Skup. odpisano
razni stroji	4.749,55	1.852,90	2.896,65	4.749,55
razna oprema	704,65	704,65		704,65
oprema oddana v Mladi rod	46.602,60	33.484,60	2.774,30	46.602,60
SKUPAJ	52.056,80	36.042,15	16.014,65	52.056,80

Na enoti Jesenice

razni stroji	7.512,45	7.512,45		7.512,45
razna oprema	467,00	467,00		467,00
SKUPAJ	7.979,45	7.979,45		7.979,45
Na enoti Radovljica				
razni stroji	1.070,80	1.070,80		1.070,80
razna oprema	4.964,65	4.964,65		4.964,65
SKUPAJ	6.035,45	6.035,45		6.035,45

Na enoti Škofja Loka

razni stroji	1.235,95	1.235,95		1.235,95
razna oprema	7.220,80	7.220,80		7.220,80
SKUPAJ	8.456,75	8.456,75		8.456,75

Na enoti Trzin

razna oprema	3.104,05	3.104,05		3.104,05
SKUPAJ v Kranju in enotah	77.632,50	61.617,85	16.014,65	77.632,50

JESENICE

PRIHODKI	PLAN 79	REALIZ. 1/1-31/12-79	INDEKS Real./Plan
Prispevek za zaposlovanje	4.126.000	3.071.563,40	75
Prenesena sredstva iz 1978	1.352.874	1.264.173,60	93
Solidar. medobčinska			
Drugi prihodki	10.000	136.031,45	1.360
SKUPAJ PRIHODKI:	5.488.874	4.471.768,45	81

ODHODKI

- Socialna varnost nezaposlenih	616.013	447.717,75	73
- Priprava delavcev za zaposlitev	123.900	101.582,85	82
- Usposabljanje in zaposlitev invalidov	957.090	752.403,85	79
- OD voljenih in imenovanih funk.	54.870	69.024,50	125
- Delo po pogodbah	-	40.296,05	-
- Mater. stroški za delo med skup.	8.850	-	-
- Mater. stroški za izvršitev programa	389.400	388.995,65	100
- Za OD in sklade strok. službe	1.190.502	1.321.942,65	111
- Prispevki za skup. zad. zap. v SRS	494.538	494.538,00	100
- Obveznosti po samouprav. sporazum.	88.500	-	-
- Za solidarnost - medobčinsko	-	76.200,00	-
- Za solidarnost - republikano	124.077	124.077,00	100
- Mater. stroški za delo org. ob skup.	47.000	4.678,95	10
- Za raspored v rezervo	41.260	-	-
SKUPAJ ODHODKI	4.136.000	3.821.467,25	92
Rasporejeno v posl. sklad po zaključnem računu	86.500	-	-
Ostane nerasporejenih sredstev	1.264.174	650.311,20	52
Skupaj odhodki in ostanek sredstev	5.488.874	4.471.768,45	81

TERJATVE

Skupnost ima eno samo terjatev do OZD in sicer v višini 5.460,00 din za brošuro Umerjeno izobraževanje na Gorenjskem. Znesek je iz leta 1978 in ga je treba terjati. Drugo terjatev ima skupnost do razveljavljene sodne odločbe oziroma izvršbe v dobro sodelavke Branke Kapitanovič v znesku 34.385,60 din.

Popis sredstev je bil zaključen 25. januarja 1980

ZAKLJUČNI RAČUNI OBČINSKIH SKUPNOSTI ZA ZAPOSLOVANJE

JESENICE

Viri prihodkov v preteklem letu so bili: prispevek za zaposlovanje, prenešana sredstva iz preteklega leta ter udeležba na dohodku LB od vloženih sredstev. Prispevek za zaposlovanje je bil glede na plan realiziran v 75 odstotki, prenešana sredstva iz preteklega leta pa v višini 93 odstotkov po sklepu skupščine, razlika pa je bila razporejena v poslovni sklad. Ker potrebna sredstva ni dosegla višine pritoka, je skupščina na predlog strokovne službe 1. oktobrom do 31. decembra 1979 prekinila zbiranje prispevka in na ta način vrnila sredstva združenemu delu, kar je bil vsekakor pomemben sklep za racionalizacijo poslovanja.

Lani so porabljena sredstva za socialno varnost zaposlenih v jeseniški občini dosegla 73 odstotkov plana, sredstva namenjena za strokovno usposabljanje nezaposlenih pa so bila porabljena v 82 odstotkih; prav tako je bilo manj, kot je bilo planirano; porabljenih sredstev namenjenih za zaposlovanje in usposabljanje invalidnih oseb; sredstva za OD in sklade skupne porabe so bila večja od planiranih za 11 odstotkov, vendar še vedno v skladu z družbeno priznanimi normativi. V sredstvih za OD so zajeti tudi OD delavcev, ki delajo v strokovni službi ter opravljajo naloge za vseh pet občinskih skupnosti in to sorazmerno udeležbi občine v medobčinskem prostoru. Sredstva za materialne stroške za izvršitev programa ter za skupen program Zveze skupnosti za zaposlovanje SRS in solidarnostno prelivanje so bila porabljena po planu. Ostanek sredstev 650.311,20 din se prenaša v naslednje leto za iste namene oziroma za realizacijo sklepov, ki jih je sprejela občinska skupščina za zaposlovanje Jesenice.

Predlogi IO skupščine:

1. skupščina občinske skupnosti za zaposlovanje potrjuje zaključni račun občinske skupnosti za zaposlovanje Jesenice za leto 1979.
2. planirana sredstva rezerve se prenesejo v rezervni sklad
3. planirana sredstva poslovnega sklada se prenesejo v poslovni sklad
4. nerazporejena sredstva se v letu 1980 lahko namenijo uporabi za razreševanje invalidske problematike ter usposabljanje delavcev.

ZAKLJUČNI RAČUN SKUPNOSTI STROKOVNE SLUŽBE OBČINSKIH SKUPNOSTI ZA ZAPOSLOVANJE

MATERIALNI STROŠKI TEMELJNE ORGANIZACIJE ZDRUŽENEGA DELA 4

Višino nadomestila in način izplačevanja dnevnice za službeno potovanje določa temeljna organizacija s svojim samoupravnim splošnim aktom, sprejetim na podlagi samoupravnega sporazuma. Dnevnice in potni stroški v temeljni organizaciji se obračunavajo na podlagi potnega naloga za določeno službeno potovanje. Če mora npr. delavec zaradi posameznih poslov prekiniti letni dopust, ki ga preživlja v drugem kraju in ki se mora potem ko opravi delo, vrniti v kraj, kjer preživlja dopust, ima pravico do izplačila dnevnice v skladu s samoupravnim splošnim aktom. Delavec, ki je bil poslan na službeno potovanje v kraj svojega stalnega bivanja oziroma v kraj bivanja svoje ožje družine, ima čas, ki ga prebije na poti do prihoda v kraj in za čas, ki ga prebija na poti do odhoda iz tega kraja in do prihoda v kraj sedeža temeljne organizacije, pravico do dnevnice glede na čas, ki ga je prebil na poti, za čas, ki ga prebije v kraju, pa ima pravico samo do polovice dnevnice, predvidene s samoupravnim splošnim aktom, in sicer ne glede na to, če prejema dodatek za ločeno življenje ali ne. Če TOZD pošlje svojega delavca v tujino na strokovno usposabljanje pri tuji firmi, ki je poslovni partner OZD in če ta firma prevzame vse stroške bivanja delavca v tujini, delavec pa v Jugoslaviji dobiva v tem času polni osebni dohodek, ima delavec pravico do dnevnice samo za čas trajanja potovanja od kraja sedeža temeljne organizacije do kraja sedeža tuje firme. Med službenim potovanjem, če delavec uporablja kot prevozno sredstvo letalo, se šteje kot čas odhoda, naveden na avtobusni vozovnici za prevoz potnikov od poslovalnice letalskega prevoznika do letala, kot čas povratka pa čas na avtobusni vozovnici za prevoz od poslovalnice letalskega prevoznika. Kot čas, prebit na službenem potovanju v tujini je treba upoštevati tudi pri odhodu čas prehoda jugoslovanske meje, pri vrnitvi pa prav tako čas prehoda jugoslovanske meje. Če poteka službeno potovanje z letalom, je treba čas, prebit na službenem potovanju šteti pri odhodu čas odhoda letala z zadnjega letališča v naši državi, pri vrnitvi pa čas prihoda letala na prvo letališče v naši državi.

Po številu ur, prebitih na poti, se določa višina dnevnice. Tako ima delavec pravico do polne dnevnice, če je na službenem potovanju več kot 12 ur, pravico do pol dnevnice pa, če je na službenem potovanju več kot 8 in manj kot 12 ur. Nima pa pravice do dnevnice, če je na službenem potovanju manj kot 8 ur neprekinjeno. Pri določitvi števila dnevnice v primeru, če se je moral delavec med službenim potovanjem občasno vrniti v kraj zaposlitve, preden je dokončal delo, zaradi katerega je bil poslan na potovanje, je treba šteti samo tista službena potovanja, ki so brez prekinitve trajala več kot 8 ur. Dnevnice oseba, ki je vkrcano na ladjah ter na tehničnih plovih objektih na rekah in jezerih ter na ladjah obalne plovbe, na plovih objektih gradbenih organizacij, ki prevažajo material ter na drugih plovih objektih, ki

plujejo kot ladje obalne plovbe, se v praksi obračunavajo tudi po številu prevoženih kilometrov oziroma milj, po številu bruto tonskih kilometrov oziroma po številu bruto tonskih milj ali pa po količini prevoženega materiala ali po drugih tehnično transportnih merilih.

Višina dnevnice za službeno potovanje v državi in v tujini se določa s samoupravnim sporazumom. Ker pomeni dnevnic nadomestilo stroškov, ki jih je imel delavec na službenem potovanju, ne more biti odvisna od rezultatov dela, opravljenega na potovanju niti ne more imeti značaja stimulacije. Zaradi tega TOZD ne sme določevati višine dnevnice z uporabo odstotka od ustvarjene realizacije med službenim potovanjem. V večini samoupravnih sporazumov je določeno, da lahko znaša višina dnevnice za službeno potovanje v tujino največ toliko, kot so predpisane dnevnice za delavce zveznih upravnih organov, če pa se posebej priznavajo stroški prenočevanja, se dnevnica zniža za 30 odstotkov. Višina dnevnice za službeno potovanje v tujino za delavce zveznih upravnih organov je določena z uvedbo od izdatkov za službeno potovanje in selitvijo v tujino, ki se priznavajo zveznim upravnim organom ter zveznim organizacijam med materialne stroške, ter z odločbo o najvišjih stroških dnevnic za službeno potovanje v tujino, ki se priznavajo zveznim upravnim organom ter zveznim organizacijam med materialne stroške.

c) Nadomestilo za delo na terenu in druga nadomestila

Za delo na terenu se šteje delo na gradbiščih in drugih delovskih, ki so zunaj naseljenih krajev in zaradi katerih so delavci v zvezi z oddaljenostjo in nedostopnostjo izpostavljeni posebnim telesnim in drugim naporom ter nekaterim materialnim izdatkom v zvezi z nastavitvijo, prehrano ipd. To je dejansko delo, ki se izvaja zunaj kraja bivanja delavcev oziroma zunaj kraja bivanja njegove družine oziroma delovskega, ki so zunaj gradbenega območja kraja bivanja delavca oziroma zunaj gradbenega območja kraj bivanja njegove družine oziroma oddaljeni več kot 10 km od gradbenega območja navedenih krajev. Nadomestilo za delo na terenu (terenski dodatek) lahko dobi delavec samo za čas dejanskega bivanja na terenu. To pomeni, da delavec lahko uveljavlja pravico do terenskega dodatka tudi za dneve tedenskega počitka in praznikov, če je te dneve dejansko prebil na terenu. Delavcu pa ne pripada terenski dodatek, če se z dela na terenu vsak dan vrača v kraj svojega bivanja, oziroma kraja bivanja svoje družine, če je temeljna organizacija organizirala v lastni režiji vsakdanji prevoz delavcev od kraja bivanja do delovnega in obratno ali če je prehod na delovno in vrnitev z delovnega možna v primernem času z javnim prevoznim sredstvom. Za primeren čas se običajno šteje, če delavec pri odhodu na delovno skupaj s čakanjem ne porabi za prevoz več kot eno uro in če ne porabi več časa tudi za vrnitev z delovnega, in sicer skupno s prevozom in s čakanjem na odhod javnega prevoznega sredstva.

Terenski dodatek praviloma ne pripada niti delavcu, ki je s terena poslan na službeno potovanje v času, ko je na službenem potovanju, razen zneskov za namestitev na terenu, če ga delavec plača. Delavcu ne pripada terenski dodatek tudi v primeru, če je dalj časa v bolnišnici in če bolniško preživlja v bolnišnici ali če je odsoten z dela zaradi letnega dopusta. Odhod delavca na delo na terenu in njegova vrnitev z dela na terenu se šteje za službeno potovanje. Višina terenskega dodatka se določa s samoupravnim sporazumom in praviloma znaša največ 50 odstotkov dnevnice za službeno potovanje v državi, če pa ni organizirano prenočevanje in prehrana, mora imeti delavec pravico nadomestila za delo na terenu do višine dnevnice, odvisno od oddaljenosti delovnega mesta ter od drugih razmer za delo na terenu. Med izdatke za stroške, ki jih imajo delavci TOZD v zvezi z ustvarjenim prihodkom, se šteje tudi:

Nadomestilo stroškov začasno namestitev delavcev, ki so v zvezi s posameznimi posli občasno poslani v drugi kraj, se prav tako šteje za materialne stroške. Po predpisih o varstvu pri delu morajo TOZD v primeru, če delavci delajo na gradbiščih in drugih delovskih zunaj naseljenih krajev, ali če delajo v naseljenih krajih, ki so oddaljeni od kraja samega bivališča, zagotoviti občasno namestitev delavcev, ki so bili poslani na opravljanja navedenih del v drug kraj.

Dnevnice izvršilnega osebja v prometu;

Nadomestila stroškov in stroškov za namestitev in prehrano letalskega osebja med kondicijskim počitkom;

Nadomestila delavcem za čas ločenega življenja od družine. To nadomestilo lahko dobi samo delavec, ki v kraju zaposlitve stanuje sam in ki ne more dobiti stanovanja za družino oziroma ne more vsak dan odhajati z dela k družini in se vsak dan vračati na delo. To nadomestilo ne pripada delavcem v naslednjih primerih: če dobi delavec vslednje stanovanje zase in za svojo družino in če izjavi, da ne želi preseeliti družine in če noče sprejeti ponujenega vseljivega stanovanja, ki sicer ustreza krajevnim razmeram za namestitev družine. Višina nadomestila za ločeno življenje se določa s samoupravnim sporazumom. Znesek dnevnice nadomestila za ločeno življenje znaša praviloma največ 50 odstotkov dnevnice za službeno potovanje v državi. Za čas, ko je delavec na letnem dopustu, nima pravice do tega nadomestila.

Nadomestilo stroškov delavcem za delo v neugodnih razmerah, kot so: poleti pilotov, navigatorjev, letalskih mehanikov, stewarsov, stewardov v letalstvu; delo na gradbiščih zunaj naseljenih krajev, delo v slabem vremenu, zaradi delovanja višje sile ipd.

Nadomestilo predstavnikov tujih firm za čas bivanja v posameznem kraju v zvezi s kakovostnim in količinskim prevzemanjem blaga ali v zvezi z opravljanjem drugih del, če je s pogodbo predpisano kritje takšnih izdatkov.

Nadomestila stroškov za prehrano izvršilnega osebja ptt prometa, ki dela pri postavljanju in popravilu ptt naprav, (ptt linij, kablov in naprav) med trajanjem takšnih del.

Nadomestilo stroškov za prehrano delavcev osebja na letalih in ladjah, na relacijah, kjer je prehrana obvezna.

Nadomestilo stroškov za topli obrok, ki se med dežurstvom daje

delavcem v OZD, kjer je dežurstvo zaradi narave dela obvezno.

Nadomestilo stroškov za okrepljeno prehrano in tople napitke delavcem, ki so zaposleni pri delih, kjer so okrepljena hrana in topli napitki predvideni kot poseben ukrep za varstvo pri delu.

Zneski tuje valute, ki se izplačujejo osebuju v letalih in na ladjah, ko so letala in ladje zunaj območja Jugoslavije, kakor tudi nadomestila, ki se izplačujejo linijskemu osebuju v prometu za čas bivanja v tujini.

Obveznosti po pogodbah o delu se poravnajo glede na značaj področja, kjer je bilo delo opravljeno po tej osnovi. Po mnenju komisije skupščine SFRJ za izvajanje zakona o združenem delu in po mnenju zveznega sekretariata za finance v primeru, če je delo po pogodbi o delu opravljeno za tekoče potrebe materialne proizvodnje ali v zvezi z opravljanjem druge dejavnosti, ki je neposreden pogoj za delo v proizvodnji v temeljni organizaciji, potem se obveznosti iz te osnove poravnajo iz celotnega prihodka kot materialni stroški, kar je v skladu s 105. členom zakona o združenem delu.

Od nadomestila, ki se izplačuje v zvezi z avtorskimi honorarji, stroški recenzij ipd., na podlagi pridobivanja in izkoriščanja avtorskih pravic, tehničnih izumov, tehničnih izboljšav in napredka proizvodnje.

4. IZDATKI ZA PROPAGANDO, REKLAMO, UDELEŽBO NA SEJMIH IN RAZSTAVAH TER IZDATKI ZA REPREZENTANCO.

Izdatki za propagando, udeležbo na sejmi in razstavah ter za reprezentanco se priznavajo v materialne stroške v zneskih, ki jih TOZD sama določi s samoupravnim splošnim aktom. Med stroške za reklamo se lahko štejejo tudi stroški v zvezi z obveščanjem v dnevnem tisku, stroški v zvezi z informiranjem občanov o možnostih potovanj, izletov, letovanj ipd.

5. IZDATKI ZA BLAGO, NAMENJENO V NADALJNJO PRODAJO, NABAVLJENO PRI OBČANIH, TUJIH DOBAVITELJIH IPD.

Med izdatke za nabavo blaga pri občanah, dobaviteljih v tujini in drugih dobaviteljih, ki je namenjeno za nadaljnjo prodajo, se šteje neto znesek, dan za blago, povečan za stroške dobave in manipulacije (odvisni stroški). Obravnavanje odvisnih stroškov je določeno z odlokom o oblikovanju cen proizvodov v prometu. (Uradni list SFRJ, št. 69/8.) V smislu tega odloka se štejejo med odvisne stroške stroški nakladanja in razkladanja, prevoznih stroškov od jugoslovanske meje ali od skladišča dobavitelja do skladišča kupca, zavarovanje blaga v prometu, prometni kolo, razbitje ali okvara blaga, posebni stroški v zvezi s pakiranjem in transportom blaga, kakor tudi stroški transporta od skladišča kupca do njegovih prodajal. Med odvisne stroške se lahko štejejo samo dejanski stroški, ki jih je imela in ki jih je fakturala kupcu druga OZD. Izjemno lahko kupec - trgovska OZD zaračuna odvisne stroške, ko prevoz opravi s svojimi prevoznimi sredstvi, in sicer do višine predpisanih tarif v javnem prometu. OZD lahko odvisne stroške obračuna v planiranih poprečnih zneskih, ki jih vnese na poseben račun razmejitev, zagotoviti pa mora usklajevanje z dejansko pla-

čanimi stroški. Razlika s tega računa se prenaša v naslednje leto za isti namen.

Do uveljavitve zakona o ugotavljanju in razporejanju celotnega prihodka in dohodka, to je do 31. decembra 1977, je bilo s 16. členom zakona o ugotavljanju in obračunavanju celotnega prihodka v TOZD določeno, da sestavlja nabavno ceno trgovskega blaga neto znesek s fakture za blago, povečan za prevozne stroške manipulacije (odvisni nabavni stroški), če je storitev dobave opravil prodajalec oziroma druga oseba. Med odvisne stroške se torej niso šteli v zvezi z obračunavanjem vrednosti zaloga stroški dostave in manipulacije, če je dostava ali manipulacija opravila organizacija, ki je nabavila trgovsko blago. Ker pa zakon o ugotavljanju in razporejanju celotnega prihodka in dohodka nima takšnega določila, se glede odvisnih stroškov sedaj uporabljajo samo določbe navedenega odloka.

6. DRUGI IZDATKI V ZVEZI S POSLOVANJEM TOZD, KI SE OBČASNO POJAVLJAJO.

Med druge izdatke v zvezi s poslovanjem TOZD, ki se občasno pojavljajo, se štejejo izdatki v zvezi z dejavnostjo TOZD, ki pa niso odvisni od izvajanja rednega poslovanja. Ti izdatki se pojavljajo od primera do primera in so funkcionalno povezani z dejavnostjo TOZD. Mednje štejemo naslednje izdatke:

izdatki za škodo, storjeno drugim pravnim in fizičnim osebam s poslovanjem TOZD;

izdatki za negativne tečajne razlike v zvezi z devizami, za katere je zapadla obveznost plačila;

zneski za nadomestilo primanjkljajev v materialu, drobnem inventarju, nedokončani proizvodnji, polizdelkih, končnih izdelkih in blagu, ki se po sklepu organov upravljanja TOZD poravnajo iz celotnega prihodka;

zneski naknadno ugotovljenih materialnih stroškov iz poslovanja v prejšnjih letih;

zneski odpisanih terjatev, za katere je s sodno odločbo oziroma s sklepom organa upravljanja TOZD določeno, da ne bodo poravnani oziroma da jih je treba odpisati v postopku sanacije;

zneski škod pri obratnih sredstvih;

zneski popravkov vrednosti dvomljivih in spornih terjatev;

zneski kritih izgub podjetij v tujini;

zneski kritih izgub ohratov v tujini;

drugi izdatki, ki se občasno pojavljajo in ki so neposreden pogoj za delo in proizvodnjo.

Za materialne stroške temeljne organizacije se štejejo tudi poslovni stroški oziroma izdatki za plačilo prometnega davka, carine in carinskih dajatev od proizvodov in storitev, ki služijo za reprodukcijo, (od proizvodov in storitev iz prvega in drugega odstavka 13. člena zakona o celotnem prihodu in dohodu.)

B. V.
(Gospodarski vestnik, št. 7
z dne 21. februarja 1980)

KONEC

Dopisujte v Železarnja

30 LET SAMOUPRAVLJANJA V ŽELEZARNI

ISKANJE NOVIH OBLIK DELOVANJA SAMOUPRAVNIH ORGANOV

V prejšnji številki ŽELEZARJA smo zapisali, da je delavski svet Železarnje pri razpisu volitev leta 1956 spremenil tudi ustroj dotedanjih obratnih delavskih svetov. Zapisali smo tudi, da takšen ustroj ni ostal dolgo. Res je, že pri razpisu volitev samoupravnih organov 1957. leta so najprej sklenili, da naj se jeklovlek in elektrodni oddelke osamosvojita v tem smislu, da izvolijo obratne delavske svete, obratni delavski svet pa naj bi volili tudi v OTK. Na naslednji seji, še pred iztekom mandata pa so ta sklep na predlog organizacijske komisije spremenili tako, da je ostal ustroj samoupravnih organov nespremenjen, le jeklovlek je prešel iz grupe valjarn v grupo predelovalnih obratov. OTK pa so povečali enega člana več v delavskem svetu Železarnje. Sklenili so tudi, da je treba poživiti delo obratnih konferenc (zametki kasnejših zborov).

Pomembnejše je bilo v iskanju novih oblik delovanja samoupravnih organov leto 1958. V tem letu so pri razpisu volitev v samoupravne organe, po predhodno burnih razpravah končno le odločili:

da se volitve izvedejo samo v delavski svet Železarnje,

da se volitve v grupne in obratne delavske svete odloži za nedoločen čas in

da se mandata doba dotedanjih grupnih in obratnih delavskih svetov podaljša do končne odločitve.

Takšno odločitev je delavski svet sprejel na predlog in obrazložitev organizacijske komisije, da je vprašanje obratnih

in grupnih delavskih svetov kot organov upravljanja v grupah obratov in obratih nerazčistično in da je zato treba na sugestijo družbenopolitičnih organov tovarne, občine in okraja njihovo organizacijo, metode dela in pristojnosti še obdelati z ustreznimi državnimi in političnimi organi.

Iz zaključnega poročila predsednika delavskega sveta Petra Žbontarja na seji, dne 29. marca 1958 povzemamo, da so samoupravni organi: delavski svet Železarnje, upravni odbor in grupni ter obratni delavski sveti v pretečeni mandatni dobi delali dobro. Ocenili je izboljšanje in napredek družbenega upravljanja, kar je podkrepil z mislijo, da se je vsak član delavskega sveta zavedal polne odgovornosti svojega dela v širšem smislu, v ožjem pa se je vsak čutil odgovoren za svoje delo delavcem, ki so ga izvolili v delavski svet. Posebno pohvalno se je izrazil o delu upravnega odbora, o njegovem elastičnem reševanju problemov in hitrem odzivanju na težave nastale v njihovem delu. Prav tako je pohvalil delo devetih komisij, ki so kot pomožni organi delavskega sveta Železarnje temeljito analizirale vsak problem in delavskem svetu nakazovale rešitve. Upravni odbor je v enoletnem mandatu imel kar 40 sej, medtem ko jih je delavski svet imel deset.

Posebno pozornost je posvetil grupnim in obratnim svetom, ki so bili v tem letu predmet številnih razprav, tako na sejah delavskega sveta kot na sestankih družbenopolitičnih organizacij. Menil je, da smo tu napravili napako, pustili smo jih v nemar, bolj zagnano pa se o njih pogovarjamo, ko jih je treba ponovno izvoliti in predlagati kandidate. Po svoje je bilo tudi to dobro, saj jih je sililo k temu, da so bolj resno začeli razmišljati o njihovih problemih in delovanju, o njih samih kot najnižjih celicah delavskega samoupravljanja v tovarni. Samo govoriti in se izgovarjati, da obratni in grupni delavski sveti niso uzakonjeni, da nimajo pravne podlage, da nimajo materialne osnove je premalo, več bi se morali pogovarjati o njihovih problemih in obsegu delovanja, kajti kljub nekaterim neložnostim in pomankljivostim pa le opravičujejo svoj obstoj. Reševali so drobno problematiko, živeli so z obratnimi problemi in jih reševali. Obratovodja, ki je znal koristiti pomoč obratnih delavskih svetov v pogojih obojestranskega sodelovanja, je imel nepopisne koristi. Nerazumljive so mu bile govorice, ki so se slišale v zad-

njem času, da je grupne delavske svete treba ukiniti. Menil je, da so te govorice neresne in nepremišljene. Ni želel zastopati nekaj kar ni, vendar so grupni delavski sveti bili prisotni, obstajali so pa bi jih bilo iz miselnosti ljudi kar na lepem težko izbrisati. Povedal je, da je po teh vprašanjih tovarniški odbor sindikata sklical sejo, na kateri so kritično ocenili pogoje za obstoj grupnih delavskih svetov, vendar so smatrali, da je treba ustanoviti obratne delavske svete. Predlagal je, da delavski svet aktivno podpre ta zaključek sindikata.

Delavski svet Železarnje je sprejel predlog organizacijske komisije in ni razpisal volitev v grupne in obratne delavske svete, temveč je tem organom upravljanja podaljšal mandat za nedoločeno dobo. Na žalost pa v tej nedoločeni dobi nismo prav nič storili za poživitev grupnih delavskih svetov. Nismo iskali novih oblik, čeprav je v obratih bila močno prisotna težnja, da bi ustanovili obratne delavske svete. Nekaj časa smo jih pustili v nemar, potem pa so kar sami od sebe usahnili. Vrnili smo se na začetek poti, ki smo jo zastavili pred osmimi leti - v Železarni smo imeli ponovno le delavski svet Železarnje in upravni odbor. Prav kmalu se je izkazalo, da je bila ta poteza preuranjena, da bi jih, mislimo na grupne delavske svete, morali izvoliti pa kakršnikoli že bili, medtem časom pa resno pristopiti k analizi pogojev v katerih bi lahko zaživeli in popolnoma upravičili svoj bostoj.

Tisto, kar je predsednik delavskega sveta napovedoval v svojem poročilu na seji delavskega sveta Železarnje, dne 29. marca 1958, da je ukinjanje grupnih delavskih svetov neresna in nepremišljena poteza, se je kmalu izkazalo kot pravilno. Sprič vse večje pristojnosti, ki jih je samoupravljanje pridobivalo v gospodarstvu s tovarno se je pokazalo, da samo en samoupravni organ ali bolje samo en organ upravljanja z izvršnim upravnim odborom, ki si je prisvajal vse pravice upravljanja, vsega tega ne zmore. Morali smo resno pristopiti k novi organizaciji ne samo samoupravljanja temveč tudi celotne tovarne, kar smo ustvarili leta 1960, vendar o tem kaj več drugje.

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje

V zgodovini Gorenjske — morda tudi Slovenije — se nobena vas ni tako složno in hkrati uprla zavojvalcu in zatiralcu kot decembra 1941. leta Dovžani. Vsi vaščani, celo otroci, so vedeli, da bo zvečer izbruhnil upor, le nemški orožniki v postojanki sredi vasi ne. Upora na Dovjem, v Mojstrani in Belci ni moglo zavreti sicer dokaj zakasnelo sporočilo okrožnega odbora. Osvobodilne fronte Jesenice, da se splošno vstaja odloži zaradi neuspeha vstaje v Bohinju. Dogovorjeno je namreč bilo: če vlak iz Bohinja jutraj ne bo pripeljal na Jesenice, vstaja uspeša, tedaj vsi hkrati v boj; če vlak pripelje, bo to znak, da Bohinjci niso uspehi.

Vlak je pripeljal in Polde Stražar je na Potokih odstopil od nartovanih akcij. Aktivist Osvobodilne fronte Albin Sušnik, dopisnik Jutra (rojen 1898. leta v Ljubljani), ki je sicer delal kot varilec v vzgojni delavnici prometnega oddelka železarne, je med delom naročil Janezu Skumavcu, Srakarjevemu z Dovjega, naj takoj po službi sporoči organizatorjem vstaje na Dovjem, da je po sklepu okrožnega odbora OF vstaja odložena in naj počakajo na nova navodila. V Ljubljani živeli tedaj okrožni sekretar OF Nace Strlekar-Jože potrjuje resničnost tega sklepa in navodil.

Že na železniški postaji na Jesenicah je Skumavec obvestil enega od plinih domačinov o navedeni direktivi, potem pa še organizatorje na Dovjem. Pa mu je eden od njih dejal: »Mi smo se že zmenili in odločili. Ti pa, če nočeš sodelovati, stani doma.« Če ste se tako dožično odločili, potem sodelujem, e odvrnil Skumavec.

Podobno navodilo bi menda moral nekdo s Hrastiče že dopoldne prineseti na Dovje, a ga iz neznanega razloga ni bilo.

Upor na Dovjem in v Mojstrani so emeljito in tajno pripravljali teden dni, popoldne 16. decembra pa je začel in v besu do okupatorja kipega ljudstva nikakršno navodilo ni moglo več ustaviti. Bili so to najsvetlejši trenutki v zgodovini teh vasi, ki jih čas nikoli ne bo zbrisal, kot ne spomina na junake upora.

Pred šestimi leti sem v knjigi »Ločin pri Lenartu skušal orisati te dogodke, vendar menim, da je k temu opisu treba še marsikaj dodati, in morda tudi kaj popraviti. Vrste »deležencev« se hitro redčijo, saj je od teh dogodkov minilo že več kot 38 let. Zato vas, cenjeni bralci, v imenu občinskega odbora ZZZ NOV Jesenice vabim, da v nadaljevanjih skrbno sledite temu zapisu in la uredništvu Železarnja posredujete svoje spomine, ki bi dopolnili vrzeli tem opisu. Ob koncu nadaljevanke o Železarju objavljam vaša pisma in ako bodo vaši spomini, ki bodo dopolnili zgodovino našega kraja, rajno ohranjeni.

Naj vas pri branju ne moti, če boste brali, da mi je to ali ono pripovedoval to ali oni, ki živijo tu in tu, pa je že umrl. Gradivo sem namreč zbiral in začel pisati pred osmimi leti.

Petek je slah začetek, pravi pregovor. Za Janeza Brenceta se je nesreča res začela na petek. Štiri dni pozneje je bil že obsojen na smrt in takoj ustreljen.

To je zgodba iz prve svetovne vojne. Cesar Franc Jožef se je vojskoval že leto dni. Nič ni kazalo na skorajšnjo zmago ali konec vojne.

Nenasitna vojna je zahtevala mlado življenja, strelivo, hrano, živino in drugo, kar vojaki potrebujejo na fronti.

Starejši ljudje na Dovjem se še spominjajo tistega petka. Bil je vroč in soparen avgustovski dan. Pri Brencetu so na škodnju mlatili pšenico, ko je prisopihal 16-letni vaški fant Franc Rabič in izročil Brencetu poziv, da mu bodo mobilizirali vola. Fant je bil iz družine, v kateri je bilo 12 otrok. Rad je pomagat občinskemu slugi in tako je tudi lokrat raznašal po hišah pozive za mobilizacijo konj, volov in voz.

Pri Brencetu niso imeli konja, zato je avstroogrška vojska mobilizirala njihovega vola. Vedeti moramo namreč, da je bila v prvi svetovni vojni volovska vprega nenadomestljiva. Voli so vlekli topove in vojaške vozove, če pa je zmanjkalo hrane na fronti, so jih zaklali in pojedli.

Janez Brenceta je bil kmet, gostilničar in trgovec. Njegova gostilna je bila zbirališče zavednih Slovencev. Brenceta je dobro vedel, da so slovenski fantje in mašje le topovska hrana za avstroogrsko monarhijo.

Zakaj bi podpirali tiste, ki so pahili svet v kravato vojno in nas zaslužili, si je mislil Brenceta. Fantu, ki je prinesel poziv za mobilizacijo vola, je dejal: »Reci tistim tam na občini, naj si cesar, če se želi vojskovati, sam nabavi konje, vole in vozove.«

Franc Rabič je res odšel na občino v Mojstrano in tam povedal, kaj je rekel Brenceta. Izjavo je ponovil tudi na žandarmeriji.

Ko so aretirali Brenceta, sta bila v Mojstrani dva žandara: prvi se je pisal Judež, drugi pa Skarja. Judež je Brencetovo izjavo sporočil vo-

jaškemu oblastem v Ljubljani. Na ukaz iz Ljubljane so Brenceta še istega dne aretirali. Drugi dan so ga odpeljali v Ljubljano. Na železniški postaji na Jesenicah se je posloval od nekakšnji Ivanke in Marije in jima ob slovesu dejal: »Pozdravite domače in vse vaščane.«

Naglo vojaško sodišče v Ljubljani je Brenceta obsodilo na smrt. Takoj po sodbi so ga odpeljali na Suhi baje ob Dolenjski cesti in ga ustrelili. To se je zgodilo 24. avgusta 1915. leta.

Ivanke Petercel, Brencetova nečakinja, ki živi na Dovjem, še vedno hrani pismo, ki ga je po Brencetovi smrti napisal njegovi ženi vojni kurat Ivan Kogovšek. V pismu je Kogovšek pretresljivo opisal zadnje minute življenja na smrt obsojenega domoljuba z Dovjega.

»Veselošpovana gospa! Sporočiti Vam imam žalostno vest, ki Vam je pač že znana. V torek je bil obsojen Vaš mož na smrt in ob treh popoldne ustrelen na vojaškem strelišču v Ljubljani. Ker sem z njim preživel zadnje trenutke njegovega življenja in ga spremlil tudi v smrt, Vam po njegovem naročilu sporočam še nekaj stvari.

Predvsem bodite mirni in potolaženi. Prav lepo se je spravljal z Bogom, opravil spoved, sprejel sv. obhajilo, papežev blagoslov in popolnoma vdano sprejel smrt iz božjih rok. Lahko Vam rečem, da mu je bil Bog milosten sodnik in mu je na onem svetu prizanesel z vsem trpljenjem. Naročil mi je, da opravite po njem mrtvaško opravilo. Tudi me je prosil, naj sporočim gor, da odpusča vsem vse in prosti tudi vse odpuščanja, če bi bil kdaj koga kaj razžalil.

Nadaljevanje

JOŽE ROZMAN

TAJNA VARNOSTNA SLUŽBA KID NA JESENICAH 13

Po spontani stavki leta 1935 izgleda, da jim je bila lastna obveščevalna ustanova še premalo. KID je v strahu pred jeseniškim delavstvom začela akcijo za postavitev policijskega komisariata na Jesenicah in njegove podružnice na Javorniku. Dokumenti dovolj nazorno dokazujejo, da je tedanja oblast dala vso podporo v boju proti slovenskemu delavcu izrazilo nemškemu kapitalu, ki je ves čas svojega obstoja na slovenskih tleh zelo oprezno toda točno uteljavljaj svoj »Drang nach Osten« (prodor na vzhod) in po izjavi Augusta Pra-protnika, tedanjega podpredsednika upravnega odbora KID, da je bila taka zaščita nujna (postavitev policijskega komisariata na Jesenicah in njegove podružnice na Javorniku — pripomba pisca) pred podivjanim slovenskim delavstvom. Z drugimi besedami rečeno: tedanja oblast je vodstvu KID dala vse pravice in moč odločati o bitju in žitju jeseniškega delavstva.

KID je namreč menila, da je njena oblast in pravica nad delavstvom enaka kot leta 1892, da bo vsak delavec, ki bi se upiral izkoriščanju, »da bi šuntale, kakor je bilo v tedanjem delovnem redu zapisano, takoj odpuščen. Kdor pa je bil odpuščen, se je moral v šestih

dneh izseliti tudi iz stanovanja, če je bilo last tovarne.

Iz opisanih razlogov tedaj ni manjkalo raznih prikritih pa tudi javnih represalij. Neprestano se je bila tiha in uporna borba, iz katere je povsem razumljivo vedno izšla KID kot zmagovalka. Seveda bi tso to konfidensko in pozneje policijsko varstvo interesov KID mnogo manj pomenilo in bi ne bilo tako boleče, kot je bilo, če bi bilo med delavci več sloge in manj plačanih konfidentov, oziroma pravilneje povedano izdajalcev delavskih interesov.

VIRI.

Vsa poročila, zapisniki in dopisi, uporabljeni v tem sestavku, so v prevodu iz nemščine v slovenščino, nekateri tudi v nemščini, v arhivu tehničnega muzeja železarne Jesenice, oddelek za delavsko gibanje in NOV.

Gradivo je bilo najdeno po osvoboditvi v miznici generalnega direktorja bivše Kranjske industrijske družbe Karla Noota kot zelo zaupen arhiv. Sklepati je, da je bil to osebni arhiv generalnega direktorja K. Noota, ki ni bil nikomur dosegljiv, razen njemu samemu (pripomba pisca).

nem kritju samo 100 metrov za borbenim položajem artilerije. Artilerijska brigada je odločno pripomogla, da je bila sovražnikova postojanka likvidirana in pri tem ni imela izgub. Vendar je previjališče delalo ves dan, kajti ranjenci so prihajali, ali pa so jih prinesli predvsem iz Gradnikove brigade. Pri tem se je pokazalo, da je bilo naše previjališče najbolj ugodno postavljeno. Težje ranjence smo evakuirali v bolnico Pavlo. Takoj po zavzetju Črnega vrha se je artilerija vrnila na Lokve in tako so soborci prehodili v slabih dveh dneh 70 km. Za prenos sanitetnega materiala nam je komanda dodelila dva bosanska konjiča, za evakuacijo ranjencev iz Gradnikove brigade v bolnišnico Pavlo pa smo organizirali civilna prevozna sredstva z našim bolničarjem in spremstvom.

Podobna, čeprav v vojnem pogledu ne tako uspešna, je bila akcija na Hotedršico 7. oktobra 1944. Takrat je bila pot še daljša: Lokve — Hotedršica. Brigadno previjališče smo postavili na Črnem vrhu, ne tako blizu borbenim položajem kot pri napadu na Črni vrh, kar se je pozneje pokazalo za pravilno. Zaradi dežja, predvsem pa goste megle se je napad zavlekel za nekaj ur. Sovražnik ni bil tako presenečen in z minometi je začel obstreljevati položaje, bazo in artilerijske brigade. Artilerijska brigada je imela enega borca mrtvega in dva ranjena. Seveda pa to niso bili edini ranjenci, kajti precej ranjencev smo dobili iz Bazoviške brigade. Oskrbeli smo jih in evakuirali podobno kot pri akciji na Črni vrh. Tokrat je opravila artilerijska brigada v dveh dneh pot dolgo okoli 90 km.

Kmalu po tem, to je od 8. do 17. oktobra so v mrzlem in deževnem vremenu zajele sovražnikove hajke ves predel Trnovskega gozda in planote. Pred močnim sovražnikovim pritiskom smo stalno menjavali svoje obrambne položaje na Velikih in Malih Laznah, Lokvah, Mrzli rupi, Kozjih stenah, Predmeji in Gorenji Trebuši. Zahvaljujoč dobri kondiciji in ne nazadnje naučenim higienskimi navadam, so borci izdržali vse napore. Ko se je namreč sovražnik po desetih dneh pod pritiskom enot

Anton ni mogel uganiti, se je ovedla izdaje in trpi, jo je strah maščevanja ali trepeče za Ludvika. Karkoli ali vse troje, doslej žene še ni videl tako pobite. Privoščil ji je. Pa kaj, ko njegova bolečina zato ni bila nič manjša. Ob pogledu na trpeči obraz, solze, še hujša.

Zaslišala sta hitre, topotajoče korake po stopnicah. Kristina je naglo stekla v shrambo, da skrije solze, Anton pa se je skrival obraz za kozarec. Prazen kozarec je le moral spustiti in položiti na mizo.

»Ata, je bilo vse srečno? Kako se počuti Matic?«

»Ti si potrta, žalosten je bil Matic. Odpovedal sem ga. Ne morem ti natanko povedati, kje je, ker niti sam ne vem. Le približno.«

Breda ni posumila v dvoumnost besed. Srečna je priklinala, potem je stopila k njemu, ga objela in srečno poljubila. Počasi je odrihal hčerko in ji kimal.

»Si morda zaljubljen v Matico?« je vprašal in čakal, koliko mu bo priznala.

Stisnila je usta, priprla oči in srečno dahnila:

»Zelo, zelo rada ga imam. Saj ste slišali, še punčko so me dražili z Maticem. Zdaj vem, že takrat sem ga imela rada. Le, presramežljiva sem bila, da bi si to priznala. Tudi Matic me ima zelo rad. Po vojni se bova poročila.«

Z otrokom bo najbrž držalo, je pomislil. Ne bo vprašal. Ničesar ne bi spremenil. Bredin obraz je sijal od sreče, njemu je bilo, da bi stokal.

»Pojdi spat, dovolj dolgo si čula. Tudi jaz sem zaspan.«

»Ata, hvala, da ste to napravili. Hvala, čeprav biraje videla, da bi se Matic pozdravil pri nas. Ni take nevarnosti, kot si domišljuje mama.«

V zadregi je kimal. V strahu, da se bo izdal, je stopil v gostilno in si natakal pijačo. Ko se je vrnil, Breda ni bilo več v kuhinji. Skral je pijačo in vse bolj obupan premišljal, kako se je zapletel v izdajo.

Povratak v staro zadovoljstvo ni mogel. Sčasoma ne bo tako hudo, bolelo pa bo zmerom, kadar se bo spomnil Breda, vnuka, celo Matica. Sicer pa, saj me bodo dobili. Še skrbno pripravljene umore, ki jih je opravil en sam človek, skrli truplo so odkrili. Za Matico pa ve osem ljudi, še nekdo, ki je vrgel bombo. Lahko bi tudi prisegel, da bo Jan, če že ni, slejkoprej skrivnost izblebetal mami, Albinu. Ne, tega, tega ne bodo prikrili. Edino, če bi kako zmagali.

VINKO TRINKAUS

37 IZDAJA

Novo upanje, mu je povrnilo nekaj miru, mir pa je bil skaljen, ko je zagledal Kristino, da se vrača v kuhinjo.

»Si slišala? Breda ima Matico zelo, zelo rada,« je vzbujen rekel Anton in gledal ženo, da bi ugotovil, kak učinek je nanjo napravilo Bredino priznanje.

Precej bolečin je Kristina odrinila ali spretno prikrila. Trdnejša je od njega ali brezčutnejša, je spet pomislil. Čeprav je njena krivda večja, ni videla Maticovega razmesarjenega trupla, ni se pogovarjala njim ob slutnji smrti.

»Zaradi Matica mi ni toliko hudo,« je s trpkim, tihim glasom rekla Kristina. »Z Bredo le nista pravi par.«

»Kaj pa ti veš o ljubezni? Zate je ljubezen — denar! Edina stvar, ki jo imaš zares rada, je denar, posest. Breda je na srečo drugačna. Meni je le hudo, da sem pri izdaji sodeloval.«

Kristina je nemirno zatresla z glavo. Počasi je priprla veke in se namrščila.

»Zmerom te je premetavalo, nikoli se nisi zagrizel v delo. Le užiti. Zato se nikar ne kremži. Boš že prebolel. Če je to najtežje, bo pač huje. Zana bom nagovorila, naj pove Bredi, kako so dobili obvestilo, da se v neki hiši skriva partizan. Prišli so, streljali in šele pri mrtvem ugotovili, da je Matic. Potem bom nagovorila Bredo, naj gre v Ljubljano. Priskrbeli ji bom zdravnika, da ji odpravi plod. Kaj bi Breda, brez Matica, z nezakonskim otrokom?«

»In če Breda ne bo hotela...«

»Bo!« je odločno vzkliknila Kristina. »Lahko nam je hvaležna za marsikaj. Tudi trda bom, če bo potrebno.«

Osupel, presunjen je strmel v ženo. Izmisli si je rešitev, ki se ji je očitno zdela dovolj dobra. Če bi se vse uresničilo, potem bo imela le nekaj težav z Bredo, da jo pregovori, naj plod splavi.

Sam bo še zmerom trpel. Morda bi bilo lažje, če ne bi videl mrtvega Matica. Njegov obraz, pogled na veliko rano, klici, očitek, pogum, vse to ga bo preganjalo. Tudi, če bi njegovo sodelovanje uspeli prikriti in ga za izdajo ne bodo ustrelili.

Kristina je odšla v spalnico, Anton pa je počasi srkal brizganec. Počutil se je strašno osamljenega. Premišljanje je bolečino še večalo. Ko se je odpravil spat, ko je obstal pred vrati spalnice, ni želel vstopiti. Nekajkrat ga je že zamikalo, da bi ženi pokazal užaljenost in bi se odpravil spat v sobo za goste. Zgrabila ga je tako močno, da ni pomišljal. Ko je gledal na dvojno posteljo s svežim perilom, prav nič domačno, mu je odleglo. Pravzaprav malenkost, vendar Kristini je pokazal, da si z izmišljanjem, sprevačanjem krivde ni mogoče oprati.

Naslednje jutro se je moral Anton izogibati Breda, ki je kar naprej vpraševala, kako je bilo na vojni. Predvsem pa jo je zanimalo, kaj je rekel Matic. Rada bi zvedela vse, Anton pa je povedal, da dolgo nista govorila, potem komaj nekaj besed. Nato se je Matic odpeljal z vozom in nekdo drug je pripeljal voz in konje nazaj. Vseeno Bredi ni bilo dovolj. Pogrešala je novico, da je Matic le povedal nekaj lepega, nežnega.

Kristina je bila mrka, nekoliko zadržana, kar pa Antona ni prizadelo. Že prej se ni dosti menil za ženino godrnjanje, tokrat pa mu je bilo prav vseeno, nad čim se usaja. Le to ga je bolelo in bolelo, da ni pokazala žalosti, ni bila videti zamišljena, ne zbeganja.

O RAZVOJU TOPNIŠTVA V IX. KORPUSU NOV IN POS

EDVARD LAVTIŽAR-EDO

27

SANITETNA SLUŽBA V ARTILERIJSKI BRIGADI IX. KORPUSA

Pri dveh borbenih akcijah korpusa je sodelovala kompletna artilerijska brigada: 1. septembra 1944 pri napadu in likvidaciji domobranske postojanke na Črnem vrhu in pri poskusu likvidacije domobranske postojanke in posadke v Hotedršici 7. oktobra 1944.

Za obe akciji je bila sanitetna služba dobro pripravljena, saj je delovala tako na pohodu-maršu po 35–40 km kot na borbenih položajih.

Za približno 35 km dolgo pot od Lokve do Črnega vrha je brigada potrebovala devet ur. Pred maršem so imeli borci pregled nog, čiste so namazali z lojem in tako so prišli na položaje brez žuljev. Brigadno previjališče je bilo organizirano v narav-

NOVICE IZ RADOVLJIŠKE OBČINE

Izvršni svet OS Radovljica je na 86. seji, 10. marca obravnaval poročilo o izvajanju družbenega dogovora o nalogah pri oblikovanju kadrovske politike in predlog družbenega dogovora o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike v občini. Pregledal je analizo razvojnih možnosti in ponudbe elementov programov SIS družbenih dejavnosti za oblikovanje srednjeročnega načrta 1981-1985 in predlog za novo prispevno stopnjo za občinsko zdravstveno skupnost. Na dnevnem redu je bilo tudi obravnavanje osnutka odloka o organizaciji in delovnem področju upravnih organov v občini, predlog o komunalnih taksah, predlog odloka o določitvi obveznega prispevka za financiranje nalog SIS za varstvo pred požarom, predlog odloka o ureditvi določenih vprašanj s področja zasebne obrti in predlog o ureditvi določenih vprašanj s področja zasebne obrti in predlog sklepa o dovolitvi opravljanja gostinske dejavnosti kot stranskega poklica. Vse predloge in osnutke odlokov je izvršni svet posredoval v obravnavo občinski skupščini.

Predsedstvo skupščine občine Radovljica je na seji prejšnjega tedna pregledalo predlog strokovne skupine za pripravo dnevnega reda ločenih sej vseh treh zborov občinske skupščine. Sklenili so, da bodo seje zborov 25. in 26. marca. Na zahtevo skupščine občinske zdravstvene skupnosti, bo pred redno sejo skupna seja zborov družbenega dela in skupščine zdravstvene skupnosti, na kateri bodo obravnavali predlog o določitvi prispevne stopnje iz bruto osebnih dohodkov za skupnost zdravstvenega varstva.

Predsedstvo občinskega odbora ZZB NOV Radovljica je na 19. seji, 7. marca, potrdilo program letnih delovnih konferenc vseh dvajsetih krajevnih organizacij ZZB NOV v občini, ki bodo sklicane do 29. marca. Člani predsedstva so bili zadolženi za sodelovanje po posameznih krajevnih konferencah, na katerih bodo posredovali udeležencem konferenc stališča občinskega odbora ZZB NOV po posameznih vprašanjih zlasti glede izvajanja pobude tovariša Tita o kolektivnem vodenju organizacij ZZB NOV in razlagali nekatera vprašanja s področja pokojninskega, zdravstvenega in socialnega zavarovanja borcev, stanovaljskih in drugih zadev. Na seji so se dogovorili tudi o letošnjem programu sprejema kurirčkov pošte, ki bo prispela z jesenjske občine 31. marca, 7. aprila pa bo prenešana v tržiško občino.

Na seji koordinacijskega odbora za organizacijo Vlaka bratstva in enotnosti pri predsedstvu OK SZDL Radovljica, 12. marca, so se dogovorili o pripravah na letošnji sprejem vlaka, ki prispe v juniju v Slovenijo. Sprejeli so program sprejema in bivanja gostov iz pobratenih občin Brus in Svilajnac. Na seji so obravnavali tudi pravilnik o podelitvi priznanj slovenskega koordinacijskega odbora Vlaka bratstva in enotnosti ter predlog za kandidate, ki bodo prejeli ta priznanja.

Praznik žensk, 8. marec, so v skladu s stališči občinskega sveta ZSS in OK SZDL v radovljiški občini proslavili s številnimi proslavami v večini krajevnih skupnosti in po osnovnih šolah. Priložnostno slovesnost so bile tudi v delovnih kolektivih. Na Bledu, v Bohinju in v Radovljici so pripravili vsakoletne likovne razstave posvečene življenju in delu naših žena. Praznik je minil skromno, vendar priskrbo, s poudarkom na reševanju odprtih vprašanj s katerimi se srečujejo žene in matere. Navzlic stabilizaciji in vsesplošnem varčevanju pa so cvetličarne in trgovine napravile razmeroma visok promet z osebnimi nakupi za darila.

Svet za informiranje pri OK SZDL Radovljica je na seji, 17. marca, obravnaval osnutek odloka o reorganizaciji upravnega organa občinske skupščine, ki se nanaša na

dejavnost INDOK centra. Ocenil je dosedanje delo INDOK centra in sprejel njegov delovni program za 1980. leto. Na seji je tekle razprave tudi o sprejemanju samoupravnega sporazuma z LRP Triglav Jesenice in o predlogu samoupravnega sporazuma o programskem, tehnološkem in ekonomskem sodelovanju v radiofuziji v Sloveniji. Člani sveta so bili seznanjeni s stališči tiskovnega sveta republiške konference SZDL in o poteku priprav za sliče problemske konference o informiranju v občini.

Usposabljanje delegatov za zore občinske skupščine in skupščine samoupravnih interesnih skupnosti v občini Radovljica, ki je zaupano Delavski univerzi Radovljica, je v 1980. letu steklo dosti bolj organizirano, zato je bila tudi udeležba na seminarjih številnejša kot lani. Na januarskem seminarju je bilo 27 delegatov, ali 41 % vabljenih. Na seminarju za delegate zborov združenega dela 15. in 16. februarja je bilo 27 ali 45 % vabljenih delegatov, na dveh seminarjih 22. in 23. februarja za delegate skupščin SIS pa je bilo 97 delegatov ali 69 % vabljenih. Seminarji bodo tudi v marcu in prihodnjih mesecih, razen junija, avgusta in septembra, zato računajo, da bodo letos v izobraževalne oblike zajeli vse delegate.

V petek, 22. marca zvečer bo v dvorani hotela Svoboda na Bledu, občni zbor koroških partizanov v območja gorenjskih občin. Pregledali bodo dosedanje delo in sprejeli program za 1980. leto. Pričakujejo, da se bo zboru udeležilo okoli 130 do 140 preživelih koroških borcev in gostov.

Od 18. do 25. marca bodo v vseh sedmih uličnih in v dveh vaških odborih SZDL v KS Radovljica potekali zbori občanov, ki jih skupaj organizirata krajevna konferenca SZDL in svet krajevnih skupnosti. V javni razpravi bodo elementi za pripravo srednjeročnega plana KS Radovljica za razdobje 1981-1985, poročilo o uresničevanju plana KS v 1979. letu ter predlog programa del v KS za 1980. leto. V razpravi so tudi spremembe in dopolnila statuta KS Radovljica in predlog za razpis novega referendum o samoprispevku za gradnjo družbenega doma, telesnokulturnih in nekaterih komunalnih objektov.

Tudi v vseh naseljih KS Podnart so se v preteklih dneh zvrstili zbori občanov na katerih je potekala razprava o gradivu in predlogih za razpis novega referendum, ki sta ga skupaj pripravila krajevna skupnost in krajevna konferenca SZDL Podnart. Novi referendum bodo razpisali 20. aprila. S samoprispevkom nameravajo opraviti asfaltiranje nekaterih cest in drugo komunalno ureditev naselij.

Na 10. seji skupščine občinske skupščine socialnega skrbstva Radovljica, ob izredno dobri udeležbi delegatov obeh zborov, so potrdili poročilo o delu skupnosti in njenih organov ter o delu sveta za varstvo družine in odraslih, ki je bilo v primerjavi z letom 1978 precej bolj obsežno in zahtevno. Delegati so soglasno potrdili zaključni račun za 1979. leto ter predlog programa in finančnega načrta za 1980. leto, ki je usklajen s stabilizacijskimi ukrepi in resolucijskimi določili. Iz programa so izločili novo investicijo v domu dr. Janka Benedika in obveznosti za center skupnih strokovnih služb SIS. Presežek sredstev iz 10,5 % valorizacije za 1979. leto se po sklepu skupščine prenese v programe v 1980. letu. Zaradi zakonskih obveznosti o uvedbi predzakonske in zakonske posvetovalnice, ki je že začela redno poslovati bodo namestili še eno strokovno delavko. Na seji so izrekli soglasje za sprejem samoupravnega sporazuma o slobodni menjavi dela z lokalno radijsko postajo Triglav Jesenice in za ustrezno povišanje cene oskrbnega dne oskrbovancev - starostnikov v domu dr. Janka Benedika v Radovljici.

V šolskem letu 1979/80 je bilo v oddelkih podaljšane bivanja 352 učencev osnovnih šol ali 9,59 % od vseh vpisanih učencev. Z razširjenostjo mreže celodnevne oblike šol v Bohinju pa je bilo s tekočim šolskim letom naknadno vključeno še 548 učencev. Skupaj je doslej v občini vključeno v celodnevno osnovno šolo že 24,52 % vseh učencev.

S pridobitvijo v letu 1978 zgrajenega lastnega doma starostnikov dr. Janko Benedik v Radovljici, se je dejavnost na področju zavodskega varstva v občini močno poboljšala in razširila. Lani je bilo v domu 88 ostarelih občanov iz radovljiške občine, od 115 kolikor jih je razporejenih po raznih domovih v Sloveniji. Od teh je 36 samoplačnikov, drugim oskrbovancem pa krije stroške delno ali v celoti skupnost socialnega skrbstva. Od 1. oktobra 1979 vsi socialni podpiranci dobijo tudi mesečno žepnino v višini 250 din, upokojenci pa 15 % denarja od pokojnin do največ 500 din mesečno.

V zasebnih turističnih sobah na območju radovljiške občine je bilo lani prijavljenih skupaj 21.250 gostov, kar je za 10 % več kot leta 1978. Domačih gostov pri zasebnikih je bilo 12.545 ali 15 % več kot leto prej, tujih pa 8.705, kar je le za 2 % več kot predlani. Domači gostje so ustvarili 30 %, tuji pa 4 % več nočitev kot leta 1978. K razmeroma ugodnim izidom nočitev v zasebnih sobah je največ pripomoglo svetovno prvenstvo v veslanju, deloma pa tudi precejšnje število večjih simpozijev, seminarjev in drugih srečanj, pretežno na Bledu.

V radovljiški občini je bilo v 1979. letu sklenjenih skupaj 472 zakonskih zvez in pet zvez tujih državljanov. Daleč največ, kar 284 porok je bilo opravljenih na Bledu in 177 v Radovljici, kamor so prihajali mladi zakonci tudi iz drugih slovenskih krajev, pa tudi iz tujine.

Strokovna služba Kulturne skupnosti Radovljica je izračunala, da vsak zaposleni delavec prispeva iz svojih bruto osebnih dohodkov mesečno za kulturo v povprečju 69,35 din, od tega za kulturo v občini 29 din. Letni prispevek delavca znaša za kulturo okoli 940 din.

Godba na pihala DPD Svoboda Lesce, ki ima 42 godbenikov, je v 1979. letu imela 94 vaj in 74 nastopov doma in v drugih krajih Slovenije in Hrvaške. Pri godbi je tudi skupina z manjšo zasedbo, imenovano Gorenjski pihalni ansambel, ki je imel lani 39 rednih vaj in šest samostojnih koncertov. Lani so godbeniki dobili z denarno pomočjo Verige in Murke Lesce ter Kulturne skupnosti Radovljica 16 novih glasbil.

V počastitev dneva žensk je likovna sekcija KUD Bled pripravila likovno razstavo slikarke Irene Lelja, Katarine Plemelj, Marine Bačar, Metke Vovk in Ane Kovač. Svečana otvoritev s kulturnim programom, v katerem so nastopili učenci osnovne šole, je bila 7. marca v avli šole dr. Josip Plemelj na Bledu.

Zveza kulturnih organizacij in OK ZSMS Radovljica sta skupaj pripravili občinske kulturne prireditve Naša beseda 80, ki so se zvrstile v raznih krajih občine do 9. marca. Nastopile so dramske, folklorne, pevske, instrumentalne, literarne amaterske skupine in člani OO ZSMS iz Bohinjske Bistrice, Srednje vasi v Bohinju, Bohinjske Beke, Ribnega, Radovljice, Kroke, Bleda, Podnarta in Zasipa.

V avli doma Joža Ažman v Bohinjski Bistrici je likovno društvo Alpalik v sodelovanju s svetom KS Bohinjska Bistrica, na dan žensk 8. marca pripravilo likovno razstavo del Metke Vovk, Albina Polajnjarja in Janeza Ravnika. Na svečani otvoritvi so v kulturnem programu nastopili učenci osnovne šole dr. Janeza Mencingerja.

V okviru programa kulturne akcije za delovne kolektive je v soboto, 15. marca zvečer v domu TVD Partizan Zgornje Gorje gostovala dramska skupina DPD Svoboda Tomaž Godec iz Bohinjske Bistrice z domačo dramo Metek. V nedeljo, 16. marca, so bili bohinijski gledališčniki v gosteh s to igro tudi v Podnartu. V nedeljo, 16. marca popoldne, pa so se v kulturnem domu v Mošnjah prvič predstavili tudi člani amaterske gledališke skupine iz Tržiča z igro Vrnili se je.

SREČANJE, KI BO OSTALO V TRAJNEM SPOMINU

V zadnjem času preživeli prostovoljci v bojih za našo severno mejo prejemajo ali bodo prejeli lične spominske značke in spominski Zbornik, o bojih za severno mejo 1918/1919. Vse to je pripravil klub koroških Slovencev v Mariboru ob sodelovanju kluba Prežihov Voranc in republiškega odbora Zveze prostovoljcev borcev za severno mejo 1918/1919, ob finančni podpori vseh občinskih skupščin Slovenije.

Na Jesenicah so se 13. marca ostareli prostovoljci zbrali kar v precejšnjem številu. Doma so ostali le tisti, ki so bolni ali so imeli kak nujen zadržek. Od 113 prostovoljcev, ki so dobili pred dorbrimi desetimi leti status borca za severno mejo, jih je danes v jeseniški občini le še 43 pri življenju. Najstarejši med njimi je Rudolf Abruč, ki bo 27. aprila letos dopolnil 90 leto starosti.

Tega srečanja so se udeležili tudi zastopniki občinske skupščine, občinskega odbora ZZB NOV, SZDL, aktivna ZB NOV Železarne in prvoborec Franc Konobelj-Slovenko. Povabilu pa se je odzval tudi velik prijatelj jeseniških prostovoljcev Lojze Ude iz Ljubljane, predsednik republiškega odbora zveze prostovoljcev.

Spominski Zbornik o bojih za našo severno mejo, katerega urednik je bil Janko Kuster, koroški partizan in sin prostovoljca za severno mejo, je s sodelovanjem Lojzeta Udetja in nekaterih drugih skrbno pripravljen. V Zborniku najdemo veliko, doslej še neznanih podatkov o bojih za severno mejo. V njem je objavljenih veliko spominov pokojnega generala Rudolfa Majstra, kateremu gre priznanje, da smo v takratnih časih, po prvi svetovni vojni, lahko odbržali Maribor in druge kraje v mejah Jugoslavije.

Značilne spominske značke imajo na eni strani lik sušnja, ki trga verigo, na drugi strani pa so verzi, katere je pred leti sestavil jeseniški pesnik Miha Klinar. Če v onem času, ne bilo bi nas, še večji kos slovenske zemlje bi odtrgal tuji plaz.

Na tej strani značke je tudi začetnica imena in celotni priimek prejemnika značke. K spominskemu Zborniku je dala občinska skupščina Jesenice posvetilo z žigom in podpisom predsednika skupščine Slavka Osredkarja.

Jože Stražišar, predsednik občinskega odbora zveze prostovoljcev jeseniške občine, je priskrbo pozdravil vse navzoče, še posebno predstavnike družbenopolitičnih organizacij in pri tem poudaril, da so ostareli prostovoljci vedno deležni vse pozornosti naše socialistične družbe. Omenjal je tudi težke čase ob koncu prve svetovne vojne, ko je bila velika nevarnost pustošenja naših krajev, ko se je vračala tisočglava množica vojaštva iz italijanske fronte skozi Jesenice in kako je bila potrebna pomoč zavestnih in požrtvovalnih članov narodne straže in kasnejših prostovoljcev.

Lojze Ude, predsednik republiškega odbora zveze prostovoljcev je govoril o pobudi za izdajo Zbornika in spominske značke ter o proslavljanju 60-letnice bojev za našo severno mejo. Omenjal je tudi stanje v organizaciji, ki ne more imeti več pravega razmaha, zaradi visoke starosti članov in je zato težko še dobiti za delo sposobne in dela voljne ljudi. Povprečna življenjska doba članov je že prek 82 let. Omenil je tudi, da so pred dnevi pokopali v Ljubljani vidnega udeleženca v bojih za severno mejo Eda Pičmana, jeseniškega rojaka, ki je v januarju 1919 v bojih pri Področici, onkraj karavanskega predora, odigral odločilno vlogo.

Jože Ulčar, predsednik občinskega odbora ZZB NOV, je priskrbo pozdravil ostarele veterane in jim zaželel zdravja in dobrega počutja na stara leta. Razdelil je spominske značke in Zbornik in vsem priskrbo stisnil roko. Ganjeni so prostovoljci prejeli ta darila z mislijo, da je to morda zadnje, ker se pač dobro zavedajo, da imajo dober del življenja že za seboj.

Tudi ostali zastopniki družbenopolitičnih organizacij in skupščine občine so pozdravili navzoče in predlagali, da bi občinska skupščina podelila domicil občinski organizaciji Zveze prostovoljcev borcev za severno mejo 1918/19.

Govorili so še o zbiranju zgodovinskega gradiva iz tistega obdobja, da bi imeli še boljše dokumentacijo in pregled o bojih v letu 1918-1919, brez katerih bi izgubili lep kos naše domovine. Franc Konobelj-Slovenko je omenjal, da bi bilo treba prenoviti spominsko kapelico v spominskem parku, na kateri so označeni padli borci za severno mejo, poleg padlih Jeseničanov in prvi svetovni vojni, umrlih ruskih ujetnikov in drugih. Opozoril je tudi na spominsko kapelico ob Hermanovem mostu, katero je dal zgraditi v spomin na padlega prostovoljca Janka Vilmana, ki je padel pri Področici januarja 1919, njegov oče.

Rudolf Ogrin se je zahvalil družbenopolitičnim organizacijam in vsem, ki pomagajo zvezi prostovoljcev, kakor tudi posameznim članom, kadar so pomoči potrebni. Je-

seniška občina je prav gotovo med tistimi, katere so vedno pripravljene prispevati svoj delež v ta namen.

Ob koncu sestanka so izvolili še delegata in njegovega namestnika za republiški odbor zveze prostovoljcev

in se dogovorili, da pripravijo spomladni izlet v Novo Gorico in tamkajšnje okolice, kamor bi šli tudi nekateri tovariši iz Radovljice in Kranja. V Gorici pa bi se srečali tudi s prostovoljci s primorskih krajev.

S.Š.

BORCEM JESENIŠKO-BOHINJSKEGA ODREDA

'Vse borce Jeseniško-bohinjskega odreda, ki živijo na območju občine Jesenice vabimo, da se udeležijo zboru aktivna odreda, ki bo 28. marca ob 17. uri v sejni dvorani skupščine občine Jesenice. Aktiv odreda vas vabi, da se zboru zagotovo udeležite.

OO ZZB NOV Jesenice
aktiv JBO

Pred domom gasilcev na Senožetih (Foto B. Blenkus)

DU GORJE — ZASIP VABI

Društvo upokojencev Gorje-Zasip obvešča vse člane, da bo občni zbor v nedeljo, 23. marca, v prostorih gasilskega doma v Gorjah s pričetkom ob 15. uri. Udeležite se ga v čim večjem številu.

REDNE LETNE VOLILNE KONFERENCE KO ZRVS JAVORNIK – KOROŠKA BELA, PLAVŽ IN SAVA

Ko smo v preteklih dneh spremljali delo in potek rednih letnih volilnih konferenc treh krajevnih organizacij ZRVS naše občine smo prišli do objektivnih in razveseljivih spoznanj, da je povsod prevladovala izredna aktivnost, dinamičnost in raznovrstnost ter pestra družbena dejavnost na vseh področjih dela.

Z velikim zadovoljstvom smo lahko ugotovili, da so rezervni vojaški starešine v preteklem letu razvili široko družbenopolitično aktivnost, usmerjeno na uresničevanje politike in programa Zveze komunistov Jugoslavije. Posebno pozornost so RVS namenili krepitvi obrambnih moči naše države in krepitvi bratstva in enotnosti naših narodov in narodnosti.

Dosledno uresničevanje zamisli splošne ljudske obrambe in družbene samozasčite je pri rezervnih vojaških starešinah že ustaljena praksa. Velja omeniti, da so bila poročila predsednikov KO ZRVS izredno dobro pripravljena, zlasti uvodna, v katerih so obširno spregovorili o kriznih žariščih v svetu, neuvrščenih politiki, dogodkih v Kampučiji, Iranu in o položaju v Afganistanu.

JAVNORNIK-KOROŠKA BELA

Iz poročila predsednika Boža Pančurja je bilo razvidno, da si RVS iz krajevnih organizacij Javornik-Koroška Bela še posebno prizadevajo za intenzivno povezovanje z mladino. Aktivnost in vsestranska pomoč RVS na osnovni šoli Karavanški kuriji NOB se še posebej odraža v tem, da z vsemi obrambnimi strukturami uspešno izvajajo in vodijo akcije obrambnega dne v KS in na šoli. V akciji NNPP v letu 1979 je sodelovalo 50 % članov od celotnega članstva. Udeležba RVS na pohodih po partizanskih poteh je iz leta v leto večja. V sestavi Čankarjevega bataljona in Ježkovega odreda so v letu 1979 množično sodelovali na prireditvi dneva mladosti na Pristavi. V sodelovanju z organizacijo ZB NOV si nenehno prizadevajo za ohranjanje in razvijanje revolucionarnih tradicij. Člani ZRVS so v velikem številu zastopani v vodstvih družbenopolitičnih organizacij, v delegacijah, samoupravnih interesnih skupnostih, SZDL, TOZD itd.

Program splošno-vojaškega usposabljanja in idejnopolitičnega izobraževanja je bil v celoti realiziran. Za temo: »Protidesantna obramba v splošni ljudski obrambi vojni« je bilo organizirano predavanje v obliki seminarja z lastnimi predavatelji. Na voljo pa je bila tudi uporaba filma in audiovizualnih pripomočkov. Praktični del izpita je bil izvršen na terenu. Izredno dobro pa so bile izdelane tudi naloge RVS na topografskih kartah.

Kljub mnogim dobrim in pozitivnim rezultatom pa se RVS srečujejo tudi z objektivnimi in subjektivnimi težavami. Izredno ostro in kritično, toda povsem objektivno je predsednik Božo Pančur spregovoril tudi o tistih časih, ki imajo do organizacije pasiven odnos.

PLAVŽ

Če smo pred leti zapisali, da so RVS iz KO Plavž najštevilnejši, vendar premalo odločni pri izvajanju programa in akcij, jih moramo danes predstaviti v povsem drugačni luči. KO ZRVS Plavž je kot sestavni del organiziranih socialističnih sil v okviru SZDL v krajevni skupnosti v letu 1979 v celoti uresničila svoj program dela.

Iz poročila predsednika Janeza Žnidarja je bilo razvidno, da so RVS vedno bolj vključeni v vsa dogajanja v krajevni skupnosti in občini. V letu 1979 so RVS sodelovali na številnih prireditvah kot so: Dražgoše, Kurirski smuk, Pristava, Stol, Rožca, Porezen itd. Vedno dobrodošli in aktivni sodelavci so vso pozornost posvetili obrambni vzgoji mladine na gimnaziji. Množično so spremljali bataljon VOS in bataljon Viktorja Kejžarja ob dnevu mladosti na

Pristavo. Izkazali pa so se tudi ob akciji NNPP '79.

Marksistični del izobraževanja v letu 1979 so izvedli že v mesecu februarju s predavanjem sekretarja ZK občine Jesenice Franca Kobentarja. Tema predavanja je bila: Aktivnost ZRVS po 8. kongresu ZKS in XI. kongresu ZKJ ter aktualna vprašanja v mednarodnih odnosih. Izredno pomembno pa je bilo tudi predavanje sekretarja predsedstva ZKS Franca Šetinca, ki je spregovoril vsem RVS jeseniške občine v avli nove osnovne šole na Plavžu.

Za splošno vojaško usposabljanje v okviru teme: Proti desantni obramba v splošni ljudski obrambi vojni, so organizirali seminar za predavatelje in organizirali predavanja z ustreznimi filmi.

SEJA OBČINSKE KONFERENCE ZKS JESENICE

V torek, 11. marca, je bila na Jesenicah 14. seja občinske konference zveze komunistov, ki v prejšnjem sklicu ni bila sklepna. Delegati konference, izmed 42 delegatov, ki so bili izvoljeni v 106 osnovnih organizacijah zveze komunistov, se je konference udeležilo 29, so najprej potrdili spremembe statutarnega sklepa o organiziranosti in delovanju občinske organizacije zveze komunistov. Namen sprememb organiziranosti je pospešitev kolektivnega dela in odgovornosti ter demokratizacije, v graditvi enotnosti in razvijanju politične aktivnosti in utrjevanje delegatskega sistema.

S tem naj bi se tudi okrepil vpliv osnovnih organizacij zveze komunistov, odgovornost občinske konference za delo osnovnih organizacij, kolektivna odgovornost članov občinske konference za sprejemanje in izvajanje odločitev konference.

Statutarne spremembe se nanašajo tako na delo in odgovornost občinske konference, novost je, da konference izvoli iz rednega sestava izvršne sekretarje, predsednika konference, pa tudi trajanje mandata je spremenjeno. Tako je mandatna doba vodstev osnovnih organizacij dve leti, članov občinske konference štiri leta, članov komiteja, statutarne komisije, tovariškega razsodišča in nadzorne komisije štiri leta, predsednika konference eno leto, sekretarja komiteja dve leti in izvršnih sekretarjev dve leti, predsednikov statutarne komisije, nadzorne komisije in tovariškega razsodišča dve leti ter članov aktiva komunistov delavcev neposrednih proizvajalcev, sekretarja aktiva in sekretariata pa štiri leta. Vsem pa se lahko mandat le enkrat zaporedoma ponovi.

Na seji bi morali tudi oceniti organiziranost in delovanje strokovnih služb, samoupravnih interesnih skupnosti ter nadaljnje naloge na tem področju, vendar so zaradi ne dovolj dobro pripravljenega materiala, ker se osnovne organizacije na podlagi predlaganega materiala

ni mogli opredeliti, sklenili, da bodo o tem obširneje spregovorili na eni prihodnjih sej, ko bodo pripravili tudi ustrezno gradivo.

Delegati konference so potrdili tudi dogovor o ustanovitvi treh družbenih svetov v občini, ki jih bodo ustanovili z odlokom občinske skupščine. Če bo šlo po načrtih, naj bi sveti aprila že začeli z delom. Družbeni sveti, kot sestavni del delegatskega sistema, naj bi delovali – za družbenopolitični sistem in samoupravljanje, za družbenoekonomski razvoj in družbeno planiranje ter za gospodarjenje s prostorom in varstvo okolja.

Delegati so potrdili tudi zaključni račun občinske konference za preteklo leto ter se strinjali z ustanovitvijo dveh novih osnovnih organizacij v kolodvorski restavraciji in Feršedu, filijali Jesenice, ukinitvi osnovne organizacije železniško vozlišče ter prevezavi sedmih članov zveze komunistov v krajevne skupnosti.

Rk.

DOPISUJTE

V ŽELEZARJA

SEJA PREDSEDSTVA OS ZSS JESENICE

Na zadnji seji predsedstva občinskega sindikalnega sveta Jesenice so se dogovorili, da bodo poslali vsem osnovnim organizacijam sindikata in sindikalnim organizacijam vprašalnik s katerim bodo zbrali podatke o upoštevanju priporočil sveta za spremljanje družbenoekonomskega in političnega položaja žensk pri občinski konferenci socialistične zveze in republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije o upoštevanju priporočil o praznovanju 8. marca. Vse kršitelje pa bodo obravnavali na seji občinskega sindikalnega sveta.

Na seji predsedstva so se tudi dogovorili, da bodo pripravili navodila za sodelovanje osnovnih organizacij

sindikata v delu razpisnih komisij za individualne poslovodne organe, opozorili pa jih bodo tudi na stalno evidentiranje možnih kandidatov za te organe in druge družbene funkcije. Osnovne organizacije sindikata pa bodo opozorili tudi na reelekcijo individualnih poslovnih organov v prihodnjem letu, da bi lahko pripravili vse potrebno in da ne bi prišlo do težav. Prav tako naj bi sindikalne organizacije tudi kadrovale za šolo poslovnih organov v Škofiji Loki.

Na seji so spregovorili tudi o poročilu o družbenopolitičnem izobraževanju in usposabljanju ter medsebojnem sodelovanju občinskega sindikalnega sveta in jeseniške delavske univerze. Predsedstvo je ugotovilo, da poteka izobraževanje v skladu s programi in dogovori. Podprlo je tudi prizadevanja za ustanovitev šolskega centra v bivšem Šlandrovem domu v Radovljici, v katerem naj bi se usposabljali tudi sindikalni delavci iz jeseniške občine.

Predsedstvo je obravnavalo tudi problem udeležbe v dvomesečni sindikalni šoli. V osnovnih organizacijah zveze sindikatov in sindikalnih konferencah je malo zanimanja, ker je obiskovanje pouka povezano z velikimi stroški in odsotnostjo, zato bo ta problem treba analizirati in oceniti.

Naj ob tem še povemo, da poteka celotno izobraževanje usklajeno za samoupravljalce prek kluba samoupravljalcev in delavske univerze, izobraževanje v sindikatih pa interno oziroma preko občinskega sindikalnega sveta in delavske univerze ter preko sindikalne šole za Gorenjsko.

Rk.

SAVA

Kot je poudaril predsednik Lojze Šimnic so RVS v letu 1979 uspešno sodelovali v 35 akcijah. Posebno pozornost so posvetili strokovnemu in idejnopolitičnemu izobraževanju. Prišli so do spoznanja, da le z izobraževanjem lahko dosežemo večjo usposobljenost svojega starešinskega kadra. To usposabljanje so izvajali z raznimi predavanji, seminarji, reševanjem taktičnih nalog, pohodov in pohodov ob spominskih obeležjih iz NOB.

Aktivno so sodelovali pri organizaciji obrambnih dni v osnovni šoli Prežihov Voranc in ŽIC. Posebno strokovno pomoč so nudili učencem 7. in 8. razreda v orientacijskem pohodu oziroma tekmovalni osnovnih šol v Žirovnici.

V strelskem tekmovanju, ki ga je organizirala OK ZRVS v počastitev občinskega praznika, so RVS iz Save osvojili prvo mesto in prehodni pokal. Dosledno so zastopali tudi občinsko ekipo ZRVS na republiškem tekmovanju v Postojni LAP. V vsesplošno zadovoljstvo občanov pa so organizirali tudi proslavo ob dnevu JLA 22. decembra v gledališču Tone Čufar.

J. Urh

V SPOMIN KARLU PRUŠNIKU- GAŠPERJU

V nedeljo, 16. marca 1980, je po kratki in hudi bolezni v ljubljanskem kliničnem centru umrl komunist, prvoborec, organizator narodnoosvobodilnega in antifašističnega boja na Koroškem, predsednik Zveze koroških partizanov in član številnih političnih, gospodarskih in kulturno prosvetnih organizacij naše narodne skupnosti na avstrijskem koroškem – **KARL PRUŠNIK-GAŠPER**.

Kdorkoli je le enkrat prišel v stik s tem skromnim, vendar plemenitim človekom, mu njegova osebnost v zavesti ni več zbledela. V njem si videl podobo vseh Slovencev na avstrijskem Koroškem, trdne koroške ljudi v boju za svoje narodnostne pravice, njihovo trpljenje pa padce in vzpone... in prekrasno koroško krajino. Svojo usodo je delil s koroškim ljudstvom z veliko vero in optimizmom, da končno mora zmagati pravica nad krivico in ponižanjem.

Karl Prušnik-Gašper se je rodil pred sedemdesetimi leti v Lepeni nad Zelezno Kaplo. Že v mladih letih se je vključil v napredno delavsko gibanje v Avstriji in leta 1934 postal član komunistične partije. Zaradi svoje napredne dejavnosti je bil trikrat zaprt, prvič od oktobra 1935 do julija 1936, ko je poskušal izdajati ile-

galni slovenski list, drugič od aprila do julija 1947, ko ga je angleško okupacijsko sodišče obsodilo na štiri mesece zapore, tretjič pa od novembra 1947 dalje, ko ga je isto sodišče obsodilo na dvanajst mesecev zapore zaradi govora ob odkritju spomenika 85 partizanskim borcem s Svinske planine v Št. Rupertu pri Velikovecu. V zaporu je napisal znano knjigo Gamsi na plazu – legendo narodnoosvobodilnega boja na Koroškem. Nacisti so ga spomladi leta 1941 poslali na prisilno delo. Po vrnitvi leta 1942 se je takoj vključil v Osvobodilno fronto in odšel v partizane.

Dr. France Prešeren je v stihih v nemščini napisal: »Človek mora umreti, človeštvo ostane, in z njim bo ostalo, kar je zanj napravil.«

Karl Prušnik-Gašper prav gotovo sodi med tiste velike osebnosti, ki je vse svoje življenje zapisal boju za uresničevanje pravic slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem v republiki Avstriji in bil vnet graditelj sožitja z demokratičnimi silami večinskega naroda in prijateljskega sodelovanja obeh sosednjih držav. Zaradi tega bo s svojimi deli ostal trajno prisoten ne samo med koroškim ljudstvom, temveč tudi med vsemi Slovenci in Jugoslavlani.

Del udeležencev na občnem zboru občinske gasilske zveze (Foto B. Blenkuš)

IZREDNO USPEŠNO DELO GASILCEV V MINULEM MANDATNEM OBDOBJU

V soboto, 15. marca, je bila skupščina občinske gasilske zveze Jesenice. Z nje so najprej poslali predsedniku Titu pozdravno brzojavko in mu zazeleli čimprejše okrevanje.

Anton Arh, predsednik zveze je v svojem poročilu poudaril, da je bilo minulo štiriletno mandatno obdobje zelo uspešno. V tem času je pričela uspešno delovati samoupravna skupnost za varstvo pred požari, ki je doslej zelo uspešno odigrala svojo vlogo. Gasilske enote, ki delujejo v trinajstih prostovoljnih gasilskih društvih, enem industrijskem in v poklicni gasilski in reševalni četi Železarne, so v tem času zelo napredovale v materialnem pogledu in tehnični opremljenosti. Vsa gasilska društva imajo, razen Rateč, gasilska vozila, motorne brizgalne tipa Rosenbauer, precej dobro pa so med seboj že povezana s brezžičnimi UKV zvezami. Zelo uspešno so delovali in sodelovali s civilno zaščito, krajevnimi skupnostmi in drugimi. Uspešno so izvedli več tečajev za strokovno usposabljanje gasilcev, izvedli so občinska tekmovanja, se udeležili področnega tekmovanja, bili uspešni na republiškem tekmovanju, na tekmovanju za pokal Šale, osvojili v Beljaku prvo mesto na tekmovanju treh dežel in drugo.

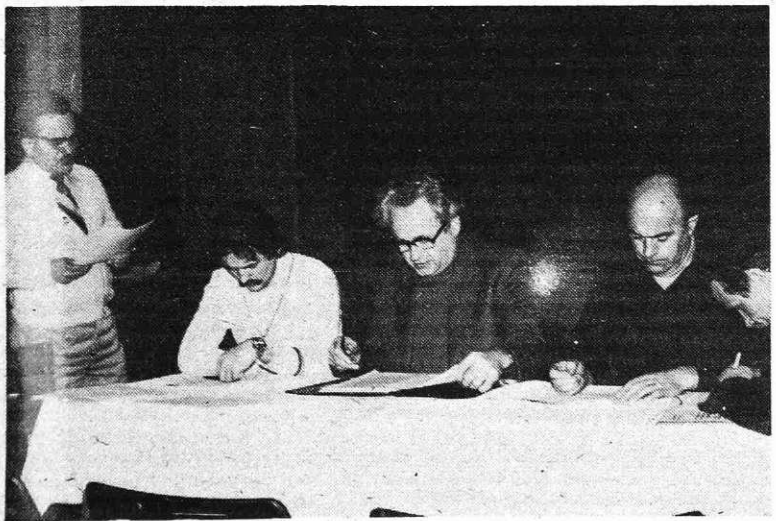
Poveljnik Karel Tramte je govoril o opremljenosti društev, o tekmovanjih in o prizadevanjih na področju vzgoje in usposabljanja gasilcev. Poudaril je uspešno sodelovanje gasilskih društev v akciji Nič nas ne sme presenetiti, aktivnosti v tednu požarne varnosti in ob praznovanju dveh jubilejev gasilskih društev.

V živahni razpravi je bila poudarjena želja po še boljših pripravah na tekmovanja, in sodelovanju gasilskih društev s poklicno enoto Železarne.

V programu bodočega dela so poleg redne dejavnosti, nabave potrebne opreme in nadomestitve dotrajane, dali poudarek kolektivnemu delu, utrjevanju delegatskega sistema, uspešni preventivi, izpopolnjevanju radio zveze, organiziranju trojk po zaselkih, nabavi osebne opreme, ognjevarne obleke, zimске obleke, dihalnih aparatov in tekmovanjem. Za občinski praznik 1. avgust bodo izvedli tudi tekmovanje treh dežel, ki bo tokrat v jeseniški občini.

Ob tej priliki so izredno prizadevnim izročili odlikovanja republiške gasilske zveze in priznanja občinske gasilske zveze. Republiško gasilsko odlikovanje III. stopnje sta prejela: Janez Zima in Jože Knafelj, člana Gasilskega društva Smokuč. Gasilsko plamenico III. stopnje so prejeli Milan Kolman in Izidor Zupan člana Gasilskega društva Jesenice mesto in Anton Mertelj član Gasilskega društva Gozd Martuljek. Občinsko priznanje I. stopnje so prejeli: samoupravna interesna skupnost za varstvo pred požarom občine, Valentin Kejžar s Hrušice in Jože Tersoglav z Jesenic. Občinsko priznanje II. stopnje je prejelo Gasilsko društvo Smokuč.

B.

Z volilne konference KO ZRVS v KS Javornik-Koroška Bela

O DOKONČANJU PRIZIDKA BOLNIŠNICE IN O EKONOMSKI STABILIZACIJI

V ponedeljek, 17. marca, so na seji predsedstva občinske konference SZDL razpravljali o dokončni izgradnji političnega objekta bolnišnice Jesenice, o usmeritvah aktivnosti pri uresničevanju politike ekonomske stabilizacije in o imenovanju individualnega poslovnega organa LRP radio Triglav – Jesenice.

V razpravi o dokončanju prizidka Bolnišnice so ugotovili, da se je graditev tega, že več kot deset let prepotrebne objekta v zdravstvu na Jesenicah zavlekla, ker so se prepočasno dotekala sredstva iz sklada, ki se je na Gorenjskem ustanovil za financiranje takšnih potreb. Glede na to, da so prostori v prizidku nujno potrebni za normalno delo-

vanje bolnišnice, so sklenili, da se da politična podpora za intenzivno zbiranje še potrebnih sredstev, da se prostori v novem prizidku jeseniške bolnišnice, ki so ga odprli v začetku marca, čimprej dokončno usposobijo za uporabo. Sredstva naj bi se zbirala po vsej Gorenjski, ker bolnišnico koristijo prebivalci tega področja. V njej se namreč od

skupnega števila zdravi 35 % pacientov iz jeseniške občine, 30 % iz radovljanske, 30 % pa iz ostalih občin na Gorenjskem.

Člani predsedstva so bili seznanjeni s programom smernic za delo koordinacijskega odbora, ki bo zasledoval uresničevanje politike ekonomske stabilizacije. Glede na to, da je večina menila, da je program smernic preveč načelen so sklenili, da naj se vsebinsko dopolnijo s konkretnimi cilji, ki jih bo treba doseči v teh prizadevanjih. V zvezi s tem so poudarili, da so pripravljene teze pravilne, vendar nakazujejo le splošno usmeritev, zato jih je potrebno konkretizirati.

Na osnovi predhodnega evidenciranja možnih kandidatov so soglašali, da se za direktorja radia Triglav Jesenice imenuje Slavka Humerca.

DRUGI SEMINAR O INVENTIVNI DEJAVNOSTI USPEŠEN

Tisti, ki bo šele zdaj prebral o seminarju o inventivni dejavnosti v združenem delu (klub samoupravljalcev kot plačnik in delavska univerza Jesenice kot izvajalka), bi imel le še enkrat možnost, da se ga udeleži. Kajti ta teden teče tretji seminar in zadnji teden marca bomo s seminarji zaključili.

Drugi seminar, torej tisti, ki je bil od 11. do 13. marca, je bil lepo ob-

iskan, prišlo je kar 25 slušateljev in 23 jih je opravilo vsaj dvotretjinsko obveznost. Vsi slušatelji, razen dveh iz tehničnega biroja, so bili iz Železarn.

Delo je teklo po programu, slušatelji so se razvneli in sodelovali, eni bolj, drugi manj. Konec seminarja so slušatelji izpolnjevali vprašalnik o uspešnosti izobraževalne

oblike. Rezultate vprašalnika na kratko povzemamo:

Kljub temu, da smo vabila poslali v temeljne organizacije dovolj zgodaj, so se tisti, na katere smo vabila naslovili (predsedniki odborov za gospodarstvo in vodje delegacij za raziskovalno skupnost) v večini potrudili le toliko, da so napisali na vabila imena potencialnih slušateljev. Le dva slušatelja sta bila predhodno motivirana, z njima so govorili vodilni v TOZD, v enim pa sodelavci.

Zato so slušatelji prišli na seminar različno motivirani, kar se kaže tudi v njihovih stališčih: 30 % jih je samih želelo, da pridejo in prav toliko se jih odloča za odgovor: »Bil sem določen, ne da bi me vprašali.« Ostali so prišli na predlog drugih.

Največ (68 %) slušateljev pričakuje od seminarja zadovoljstvo zaradi pridobljenega znanja, ne glede na koristnost. Ostali menijo, da jim bodo nova znanja koristila pri delu ali pri opravljanju samoupravljal-skih nalog.

Tudi namen organizatorja opredeljuje največkrat kot informiranje (42 %), dogovor za akcijo ali napotilo za delo (22 %), pridobivanje znanja (20 %) in priprava na funkcijo.

V glavnem so slušatelji zadovoljni in tako ocenjujejo tudi izvedbo kot uspešno. Število tem se večini zdi ravno pravnjše. Sodelovali so bolj neenotno, vendar je le en slušatelj odgovoril, da ni nikoli prispeval k razpravi.

Med temami so slušatelji postavljali največkrat na prvo mesto temi: Množična inventivna dejavnost in Organiziranje inovacij, tudi organiziranje inovacije v TOZD poudarjajo.

Pri problemih, ki se kažejo v TOZD, slušatelji poudarjajo:

- negativen odnos vodilnih do te dejavnosti;
- zapleten postopek za uveljavljanje inovacij;
- problemi pri organizaciji množične inventivne dejavnosti;
- transfer tehnologije, zlasti pravna zaščita;
- zbiranje idej in povečanje števila predlogov;
- na splošno slaba razvitost te dejavnosti.

MVM

SAMOSTOJNA RAZSTAVA DR. DANICE BEM-GALA NA JESENICAH

V soboto, 22. marca bodo ob 18. uri v mali dvorani Delavskega doma na Jesenicah odprli že četrto letošnjo likovno razstavo. Tokrat se s svojimi likovnimi deli samostojno predstavlja dolgoletna članica likovnega kluba DOLIK dr. Danica Bem-Gala.

Dr. Danica Bem-Gala se s slikarstvom ukvarja že zelo dolgo in jeseniškim ljubiteljem likovne umetnosti ni neznana, saj se zelo redno predstavlja na kolektivnih likovnih razstavah članov likovnega kluba DOLIK, razen tega pa je nekajkrat razstavljala v različnih krajih Slovenije tudi samostojno ali skupaj s pokojnim dr. Aleksandrom Gala.

Z njenega osebnega lista je razvidno, da je Mrakova, takšno je njeno deklško ime, še zelo mlada sodelovala v narodnoosvobodilnem boju in da je preizkusila grozote gestapovskih zaporov.

Po osvoboditvi se vpiše in dokonča medicinsko fakulteto in specializirano iz internistike. Življenjska pot jo pripelje na Bled in se kmalu pridruži likovnemu klubu DOLIK pri DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice. Pred nekaj leti se je preselila v Ljubljano, kjer na kliničnem centru kot zdravnica specialista opravlja odgovorne naloge, vendar pa je vseskozi ostala zvesta jeseniškemu DOLIKU.

V svojem prostem času vedno intenzivneje slika in išče posebno izrazno moč v barvah. Teme njenega slikanja so krajine, tihožitja in posebno v zadnjem času različne barvne kompozicije, ki so prava simfonija barv od najhladnejših do naravnost ognjenih – kričavih barv. V teh barvnih kompozicijah nemalokrat občutimo odsev – včasih dosti diskretno, večkrat pa tudi zelo izrazito – njenega doživljanja narodnoosvobodilne borbe.

Slikarka Danica Bem-Gala je svoje slikarsko znanje izpolnjevala v številnih slikarskih kolonijah in v okviru svojega kluba DOLIK.

Razstava, ki jo bodo odprli s kratkim kulturnim programom, bo odprta do vključno 2. aprila vsak dan, razen nedelje, od 9. do 12. in od 16. do 19. ure.

NOVE POTI PRI USPOSABLJANJU SAMOUPRAVLJALCEV

Temeljna dejavnost kluba samoupravljalcev je načrtno usmerjanje in razvijanje samoupravljanja, svetovanje in izmenjava izkušenj samoupravne prakse ter družbenopolitično izobraževanje.

Klub samoupravljalcev izraža posebno aktivnost na področju družbenopolitičnega izobraževanja in usposabljanja samoupravljalcev za samoupravljalke funkcije, za uresničevanje samoupravljalskih pravic, dolžnosti in odgovornosti. Na tem področju, aktivnosti kluba samoupravljalcev in delavske univerze so vendarle v zadnjem letu doseženi nekateri premiki. Zlasti je treba omeniti prizadevanje, da so programi izobraževalnih oblik bolj zasnovani in opredeljeni in da se v njih izražajo interesi in potrebe samoupravljalcev in temeljnih samoupravnih skupnosti. To trditev dokazuje uspešnost in obisk na seminarjih o dohodkovnih odnosih, o inventivni dejavnosti, zaključnem računu, kako voditi sešatek, na katerih je bil obisk več kot 45 % udeležencev od skupnega števila vabljenih na te seminarje.

To spoznanje in ugotovljene izkušnje pogotovo, da družbenopolitično usposabljanje samoupravljalcev ne more temeljiti le na razvijanju družbenih znanj, pač pa predvsem na pripravljanju samoupravljalcev za praktično aktivnost. To pomeni, da mora družbenopolitično usposabljanje razvijati teoretične in praktične sposobnosti samoupravljalcev za družbenopolitično analizo, ocenjevanje in praktičen boj za uresničevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov. Zato bo moralo biti družbenopolitično usposabljanje usmerjeno in organizirano tako, da bo samoupravljalca bolj usposabljal za praktično družbenopolitično dejavnost. Takšna usmeritev pa bo zahtevala od kluba samoupravljalcev in delavske univerze, da pri načrtovanju vsebine izobraževanja izhajata neposredno iz življenja in dela udeležencev izobraževanja. Takšen pristop zahteva, da mora biti izobraževanje in usposabljanje organizirano tako, da bo od izobraževalcev zahtevalo opredelje-

vanje do obravnavanih problemov, teoretično analizo in konkretno izvajanje in zastopanje stališč. To zahteva, da tudi izvajalec usposabljanja dobro pozna probleme, s katerimi se izobraževanci srečujejo v svojem okolju tako, da bi lahko udeležence izobraževalnih oblik čim bolj usposobil za družbenopolitično aktivnost. Seveda pa bi bilo napačno, če bi družbenopolitično usposabljanje omejili samo na usposabljanje samoupravljalcev za praktično dejavnost in da hkrati ne bi razvijali sposobnosti za povezovanje teorije in prakse ter bogatili tudi teoretično znanje o samoupravljanju.

Iz tega izhaja, da bo potrebno bolj kot doslej ugotavljati potrebe po družbenopolitičnem usposabljanju samoupravljalcev. Da pa bi ugotovili te potrebe, je potrebno izhajati iz spoznanja, da potrebe lahko izhajajo iz splošnih ciljev, nalog in problemov družbe ali iz konkretnih ciljev, nalog in problemov posameznih samoupravnih skupnosti. Pri tem je pomembno vprašanje virov in metod spoznanj, ki govorijo o najpomembnejših potrebah. Zato se je klub samoupravljalcev že odločil, da z anketo ugotovi interese in potrebe po družbenopolitičnem usposabljanju samoupravljalcev v letu 1980. Odgovori na postavljena vprašanja bi lahko pomembno vplivali na programsko zasnovano oblik družbenopolitičnega usposabljanja samoupravljalcev.

To pomeni, da se nosilec (klub samoupravljalcev) in izvajalec (delavska univerza) prizadevata, da bi pri snovanju programske strukture družbenopolitičnega usposabljanja sodelovali člani kluba, predavatelji in tudi drugi. Tako zasnovani pristop bo gotovo zagotovil večjo uspešnost izobraževalnih oblik, večji obisk in večjo usposobljenost udeležencev izobraževalnih oblik za praktično politično aktivnost.

Srečko Krč

PRIPRAVE NA FILMSKI FESTIVAL

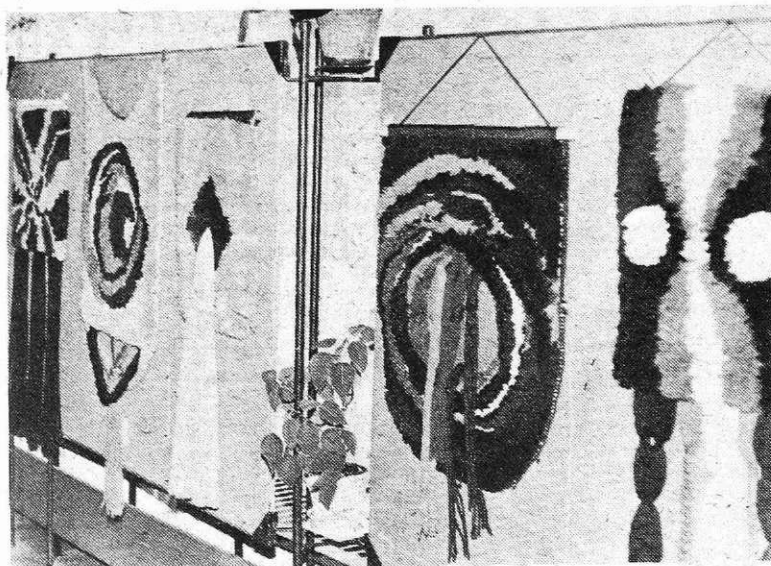
Železarske Jesenice bodo od 18. do 20. aprila letos zopet po dolgem premoru »festivalsko mesto«. Za deveti mednarodni festival amaterskega filma pa se jeseniški kino amaterji že temeljito pripravljajo. Tako so po klubih že razposlali razpise in prijavnice za udeležbo. V tisku in izdelavi so tudi posebne nalepke in značke, katere bodo izdali ob praznovanju 15-letnice delovanja filmske skupine Odeon.

Pokroviteljstvo nad festivalom je prevzela železarska Jesenice. Organizacijski odbor bo imel v sre-

do, 26. marca, ob 17. uri v svojih klubskih prostorih sešatek, na katerem bodo obravnavali pripravlenost na festival. Po sestanku organizacijskega odbora pa bo ob 19. uri filmski večer, na katerem bodo sodelovali člani koroškega kino kluba iz Prevalj. Na filmski večer so vabljeni vsi ljubitelji amaterskega filma.

Jeseniški kinoamaterji bodo na festivalu sodelovali tudi s svojimi filmi. Kinoamaterja Janez Hrovat in Branko Alt pripravljata dva filma.

A. Kerštan

Oskrbovanke v domu dr. France Bergelja na Jesenicah so tudi letos imele izredno pester program praznovanja 8. marca – mednarodnega dneva žensk. Poleg kulturnega programa, ki so ga oskrbovankam pripravili člani okteta delavsko-prosvetnega društva Svoboda France Prešeren Žirovnica-Breznica in recitatorji gledališča Tone Čufar z Jesenic, so v domu odprli tudi razstavo ročnih del. Letošnja je že druga razstava, ki so jo oskrbovankе pripravile ob pomoči mentorice krožka ročnih del in delovne terapevte Karmen Pirih. Lani so oskrbovankе razstavile najrazličnejše izdelke ročnih del, letos pa se odločile za tapiserijo, razstavljenih pa je tudi nekaj kletkanih izdelkov. Ob tem velja poudariti, da so se oskrbovankе tokrat resnično potrudile pri delu, tako, da je letošnja razstava veliko boljše in tudi bolj kvalitetna od lanske. Vsi dosedanja obiskovalci so tudi v knjigo vtisov vpisali številne pohvale za zavzetost oskrbovank, med katerimi so nekateri stare že več kot 80 let. (Tekst in foto: J. Rabič)

OB OSEM MARCU

Že nekaj dni pred 8. marcom smo bili nestrpni. Razmišljali smo, s čim bi najbolj razveselili mamice. To, da bomo pridni, bo premalo, smo dejali. Za pomoč smo poprosili še ostale družinske člane. Vsi skupaj smo poskrbeli, da so naše mamice prijetno praznovale svoj praznik.

Za lepo praznovanje dneva žena v krajevni skupnosti Dovje-Mojstrana pa je poskrbel akademski pevski zbor Tone Tomšič iz Ljubljane, ki je 7. marca nastopil v kulturnem domu na Dovjem. S svojim programom so navdušili vse in takih nastopov si še želimo.

Ob 8. marcu obiščemo tudi vse žene v naših vaseh, ki so dopolnile 80. leto. Letos smo jih obiskali enainvajset. Krajevna skupnost je poskrbela za šopke, mi pa smo jim pri likovnem krožku izdelali praktična darila.

Naša skupina je odšla na Dovje. Najstarejša vaščanka je trindevetdesetletna Marija Melink. Ležala je v postelji, zato je nismo motili pri počitku. Šopek in darila smo položili na mizo in se tiho umaknili.

V vasi smo obiskali še pet žena. Mihela Šmid je bila našega obiska zelo vesela. Postregla nam je z domačimi piškoti. Opazili smo njeno zadrego, saj ni vedela, s kom bi se pogovarjala, z nami ali z gosti, ki jih je imela.

Ano Knaflič smo našli v drvarnici pri sekanju drv. Čestitali smo ji in ji toplo stisnili roko. Bila je tako presenečena, da ni mogla do besede. Hitro smo se znašli in povprašali, če ji je potrebna pomoč. Zahvalila se nam je. V očeh smo opazili solze sreče, ki so se ji razlile po nagubanih licih.

Našega obiska je bila vesela tudi Emilija Kocjančič. S teto Milo smo se dalj časa zadržali v veselem in sproščenem pogovoru. S šopkom in čestitko smo se napotili še k Ivanki Mežnar in Jeri Skumavec.

Toplo nam je bilo pri srcu, saj smo opravili lepo delo. Tudi drugi učenci, ki so se vrnili z Belce in z obiskov v Mojstrani, so bili veseli.

Našim najstarejšim vaščankam smo pokazali, da se jih ob njihovem prazniku spominjamo tudi mladi in vsa krajevna skupnost.

Mateja Rabič in Andreja Mayc
6. razred OŠ 16. december
Mojstrana

DROBEN POGLED V MOGOČNO BIROKRACIJO

Mi je poslala pred dnevi neka občinska uprava lepo sparceliran račun:

Terenski, pisarniški, prevozní in materialni stroški znašajo skupaj toliko in toliko.

Tudi že izpolnjeno položnico, so priložili. Samo na pošto mi je bilo še treba iti in odšteti denar.

Do tu je vse lepo in prav. Če je že kdo kaj storil zame, ima na vsak način pravico svojo uslugo tudi zaračunati. Ali s ceno soglašam ali ne, ostane pač stvar mojega osebnega okusa. Tu je račun, ki ga je treba v petnajstih dneh po prejemu poravnati.

Toda – računu je bilo priloženo posebno obvestilo. Ko sem ga prvič malce razmišljen, drugič nadvse pozornost, tretjič pa od besede do besede prebral, me je pogrelo. Prijelo me je, da bi nekaj časa govoril v cirilici in po italijansko.

Pojasnilo so mi, da bom s tem denarjem plačal doslej opravljeno delo nekemu skupnemu občinskemu računu za lastne dohodke upravnih organov, s katerim pa ta občinska uprava – kot kaže – nima nobene zveze.

Zaradi tega da moram »kopijo dokaza o vplačilu predložiti tej upravi zaradi evidence vplačil.«

Kakšen križev pot po pisarnah me »po predložitvi dokaza o plačanih stroških« še čaka, preden bodo paragrafarji dokončno in za vse večne čase zapisali, da je vse v redu – to je že druga pesem.

Človek se vprašuje: Če sem račun plačal, zakaj moram potem izgubiti pol dopoldneva, da bi nekemu dokazoval, kako mu v resnici nisem nič več dolžen? Mi bo ob tem povrnil m o j e potne stroške in izplačal povračilo za izgubljeni čas?

Saj nimam nič proti upravi, ki mi je poslala račun in takšno obvestilo. Toda – ali si občinska uprava ob vseh nešteti delovnih mestih res ne more privoščiti še enega:

Inženir za organizacijo dela.
Recimo, da bi bil ta inženir zares sposoben človek. Koliko denarja bi prihranil občini, koliko nepotrebnih potov občanom – koliko več časa bi nam ostalo za rekreacijo!

Janez Svoltšak

KLENI ROD KMETOV, GOZDARJEV, GONJAČEV, LOVCEV IN NOSAČEV IZ RADOVINE

Bleji in Gorjanci, ki so se prvi naveli prebivati pri jezcu z otokom in v prisojnih Mevka, Grabe in Viscenice, so se v davnih letih napotili skozi Kranjsko na kmetijsko dolino Radovino. Med potjo so lovci in gozdarji ustanovili samotna naselja Spodnja Radovina (639 m), Srednja Radovina (706 m) in kjer se je dolina razširila tik pod visokimi gorami še Zgornjo Radovino (780 m).

Tu se je prijazna dolina odpirala proti severu in se preko Toala spuščala proti Mojstrani v Savsko dolino. Le redki so sledili temni dolini med gorami ob hudourniku Kotarici v Kot, ki se je strmo dvigal proti v nebo segajočim goram. Proti južnemu soncu se je prvim prišelkom pomajala bista dolina Krme, nad katero se je dvigal Debeli pot (2015 m) z vencem gora, ki so se risale preko Lipanskega vrha (2132 m) in dalje preko Dravskih vrhov (2132 m) do Toala (2275 m), ki so točili v bobinjske gore.

Na ravnicah, kjer se je dolina Radovina tik pred gorami razcepila v tri krake, kjer je sonce dvakrat vzhajalo, sicer ni bilo bogate zemlje, tako veliko več gozdov polnih plemenitih divjadi.

Krčli so gozdove in gradili domačije Gogali, Penaki, Požrvi, Biški in v Kurji vasi tudi Pocarji, Vrbanki in Rekarji.

Za vse v Gorji Radovini ni bilo na polju dovolj kruha, zato so marljivo gozdarili, če pa je prilika nanestla, pa tudi divje plenili srnjad in gamec v Metakliji in višje na Brdcih pod Debelo pečjo in v Srednji gori med dolino Krmo in Kot, kjer so se pasli tropi brez zvoncev vse preko Biškovce glave do Mečenovca, Dimnikov do Luknja peči in Rjavine. Najbolj pogumni in srčni pa so lovili in plenili divjad tudi v Črni gori nad Turni preko Krvavje in Nizke doline do Požgane Mlinarice. Dela za pridne in žuljave roke drvarjev in gozdarjev je bilo v Radovini dovolj. Pri Prečernu, Lipovcu, Skomavcu, Komatu in še kje drugje pa so stari in mladi ljubosumno skrivali pibalnice, a katerimi so nenehno hodili po skrivanih stečih in poteh. Kdo med njimi je bil najboljši, so dobro vedeli vsi, toda nobenega niso izdali.

Alojz Lipovec-Psnakov

Pred prvo svetovno vojno in med obema vojnoma so pustili žage in sekire in z vsem žarom postali gonjači in lovci, ki so poznali vse, tudi najbolj skrite prehode in najbogatejša lovišča. Če niso gonili in lovili po in pod Debelo pečjo poključki zapreženi in divji lovci, so plenili tisti iz Srednje in Gorenje Radovine. Preko Bohinjskih vratic (1979) in Konjskega sedla (2020 m) so neredkokrat prihajali v radovniške revirje loviti na Pungarte in Prbivce bohinjaki lovci. Toda dalje preko Temena pod Rjavino v Globok graben in Sužje nezazeleni gostje niso prišli. Pod Luknja pečjo in Mečenovcem pa je bil lov najbogatejši za gonjače in lovce, ki so znali priti tja, kjer so se pasli najplemenitejši gošarji, samotarji s svojimi tropi, tudi tja, kjer so gnezдили orli ali v pomladnih juranjih zorah peli avje ljubezneke pevni ruvevi. To so bili lepi časi, ko so gonjači dvignili nad Krmo in Kotom tudi do eto in več gamsov.

Toda, tudi lov prebivalcem Radovine nikoli ni daljalega kruha.

Med obema vojnoma se je začel v triglavskem pogorju naglo razvijati smučarski šport, turizem in planinstvo. V triglavski planinski in smučarski svet so prihajale množice turistov, planincev in turnih smučarjev. Skozi tri triglavske doline so se valile pisane množice ljubiteljev šbele opojnosti obeh spolov in vseh starosti.

Življenje in delo Psnakov, Gogalov, Rekarjev, Požrvo, Pocarjev in Biščkov v Radovini je postalo garaško. Skozi doline Vrsta, Kot in Krmo so Dovžani, Mojstranci in Radovčani vodili gospodo in v potu svojega obraza ter upognjenih hrbtov nosili po pet, šest in več ur težka bremena. Postali so vodniki, nosači in pomožni osebje visokih triglavskih planinskih postojank: Staničevce, Triglavskega planinskega doma, Kredarice, Planike in drugih. Tudi po šestdeset, sedemdeset in celo sto kilometrov so poleteli in pozimi nosili na kranjskih v triglavske višave.

Psnakovi konji še danes nosijo brano, pijačo, kurjavo in drug nujno potreben material skozi Krmo mimo Debele bukve prek Malega in Velikega polja skozi Travno dolino in preko Kalvarije na Staničev triglavski planinski dom in Planiko. To je grenak kruh pridnih ljudi iz Radovine. Kako dolgo še? Dokler ne bo zgrajen skozi dolino Krme sistem triglavskih tovornih žičnic.

Med pastirji, drvarji, gozdarji, gonjači in lovci, pa tudi pozneje med vodniki in nosači so se zvrstila številna imena ljudi, ki so pisali zgodovino Triglava. Bili so to ljudje iz Bohinje, Doline in Trente, med temi pa prav gotovo nikakor ne smemo in tudi ne moremo prezreti srčnih ljudi iz Dovjega, Mojstrane in Radovine: Janeza Hlebanja-Lukša, ki je leta 1921 postal naš prvi smučarski državni pravak v tekah, Alojza Rekarja, vodnika in nosača, Gregorja Laha-Prekina in številnih drugih. TRIGLAVSKO-PSNAK, ki se je rodil 26. junija leta 1887, je pomemben za pisano zgodovino Gorenje Radovine. V mladih letih je moral od Psnaka hoditi peš pozimi in poleti v tolo na Dovje. Predno mu je bilo desetlet, je že gor in lovil gamec takoj za

bišo v Metakliji. Ni še dorasel, ko je moral pridno delati in pomagati doma. Četrtega maja leta 1915, ko mu je bilo komaj 18 let in so grmeli topovi na soški fronti, ki so se dobro slišali tudi v Radovini, je bil vpoklican v vojsko, katero je služil v Pulju. Pravi vojak je bil le en sam mesec v Galiciji. Kmalu pa se je pustil ujeti Rusom. Kot ujetnik je prepotoval vso Ukrajino do Kavkaza. Ni se hotel boriti proti boljševikom. Prehodil je dolgo pot do doma, toda znova je bil mobiliziran in postali so ga v Romunijo. Nemirni Psnak se je vrnil pod Triglav po treh letih vojskovanja križem po Evropi novembra leta 1918.

Jakob Aljaž in poročnik Seifan iz Kranjske gore sta tedaj mobilizirala domačine. Alojz Lipovec je postal borec za severno mejo. Z mitraljezom je preprečeval vdor Avstrijcev preko Korenškega sedla in Italijanov v Ratočah in na Vršču. Bil je korški prostovoljec v mitralješki četi Seifanove bataljone, po nesrečnem plebsicisu pa je v Ljubljani še osem mesecev služil jugoslovansko vojsko. Po sedemletni vojni je prevzel Psnakovo-Lipovo posestvo v Gorenji Radovini. Čeni bilo skrb in dela doma na kmetiji in v

gozdu, je med obema vojnoma pomagal lovcom in gonil gamec tam, kjer je bilo to najtežje in najbolj nevarno. Alojz Lipovec je mojstrsko poznal in obvladal vse stetine in prehode, kjer so se zadrževali največji in najbolj plemeniti samotarji s svojimi tropi pod Rjavino, Luknja pečjo, Dimniki in Mečenovcem, na sončni strani Srednje gore. Skozi Globoki graben pod Temenom in skozi Sužje pod Luknja pečjo je prepotil in prignel na odstrel najlepše gamec.

Psnakov Lojz je še danes strastno zaganjan v robe in skale vršce, še danes se mladostno rad spominja vseh stetin, kjer je bilo treba slediti samotarjem, ki so se izogibali odstrela. Tako kot on je bil tudi njegov brat Boštjan strasten gonjač, lovec, vodnik in nosač kot vsi drugi iz Gorenje Radovine in Kurje vasi. Poleg Alojza Rekarja je bil Psnakov Lojz najboljši gonjač lovca Janca Skomavcu-Požrvo.

Danes v Radovini ni več niti divjih, niti zapreženih lovcov, ni več gorskih vodnikov in nosačev. Pri Gogalu, Psnaku, Požrvi, Vrbanku in Pocarjevih so se oprijeli bolj donosnega kmetijskega turizma, poljedelstva in kmetijskega turizma, kajti daje boljše krub in lepše življenje. V Gorenji Radovini, kjer sonce dvakrat vzhaja in dvakrat zahaja, se naglo razvija turizem, ko bodo stekle triglavske žičnice in se bodo prav v Gorenji Radovini križale sodobne komunikacijske linije, ki bodo povezovali Bled in Mojstrano z lepoto in bogastvom triglavskega sveta.

Uroš Župancič

GORA JE BILA MILOSTNA

Alpinist ob misli na gore bodi po ravnih tleh vsakdanjega življenja brez prave volje, življenje med sivimi zidovi in sivo črtni cestami mu je mučno. Iz dneva v dan ga spremlja ta nori ritem življenja. Civilizirano življenje mu postane enolično, temno. Vse to bi rad spremenil, spuščal bi se rad v doživljanje, v objem gore. Zato se vrača nazaj, nazaj v planinski raj.

Raj v katerem sem vzljubil vso to lepoto gornjstva. Spremlja te vsakdanja modrina neba, pesem bukovca in smrekovega gozda, sledovi divjadi popestrijo to samoto in lepoto te žudovite tvorbe narave. Kar ločiti se ne moreš od tega, vleče in privablja te iz dneva v dan, in ko jo zapušaš, veš da se boš ponovno vrnil k njej. Vračaš se v kraljestvo gozdov, ki se pretopijo v belo sive skale, v gore za katere živiš. Velikasten je pogled z vrha na bližnje Julijce, okraj Savske doline, ob jasnem vremenu pa seže pogled na skratko obarvane gore od Snežnika na Notranjskem do Velikega zvonarja in Dolomitov. Ko primerjaš te lepe gore, se ti zdijo domače najlepše, bolj mogočne. V njih vidiš bogato nit gornjskega življenja.

Ob dveh jutraj, ko je življenje najbolj mirno in narava potiva pod belo snežno odejo, se kar težko ločim od tople postelje. Počasi odhajam proti Dovju in naprej skozi Mlinco proti Kepi. Lepa pot, ki se vije prek samotne senožeti - Erjavčevega rova in naprej po gozdu do majhne planine z lovsko kočjo Brlog, prečka vse južno pobočje Plevelca, nato pa se vije po grebenu, ki po južnem boku zaobide strmce kopasti vrh Gubna in se prek strme vzpetine Dovske Male Kepe sprevi v lažji greben do vrha Kepe. Ob pol šestih, ko se sonce še ni prebudilo, stojim na vrhu lepote Karavank 2143 m visoke Kepe. Pogled na hribe okoli mene je nasmilj. Brez besed in ožarjan od vse te tišine in

modrine stojim na vrhu. Življenje v dolini se še ni docela prebudilo. Sam doživljam vse te prizore hladnem zimskem jutru tisk petsto metrov višje od vsakdanjega življenja.

Počasi zaužijem nekaj hrane in se pripravim za spust na vzdolnem razu proti koči Bertahutte na avstrijski strani. Pod vznožjem raza prečim v desno proti sredini stene. Pri vstopu v severni steber se za trenutek oddahnem. Pregledam celo smer. V vodniku piše: kamini je 4-5 visok s pilimi oprtki, vlažen, prsten in plitev, tako da je možno gvozdit li so, polovico telesa zgoraj pa ga zapira majhen previs. Ko ogledujem ta detail se mi zdi še bolj težaven, saj ga pokriva sneg in led. Spoprimem se s steno in to težavno mesto je kar bitro za menoj. V veliko pomoč so mi dereze in nelodljiv cepin, večni spremljevalec alpinista v snegu in ledu. Naprej plezam po grebenu, ki vodi na vrh. Proti vrhu je sneg mehak, udara se mi do kolen. Po treh urah in pol stojim zopet na vrhu Kepe, kjer si želja in sreča podata roke.

Za menoj je ena od redko preplezanih plezalnih tur. Srečen sem, da sem jo zmogel sam. Severna stena Kepe-Grla je postala še en mejnik v mojem življenju. Ko nekaj dni za tem v deževnem dnevu pišem vsa ta doživljanja, se mi zdijo ure, ki jih potrebuje alpinist, da prepleza to ali ono smer, nekaj malenkostnega.

Splezano smer kot goro moraš doživeti - vzljubiti. Ne smeš pa je z minimalno porabljenim časom pozabiti - pobiti njene deviske strani.

Severni steber - Nemško N. Grat. Pri plezali Auer, Kolnitz, Raditschnigg in Wegener 17. oktobra 1926. 12. 3. 1980 ponavljal Izidor Kofler AO Mojstrana, ena redkih zimskih solo ponovitev.

Izidor Kofler

Po sklepu odbora za delovna razmerja TOZD Družbena prehrana z dne 18. 3. 1980 in v skladu s pravilnikom o delovnih razmerjih

objavljamo

prosta dela oziroma naloge:

sobariča šifra 9206 D-2 04 kat. 2 osebi

Pogoji: 6 razredov osnovne šole.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogoja v 15 dneh po objavi na kadrovski sektor železarne Jesenice z oznako »za TOZD Družbena prehrana«.

Posebne prijavnice dobite pri kadroviku ali v sprejemni pisarni kadrovskega sektorja.

Po sklepu razpisne komisije z dne 15. 3. 1980

RAZPISUJEMO

proste delovne naloge

»vodja splošnega sektorja« za mandat 4 let

Naloge in opravila so predvsem v:

- organiziranju, koordiniranju, vodenju in nadzoru dela splošnega sektorja,
- skrbni za operativno izvajanje tehnično-administrativnih del, požarne in splošne varnosti ter pravnih opravil,
- sklepanju in podpisovanju pogodb s področja splošnega sektorja in zastopanju železarne z generalnim pooblastilom pred pravnosodnimi in upravnimi organi.

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- imajo visokošolsko izobrazbo pravne usmeritve in 5 let delovnih izkušenj,
- da so registrirani za opravljanje zunanje-trgovinskih poslov.

Kandidati za opravljanje delovnih nalog morajo imeti ustvarjalen odnos do samoupravljanja, morajo biti poštenj in imeti pravičen odnos do povezovanja pravic in odgovornosti.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v roku 15 dni po razpisu v zaprti ovojnici z oznako »za vodja splošnega sektorja«, na kadrovski sektor železarne Jesenice, c. Železarjev 8.

RAZPIS

Občinska zveza prijateljev mladine Jesenice za letovišče-v Novigradu razpisuje naslednja prosta delovna mesta v času letovanja, ki bo trajalo predvidoma od 1. junija do 15. septembra:

- Upravnik letovišča, ki je obenem tudi ekonom (zajeljen lastni prevoz).
- Glavna kuharica v letovišču.
- Pomočnice v kuhinji (tri osebe).

Interesenti naj pošljejo prijave na naslov: Občinska zveza prijateljev mladine, Jesenice, Titova 65/I.

Razpisna komisija pri delovni skupnosti KULTURNE SKUPNOSTI JESENICE razpisuje prosta dela in naloge ADMINISTRATORJA-BLAGAJNIKA s polnim delovnim časom za nedoločen čas.

Kratek opis del: opravlja vsa administratorska in tehnična dela ter vodenje blagajne.

Pogoj: poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati naslednje pogoje:

- srednja šola administrativne ali ekonomske smeri, znanje strojepisja in stenografije ter dve leti delovnih izkušenj,
- nizja administrativna šola, znanje strojepisja in stenografije ter štiri leta delovnih izkušenj.

Prijave z opisom dosedanjih zaposlitev in kratkim življenjepisom ter dokazili o strokovnosti sprejema služba Kulture skupnosti Jesenice, Trg Toneta Čufarja 4, 15 dni po objavi oglasa.

Vsi kandidati bodo pisno obveščeni o uspehu izbire v 15 dneh po izbiri.

KOMEMORATIVNA SREČANJA OB 35-LETNICI OSVOBODITVE IZ NEMŠKIH KONCENTRACIJSKIH TABORIŠČ

Komisija za bivše politične zapornike, internirance in izgnance pri republiknem odboru ZZZB NOV se je dogovorila s turistično agencijo ALPETOUR, da organizira avtobusne prevoze na komemorativne proslave v nekdanja koncentracijska taborišča in sicer:

- BUCHENWALD - 6 dnevno potovanje - Odhod iz Ljubljane v sredo, 9. aprila - povratek v ponedeljek, 14. aprila v večernih urah. Slovesnost v taborišču bo v petek, 11. aprila. Cena 4.250 din na osebo.
- OSWIENCIM - AVŠVITZ - 4 dnevno potovanje - Iz Ljubljane odhod v petek, 25. aprila - povratek v ponedeljek, 28. aprila. Slovesnost bo v nedeljo, 27. aprila. Cena 3.450 din na osebo.
- RAVENSBRÜCK - 6 dnevno potovanje - Odhod iz Ljubljane v četrtek, 1. maja - povratek v torek, 6. maja. Slovesnost v taborišču bo v soboto, 3. maja. Cena 5.350 din na osebo.
- DACHAU - 3 dnevno potovanje - Odhod iz Ljubljane v soboto, 3. maja - povratek v ponedeljek, 5. maja. Slovesnost bo v nedeljo, 4. maja. Cena 3.350 din na osebo.
- MAUTHAUSEN - 3 dnevno potovanje - Odhod iz Ljubljane v soboto, 10. maja - povratek v ponedeljek, 12. maja. Slovesnost v taborišču bo v nedeljo, 11. maja. Cena 2.590 din na osebo.

Na vsa potovanja odpeljejo avtobusi iz Ljubljane ob 6. uri iz Trga osvoboditve. Vračajo se v večernih urah.

Za Buchenwald, Dachau in Ravensbrück je potovanje usmerjeno žez Korensko sedlo, za Mauthausen preko Ljubelja, za Avšvitz mimo Celja skozi Maribor - Gradec - Dunaj.

Prijave sprejema poslovalnica Alpetour v Ljubljani. Udeleženci iz jeseniške in radovljiške občine pa se lahko prijavijo in vplačajo v Alpetour-ovi poslovalnici v Radovljici (na avtobusni postaji, telefon št. 75-189) vsak dan razen nedelje od 8. do 12. in od 13. do 15. ure, v sobotah od 8. - 12. ure, kjer dobe tudi vse informacije in obširnejši program za posamezno potovanje.

Vsak mora imeti veljavno potni list.

Vabljeni so interniranci, njihovi svojci in ostali občani, da se svečanosti v počastitev 35. obletnice osvoboditve krajev nezasišnega trpljenja tisočev žrtve nacizma polnoštevilno udeležijo.

RAZPIS GORSKEGA TEKA VRŠIČ 80

Sportno društvo Kranjska gora razpisuje VI. gorski tek na Vršču 30. aprila s startom ob 10. uri v PIŠNICAH (travniki oddaljene 20 minut od hotela Erika). Prijave in vplačila startnine, ki znaša 100,00 din, sprejema Turistično društvo Kranjska gora. Vsak udeleženec prejme značko in startno številko.

Startne številke lahko dvignete 28. in 29. marca v pisarni turističnega društva do 17. ure in na dan tekmovanja v hotelu LEK od 7. do 9. ure.

Tekmovalci se razdelijo v naslednje skupine: 1. moški letnik 1940 in mlajši; 2. moški letnik 1939 in starejši; 3. ženske.

Vsi udeleženci tekmujejo na lastno odgovornost.

Razglasitev rezultatov bo ob 14.30 pred hotelom LEK. Prvi trije v vsaki kategoriji prejmejo pokale.

Rezultati bodo objavljeni v glasilu Železar.

Organizator si pridržuje pravico do spremembe programa.

Sportno društvo Kranjska gora

PROGRAM DRSANJA IN ŠPORTNIH PRIREDIEV DO 22. MARCA

REKREACIJSKO DRSANJE:

- petek, 21. marca, od 20. do 22. ure za železarno Jesenice,
- sobota, 22. marca, od 14. do 16. ure splošno,
- nedelja, 23. marca, od 14. do 16. ure in od 17. do 19. ure splošno, od 20. do 22. ure za železarno Jesenice.

HOKEJ:

- sobota, 22. marca, ob 17.30 za državno prvenstvo HK Kranjska gora: HK Crvena zvezda, vstopnina: odrasli 20 din, otroci, šolarji - prosto.

KEGLJANJE NA LEDU:

- četrtek, 20. marca, od 10. do 12. ure in od 15. do 19. ure za železarno Jesenice,
- petek, 21. marca, od 15. do 19. ure za železarno Jesenice - zaključek prvenstva.

OSNOVNO ZDRAVSTVO GORENJSKE, o. o. KRANJ, TOZD ZDRAVSTVENI DOM JESENICE

proda sanitetni avtomobil OPEL RECORD, tip CARAVAN, letnik 1968, štev. šasije 664245628, štev. motorja 17 S 0340429.

Izključna cena je 50.000 din.

Javna prodaja bo 31. marca ob 10. uri za družbeni sektor in ob 10.30 za civilno pravne osebe, katere morajo položiti 10 % od vrednosti vozila.

ZAHVALA

Vse žene TOZD HV Jesenice in TOZD Žičarne se najlepše zahvaljujemo sindikalnim agencijama za izkazano pozornost ter mladim iz krajevne skupnosti Podmežaklja za kulturni program ob 8. marcu.

Žene TOZD HV Jesenice in TOZD Žičarna

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru delovne skupnosti za komercialne in finančne zadeve se najlepše zahvaljujemo za denarno pomoč v času moje bolezn.

Halima Alagić - Spedicija Bela

ZAHVALA

Kolektivni kuhinje v splošni bolnišnici Jesenice se najlepše zahvaljujem za prekrasno darilo, ki sem ga dobila ob odhodu v pokoj. Želim jim še mnogo dobrega razumevanja, so delovanja in delovnih uspehov!

Francka Kogoj

ZAHVALA

PRIJATELJEM ČRNEGA VRHA se za izkazani spomin ob peti obletnici smrti - položiti venca na grob našega Jožeta Hutterja, iskreno zahvaljujemo.

Majda Hutter z družino

ZAHVALA

Najlepše se zahvaljujem kirurškemu oddelku jeseniške bolnišnice za uspešno zdravljenje in poživljalnost vsemu osebju, predvsem pa dr. Lahu. Prav tako se zahvaljujem vodstvu doma dr. Fr. Berglja za zatočišče in osebju za nego v mojem najtežjem obdobju. Zahvala velja tudi socialni službi za pomoč in razumevanje, da bom šla spet v svoje stanovanje, v normalno življenje.

Prisrčna hvala vsem, ki so mi v tem težkem času stali ob strani in kakorkoli izkazovali pozornost. V imenu oskrbovancev doma se zahvaljujem tudi Julki Dolžanovi, ki je gostovala pred nedavnim in s svojo dramsko skupino privedla prijeten večer, kakor tudi pevskemu ojektu iz Žirovnice in gledališki skupini z Jesenic, za prisrčen program ob

Marija Režjan

ODDIH ČLANOV ZB NOV IN VVI V LETU 1980

V letošnjem letu je za borce NOV, vojaške vojne invalide in njihove sivoce iz naše občine na razpolago 132 mest za oddih v Novigradu. Izmene so desetdnevne.

Predsezona traja od 1. do 21. junija; sezona od 21. junija do 30. avgusta in posezona od 30. avgusta do 19. septembra.

Cene v predsezoni in posezoni so:

penzion odrasli	180 dinarjev
penzion otroci 3-7 let	120 dinarjev
otroci od 1-3 let ležišče	30 dinarjev
pol. hrana	90 dinarjev

Cene v sezoni so:

penzion odrasli	190 dinarjev
penzion otroci 3-7 let	135 dinarjev
otroci 1-3 let ležišče	45 dinarjev
pol. hrana	90 dinarjev

Prijave za letovanje sprejemajo krajevne organizacije ZB NOV in krajevne organizacije VVI do konca marca 1980.

ČLANOM DU JESENICE

Društvo upokojencev Jesenice prosi svoje člane, da poravnajo članarino in prispevek za samopomoč za leto 1980. Člani, ki za leto 1980 članarino in prispevka za samopomoč ne bodo poravnali, bodo v primeru potrebe izplačani samopomoči prejeli v vsoti, ki je bila določena v letu 1979. V letu 1979 je bila samopomoč izplačana v znesku 1.500 din, v letu 1980 pa bo izplačana 2.000 din.

Pohitite in poravnajte svojo obveznost čimprej, da pri izplačilu ne bo nepotrebnih težav.

TRIDNEVNO POTOVANJE V MAUTHAUSEN IN DACHAU

Ob 35. obletnici osvoboditve koncentracijskih taborišč bodo prirejene spominske svečanosti v teh krajih. Glede na to, da so bili iz našega območja mnogi internirani v Mauthausen in Dachau in se ne morejo udeležiti proslav v obeh taboriščih, komisija za hivše politične zapornike, internirance in izgnance pri občinskem odboru ZB NOV Jesenice skupaj s poslovalnico KOMPAS na Jesenicah, organizira tridnevno potovanje v oba taborišča, kjer je bilo samo iz jeseniške občine 271 in tam umrlo 66 občanov.

PROGRAM POTOVANJA:

1. dan - petek, 2. maja: Odhod z Jesenic izpred poslovalnice Kompassa ob 5. uri. Vožnja čez mejni prehod Ljubelj, skozi Celovec in Lienz v Mauthausen. Počastitev žrtv - položitev venca k jugoslovanskemu spomeniku, ogled taborišča in spominskega parka. Popoldne nadaljevanje potovanja skozi Linz in Passau v München. Namestitev v hotelu, večerja in prenočišče.

2. dan - sobota, 3. maja: Celodnevno bivanje v Münchnu. Dopoldne ogled mesta in mestnih zanimivosti, popoldne obisk enega od številnih muzejev. Zajtrk v hotelu, večerja v tipični bavarski pivnici. Prenočišče v hotelu.

3. dan - nedelja, 4. maja: Zajtrk. Na poti v Dachau ogled olimpijskega mesta. V Dachau ogled muzeja, taborišča, prisotnost na komemorativni svečanosti. Popoldne povratek ob Chinskem jezeru, kjer bo krajši postanek, mimo Salzburga in po novi Turški avtocesti. Prihod na Jesenice v večernih urah.

Cena na osebo je 3.250 din (tritisoočvestopetdeset). V ceni je vračunano: avtobusni prevoz na omenjeni relaciji, gostinske usluge po programu, ogledi in vstopnine, stroški organizacije in vodstvo potovanja.

Vsak udeleženec mora imeti veljaven potni list.

Prijave z vplačilom sprejemajo v poslovalnici KOMPAS Jesenice, Cesta maršala Tita 18 do zasedbe mest.

Vabimo vse internirance, njihove sivoce, sivoce tam umrlih in ostale občane Jesenic in Radovljice. Želimo, da se tega potovanja udeleži tudi čimveč mladih.

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, babice in prababice

ALOJZIJE PETERMAN

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam pomagali v teh težkih dneh, izrekli sožalje, poklonili vence in cvetje ter našo mamo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Zahvaljujemo se tudi sodelavcem iz TOZD Energetika in FRS za darovane vence in izrečena sožalja. Hvala tudi gorenjskim godbenikom, ki so naši dragi mami ob njenem zadnjem slovesu tako lepo igrali.

VSINJENI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža in očeta

RAMA ŠABIČA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vso pomoč v težkih trenutkih. Zahvaljujemo se tudi osnovni organizaciji sindikata TOZD Hladna valjarna Bela, sodelavcem TOZD Valjarna blumingštel in sosedom za denarno pomoč, sošolcem šole za zdravstvene delavce in osnovne šole Prežihov Voranc za spremstvo in darovano cvetje, govornikom za poslovalne besede, pihalnemu orkestru Jeseniški železarji in pevcem Društva upokojencev Javornik-Koroška Bela za zapete žalostinke, vsem darovalcem vencev in cvetja in vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

ZALUJOČI: žena Nada, sin Idriz, hčerke Ksenja, Minka in Zlatka z družinami in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dobrega in ljubljeneža moža, očeta, starega očeta, brata, strica in svaka

JAKOBA KOSMAČA

Zbatnikovega očeta

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem, znancem, vsem družbenopolitičnim organizacijam, TOZD Profilarna, TOZD IMP - TEN Ljubljana za izrečeno sožalje, poklonjene vence in cvetje, ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni Gasilskemu društvu Planina pod Golico, sosednjim gasilskim društvom in pašni skupnosti za častno spremstvo, pevskemu zboru za zapete žalostinke in govornikom za poslovalne besede.

Vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, še enkrat iskrena hvala!

Zalujoci: Vsi njegovi

ZAHVALA

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela, občinskemu odboru zveze združenj borcev narodnoosvobodilne vojske Jesenice in krajevnemu odboru zveze borcev NOV Blejska Dobrava se najtopleje zahvaljujem za čestitke, ki sem jih prejel ob svojem življenjskem jubileju.

Karel Markovič

ZAHVALA

Sodelavcem kinematografskega podjetja Jesenice se najtopleje zahvaljujem za prejetjo pomoči in darovano cvetje ob smrti moje mame.

Boga Junež

ZAHVALA

Sodelavcem raziskovalnega oddelka se iskreno zahvaljujem za darila ob odhodu v pokoj in vse toplo pozdravljam!

Martin Pirš

DEŽURNI TRGOVINI

V SOBOTO, 22. MARČA.
BOSTA NA JESENICAH
OD 7. DO 19. URE ODPRTI
TRGOVINI:
SPECERIJA BLEJ -
SUPERMARKET UNION,
TITOVA 22 IN
ROŽICA - SAMOPO-
STREŽNA TRGOVINA 9,
BOKALOVA 5/a.

DEŽURNA LEKARNA

Za občini Jesenice in Radovljica je v mesecu marcu dežurna lekarna Jesenice.

REŠITEV KRIŽANKE

IZ 10. ŠTEV. ŽELEZARJA:
BELA OPOJNOST, ARHITEKTONIKA, KLASIKA, GORAN, TAS, PERGAMENT, ENA, ATIK, ANI, AMIN, ERARD, IVAN, ASANA, LATA, CURIE, GANA, KT, AT, EKAR, MAORI, NJ, TRIERA, GELIN, KL, MAJEVITKA, ODISEJ, SOBANE, OG-LARNA, ROJ, LAK, GAMA, KD, LIV, INACICA, IS, ANINA, TS, JENA, OVIJAČE, PITAGORA, ACIS, BAKARIČ, AKOLADA.

VABILO NA OBČNI ZBOR TURISTIČNEGA DRUŠTVA

Turistično društvo Jesenice vabi vse svoje člane na občni zbor, ki bo v petek, 21. marca, ob 18. uri v šolski sobi železniške postaje Jesenice. Osebnih vabil ne bomo pošiljali. Na občnem zboru bomo prikazali diapozitive najlepših rož na našem področju.

Članarino lahko plačate od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure na sedežu TD, Titova 65.

Upravni odbor TD Jesenice

TOMBOLA NA BLEDU

Hokejski drsalni klub Bled pripravlja v nedeljo, 1. junija, na Bledu VELIKO JAVNO TOMBOLA.

Dobitki: osebni avto RE-NAULT - IMW 4, ZASTAVA 750, FIAT 126 P, ter več glavnih, večjih in manjših dobikov.

NE POZABITE NA BLED V NEDELJO, 1. JUNIJA. Predprodaja tombolskih tablic bo že v aprilu.

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

22. marca španski barvni risani film DEŽELA VEČNIH IGER, ob 15. uri.

22. in 23. marca italijanski barvni kriminalni film KADAR BOTER PLAČA, režija Sergio Corbucci, v gl. vlogi Ugo Tognazzi, ob 17. in 19. uri.

24. in 25. marca argentinski CS barvni film - komedija ZDRAVNIKI IMAJO RADI GOLE, režija Gerardo Sofovich, v gl. vlogi Javier Portales, ob 17. in 19. uri.

26. marca švedski erotični film - komedija v barvah HOPSASA V POSTELJI, režija Joh Hilbard, v gl. vlogi Ole Soeltoft, ob 17. in 19. uri.

27. marca zaprto.

28. marca franc. italij. barvni film - psih. drama OTROK NOČI, režija Sergio Gobi, v gl. vlogi Agustina Béli, ob 17. in 19. uri.

29. in 30. marca jap. barvni karate KARATE IZ HRAMA SHAOLIN, režija Hideo Nanbu, v gl. vlogi Ken Kazama, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVZ

22. in 23. marca argent. CS barvni kom. film ZDRAVNIKI IMAJO RADI GOLE, ob 18. in 20. uri.

23. marca španski barvni risani film DEŽELA VEČNIH IGER, ob 10. uri. Ogled filma je brezplačen za varčevalce Ježkovskega kluba, poklanja ga Jugobanka Ljubljana - ekspozitura Jesenice.

24. in 25. marca italij. barvni kriminalni film KADAR BOTER PLAČA, ob 18. in 20. uri.

26. marca zaprto.

27. marca franc. barvni komed. film ZAKONSKA POSVETOVALNICA, ob 18. in 20. uri.

28. marca danski erot. komed. film HOPSASA V POSTELJI, ob 18. in 20. uri.

29. in 30. marca amer. barvni komed. film SMOKI BANDIT, ob 18. in 20. uri.

Kino KRAJNSKA GORA

22. marca amer. barvni krim. UMOR V AMSTERDAMU, ob 20. uri.

26. marca argent. CS barvni komed. film ZDRAVNIKI IMAJO RADI GOLE, ob 20. uri.

29. marca italij. barvni krim. film KADAR BOTER PLAČA, ob 20. uri.

2. aprila amer. barvni komed. film SMOKI BANDIT, ob 20. uri.

Kino DOVJE-MOJSTRANA

22. marca jap. barvni poučno fant. film SPOPAD DVEH POŠASTI, ob 19. uri.

VABILO

RADIOAMATERJEM

Radioamaterji radio kluba Železar vabijo svoje člane in vse, ki jih zanima radioamaterska dejavnost na redno letno skupščino v petek, 28. marca, ob 18. uri v prostorih kulturnega doma Julke in Albina Pibernik na Javorniku - pevska soba.

Radioklub Železar

GLEDALIŠČE

PONEDELJEK, 24. marca, ob 19.30 dve enodejanki - A. Marodič: UPOR JEZNE GOSPODINJE in R. Pavekič: V ZNAMENJU TEHTNICE. Za abonma - domače predstave in za izven. Gostuje Sentiakobsko gledališče iz Ljubljane.

TOREK, 25. marca, ob 19.30 dve enodejanki - A. Marodič: UPOR JEZNE GOSPODINJE, R. Pavekič: V ZNAMENJU TEHTNICE. Za abonma - domače predstave in za izven.

PETEK, 28. marca, ob 19.30 dve enodejanki - A. Marodič: UPOR JEZNE GOSPODINJE, R. Pavekič: V ZNAMENJU TEHTNICE. Za abonma - domače predstave in za izven.

DPD SVOBODA FRANCE MENCINGER JAVORNIK KOROŠKA BELA - dramski odsek

prireja v soboto, 22. marca, ob 19. uri v kulturnem domu na Breznici komedijo KOMEDIJA LJUBEZNI.

DPD SVOBODA FRANCE PREŠEREN ŽIROVNICA - BREZNICA

gostuje v nedeljo, 23. marca, ob 16. uri v kulturnem domu v MOŠNJAH z ljudsko igro J. Jurčiča, v dramizaciji Govekarja in v režiji Julke Dolžanove: DESETI BRAT.

Oglejte si ljudsko igro iz naše preteklosti, ne bo vam žal!

POPRAVEK RAZPISA

K razpisu amatersko gledališče Tone Čufar Jesenice za prosta dela in naloge UPRAVNIKA GLEDALIŠČA, objavljamo naslednji POPRAVEK:

namesto: pet let delovnih izkušenj na vodilnih in vodstvenih delovnih nalogah

se pravilno glasi: pet let delovnih izkušenj na vodilnih ALI vodstvenih delovnih nalogah.

VOZNI RED NA LINIJI JESENICE - JAVORNIŠKI ROVT

DO SAP LJUBLJANA - TOZD potniški promet in delavnice JESENICE

VOZNI RED ZA LINIJO: JESENICE - JAVORNIŠKI ROVT

Km	POSTAJE	1 V	2 V	3 D	4 NP	5 DSP	6 V	7 D	8 V	9 V
0	JESENICE, bolnica	—	6.02	11.20	—	—	14.02	—	—	22.02
1	Zdravst. dom (garaža)	(4.55)	6.03	11.21	(12.55)	—	14.03	(17.00)	(20.55)	22.03
2	Železniška postaja	4.57	6.05	11.23	12.57	—	14.05	17.02	20.57	22.05
3	Gimnazija	—	6.06	11.24	12.58	—	14.06	17.03	20.58	22.06
4	Železarna	4.59	6.08	11.26	12.59	—	14.08	17.04	20.59	22.08
5	Senožeti	—	6.09	11.27	—	—	14.09	—	—	22.09
6	Javornik, pod klancem	5.01	6.11	11.29	13.01	—	14.11	17.06	21.01	22.11
7	Koroška Bela »K«	5.03	6.13	11.31	13.03	—	14.13	—	21.03	22.13
8	Koroška Bela, šola	—	—	11.35	—	13.10	—	17.10	—	—
9	Trebež, kamnolom	—	6.15	11.37	13.05	13.12	14.15	17.12	21.05	22.15
10	Trebež, žagar	5.05	6.16	11.38	13.06	13.13	14.16	17.13	21.06	22.16
11	Javk. rovt, Kogovšek	5.11	6.22	11.44	13.12	13.19	14.22	17.19	21.12	22.22
12	Javk. rovt, spomenik	5.14	6.25	11.47	13.15	13.22	14.25	17.22	21.15	22.25
13	Javk. rovt, »K«	5.17	6.28	11.50	13.18	13.25	14.28	17.25	21.18	22.28
14	JAVK. ROVT PRISTAVA	5.20	6.31	11.53	13.21	13.28	14.31	17.28	21.21	22.31

Legenda: V = vozi vsak dan
D = vozi v delavnikih
NP = vozi v nedeljah in praznikih
DSP = vozi v dnevih šolskega pouka

OPOMBA:

Časi v oklepajih pomenijo, da pelje avtobus iz garaže, ali v garažo.

DOBRA IGRA REPREZENTANTOV

Reprezentanca Jugoslavije je prejšnji teden sodelovala na zelo kvalitetnem mednarodnem turnirju za pokal Thayer Tutt v ljubljanski hali Tivoli, na katerem je dosegla izredno solidno uvrstitev, osvojila je amreč tretje mesto. V zaključnem delu skupne je nastopilo deset reprezentanc: Nemška demokratična republika, Švica, Avstrija in Jugoslavija. Naši so že iz predtekovanja prinesli v finale dve točki, ki so ju svogli proti Avstriji (9:2), nato so izgubili NDR 1:3, z zmagovalcem Švico pa so igrali neodločeno 3:3. Tako so Švicarji svogli prvo, NDR drugo, naši tretje, Avstrija pa četrto mesto.

Ljubljanski turnir je pokazal na nekatere dejstva, ki jih ne gre prezeti, ko govorimo o jugoslovanskem hokeju. Predvsem je to, da so se naši izkazali. V večini srečanj so igrali solidno, borbeno in učinkovito, dosegli pa so precej dobrih rezultatov. Res je, da tudi napak ni manjkalo, toda če vzamemo razločeno državno prvenstvo, dokaj malo odigranih tekem naše izbrane vrste, malo mednarodnih tekem naših najboljših klubov, potem pravzaprav pridemo do zaključka, da so dosegli kot bi bilo pričakovati. Predvsem smo hko zadovoljni iz igre, ki so jo naši pokazali proti Švici, saj je malo manjkalo, in bi se mogli celo zmagati. Če ne bi bilo nekaj noli (prvi in drugi švicarski zadetek) in sveda nekaj več učinkovitosti naših, ki so upravlili nekaj zares izrednih priložnosti, bi lahko doživeli celo trijumf, toda tudi neodločen rezultat je velik dosežek.

Proti NDR so naši izgubili, sveda zaslužno. To je nasprotnik, ki igra precej močnejši in predvsem hitrejši hokej kot mi, pa vendar so se Jugoslovani Nemcem oboro upirali.

Ves potek tega turnirja nam potrjuje to, da bi pri nas lahko igrali kvalitetnejši hokej, če...

Seveda je teh čev-jev veliko, vendar bi bilo nedvomno precej bolje, če bi imeli pri nas vsaj resnejšo prvo zvezno ligo in če le-ta ne bi bila tolikokrat prekinjena, kot je bilo letos.

In kako so se odrezali jeseniški reprezentantje?

Nedvomno, da smo z nastopi Jeseničanov povsem zadovoljni, saj so predvsem Pretnar, Hafner, Horvat in Klemenc, nekoliko manj pa Ščap, Pavlič, Bešić, Razinger in Pristov dajali ton igri naše reprezentance. Poleg odličnega Pretnarja, so se

Jeseničani še posebej izkazali kot borbeni igralci in odlični strelci.

Ob začetku turnirja je zvezni trener Peicha nekoliko manj zaupal našemu četrtemu napadu, Pavlič-Bešić-Klemenc, toda v nadaljevanju je dal možnost tudi njim in ni bil razočaran. Jeseniški reprezentantje so dokazali, da so v dobri formi, kar gre na račun tudi dobrega in strokovnega dela trenerja Borisa Svetlina, ki je nedvomno najbolj zaslužen, da se jeseniški hokejisti še vedno borijo za naslov državnega prvaka, zelo dobro pa so se izkazali tudi v reprezentančnih vrstah.

Ob koncu omenjamo, da so trije vrstah naše izbrane vrste dobili lepa darila, kot priznanje za največji delež v igrah na turnirju v Ljubljani. Darila so prejeli Hafner, Horvat in Kavac, kar seveda dokazuje prispevek Jeseničanov na turnirju za pokal Thayer Tutt.

D.

TEKMOVANJE V MEDOBČINSKI LIGI V HOKEJU NA LEDU ZAKLJUČENO

Te dni se je končalo tekovanje v medobčinski prvenstvu v hokeju na ledu za sezono 1979/80. Kot smo že pisali, je v tem tekovanju sodelovalo šest ekip in sicer: Blejska Dobrava, Borovlje, Kokrica, Naklo, HDK Partizan Tržič in Zablatica. Vsa srečanja so se odvijala v večernih urah s pričetkom ob 20., 21. ali 22. uri, sodili pa so jih zvezni sodniki in sicer: Petrič, Eržen, Rozman in Dremelj, kateri se je največkrat odpovedal prostemu času in kljub poznim uram prišel na hokejsko igrišče. Odigrano je bilo deset kol in sicer po tri tekme v enem kolu. Moštva so se med seboj pomerila po dvakrat in tako je bilo odigrano kar 30 srečanj. Napadalec so bili dokaj uspešni saj so dosegli kar 575 zadetkov, to je povprečno po 19 na tekmo.

V letošnji sezoni so bili najuspešnejši igralci ekipe Blejske Dobrave, ki so ob koncu prvenstva osvojili prvo mesto s 14

osvojenimi točkami in pozitivno razliko 41 golov. Ostale ekipe so se uvrstile po naslednjem vrstnem redu: Naklo, Kokrica, HDK Partizan Tržič, Zablatica in Borovlje. Ekipa Borovlje, ki je prejšnjo sezono osvojila prvo mesto pred ekipo Blejske Dobrave, je v letošnji sezoni zdržala celo na zadnje mesto, saj so uspeli zmagati le enkrat v celi sezoni.

Ekipa medobčinske lige v hokeju na ledu pa se vsako leto med seboj pomerijo tudi za prehodni pokal, katerega osvoji v trajno last tista ekipa, ki ga osvoji trikrat zaporedoma ali petkrat v posledkih. Odkar se tekmuje za pokal so ga osvojili igralci Blejske Dobrave dvakrat zaporedoma, v lanskoli sezoni, ko bi jim ob osvojitvi ostal v trajni lasti, pa ga je osvojila ekipa Borovlje.

Za osvojitve pokala v letošnji sezoni pa so se odločili, da se med seboj pomerijo samo tri ekipe in sicer: Kokrica, HDK Partizan Tržič in Blejska Dobrava. Žreb je odločil, da se moštvi Kokrice in HDK Partizan Tržič najprej pomerijo z ekipo Blejske Dobrave in šele nato med seboj, če se ne bi bil znan zmagovalac. Tako so igralci Blejske Dobrave najprej pričakovali igralce HDK Partizan Tržič, kateri pa se sploh niso pojavili na ledeni ploskvi. Žal se je isto zgodilo, ko naj bi se pomerili z ekipo Kokrice, ki je na Jesenice prišla, vendar s premajhnim številom igralcev in srečanje zato ni bilo odigrano. Zaradi neodigranih srečanj so se na sestanku predstavnikov klubov odločili, da se pokal v letošnji sezoni ne podeli.

V letošnji sezoni so igralci Blejske Dobrave, ki so v lanskoli sezoni osvojili drugo mesto, postali prvaki v medobčinski ligi v hokeju na ledu.

Za ekipo HDK Partizan Tržič nastopili: Rudi Knez, Boris Grlic, Miloš Zvab, Janez Brus, Tina Zvab, Jože Svetina, Vinko Pirc, Branko Ajdišek, Franci Pukelj, Janez Štamfelj, Zoran Rozman, Vojteh Jakopič, Janez Polak, Žarko Grlic, Boris Jakopič, Goran Medja, Jadran Ložar, Damjan Jensterle, Roman Svetina, Gorazd Avguštin in tehnični vodja Silvo Erjavec.

R. Z.

ODBOR ZA POHOD NA STOL NADALJUJE Z DELOM

Odbor za pohod na Stol, ki deluje v okviru koordinacijskega odbora planinskih društev občine Jesenice in občinskega odbora zveze združenj borov NOV Jesenice, tudi po zaključnem letošnjem pohodu aktivno nadaljuje z delom. Na prvi seji pohoda je odbor ocenil letošnji jubilejni pohod na najvišji vrh Karavank, ob tem pa je sprejel tudi več pomembnih sklepov o spremenjeni organizaciji pohodov na Stol v naslednjih letih.

Nadalje je odbor pripravil v sodelovanju z odborom triglavske planinske zbirke pri Planinskem društvu Dvojce - Mojštrana razstavo o zgodovini Stola in o vseh dosedanjih zimskih pohodih na najvišji vrh Karavank. V dneh pohoda je bila razstava odprta v Žirovnici, sedaj pa so jo prenesli se na Jesenice, kjer bo v prostorih skupščine občine Jesenice odprta še do konca tega tedna. Predvidevajo, da bodo razstavo prenesli še v Radovljico, kjer je bodo odprli v okviru prireditve ob 85-letnici ustanovitve Planinskega društva Radovljica.

Nadalje se sedaj odbor za pohod pripravlja tudi na razširjeno sejo, ki bo jutri, 21. marca. Na seji bo podana ocena letošnjega jubilejnega pohoda, razpravljali bodo o programu pohoda prihodnje leto, obravnavali finančno poročilo, na seji bodo podelili tudi plakete organizacijam in posameznikom za sodelovanje pri organizaciji dosedanjih zimskih spominskih pohodov na Stol.

Ob koncu naj pa se omenimo, da mora odbor uresničiti še eno nalogo, ki jo je sprejel na eni predhodnih sej in sicer, da bo poskrbel, da se pomladi očisti okolica Valvasorjevega doma in celotna pot na vrh Stola. Očiščevalno akcijo bodo organizirali predvidoma konec aprila oziroma v začetku maja, ko bo na pobočjih Stola skopnel sneg.

J. R.

Namizni tenis

JESENICE: GUMAR (KRANJ) 5:2

Namiznoteniški igralci Jesenic so v devetem kolu gorenske namiznoteniške lige gostili prouvrščeno ekipo prvega dela tekovanja. Dvojbo v prvem delu so dobili igralci Gumarja tesno s 5:4, zato so se domači igralci za povratni dvojbo zelo resno pripravili. Tokrat so nastopili igralci: Klihar, Veber in Stane Babič in zaigrali zelo dobro, tako da gostje niso mogli doseči več kot dve točki. Končni izid dvojbo je bil 5:2. Po dve zmagi sta dosegla Veber in S. Babič, eno pa je prispeval Klihar.

S to zmagao so se igralci Jesenic močno približali doslej vodečima ekipama Gumarju in Kondorju, na čelu sta s istim številom točk Gumar in Jesenice.

V desetem kolu bodo igralci Jesenic gostovali v Kranju, kjer se bodo pomerili z ekipo Save. Ekipa Murove pa bo danes, v četrtek, odigrala zaostalo tekmo prvega dela, z ekipo Save iz Kranja. Dvojbo se bo pričel ob 18. uri v dvorani na Murovi.

MUROVA: MOŠNJJE 5:4

T.

STANKO ANDERLE, KANDIDAT ZA OLIMPIADO V MOSKVI

Bolj malo je takih, ki ne bi poznali tega repkega mladčnika z Jesenic, orodjarja v naši železarni, oziroma v TOZD Profilarna v Javorniku.

Rojen je bil pred trindvajsetimi leti na esenicah in pred sedmimi leti se je zapisal prilnemu športu, ki so ga poznali že stari šponci, judu. Danes, skoraj dva metra viški in stotideset kilogramov teži Anderle, v jugoslovanskem judu nekaj pomeni. Toda, da so prišli uspehi, je moral preleteti mnogo znoj in še ga bo, kar note ti polovčar. Trenerji zanj pravijo da, če izkoristil vso svojo gibčnost in moč, svoje kilograme, da bi dosegel še veliko več, kot je, tako pa je večših malo »lene« in napaka ali poraz je tu.

Nastopa v največji kategoriji, v kategoriji nad 95 kg, v kateri ta čas prevladuje Kovarčič, študent na Japonskem, kjer se je kariskal naučil in se učil.

Anderle kot mladinec ni dosegal večjih sprehov. Enkrat je bil prvak Gorenske, poljske rezultate je dosegal v članski konkurenci. V letu 1978 je bil prvi na Abramovičevem pokalu v Zagrebu in drugi na pokalu Nagaoka v Ljubljani. V letu 1979 je bil prvak Gorenske in Slovenije in drugi v absolutni kategoriji na prvenstvu SRS. Drugi je bil tudi na pokalu Abramovič, kjer ga je finalu premagal Kovarčič. Na državnem prvenstvu je zasedel peto mesto. V letošnjem letu je najprej osvojil prvo mesto a pokalu Nagaoka, postal prvak Gorenske in zasedel drugo mesto na republiškem rvenstvu, na državnem pa je bil zopet prvi. No, vmes je bil še v letu 1978 v searmiji prvak v judu. Vsa leta je nastopal za kipo Jesenic v republiški konkurenci, na ečjih ali manjših tekmovalnih doma in v ujni, nosil kimonu z republiškim grbom n si z vsemi timi dobri nastopi priboril mesto v državni reprezentanci. Lanskoleo je tako nastopil na turnirju v Tunisu, kjer je bil tretji, Jugoslavija pa je v ekipnem delu zasedla prvo mesto. Prejšnji meec pa je nastopal kot član reprezentance v tofiji, kjer je bil četrti, v konkurenci juioistov iz sedemnajstih držav.

Zveznemu kapetanu Mihajloviču ni ostal eopazen. Vseč mu je bil skromen in mien, vendarle pa borbeni in zagrizeni anderle in uvrstil ga je v spisek kandidato za nastop na letošnjih olimpijskih grah v Moskvi. Seveda pa se bo moral še reje dokazati na izbirnih tekmovalnih, na alkanem prvenstvu prihodnji meec, v zmiru in nato še na evropskem prvenstvu. Biti olimpijski kandidat je za vsakega portnika čast in obveznost. Anderle prai, da bo treniral še bolj zagrizeno, kot je in pokazal, da njegova uvrstitev v spisek kandidatov za olimpiado ni bila slučajna. Inogo mu je pri tem koristilo tekovanje v prvi zvezni ligi, kjer je pomagal klubu vo Reya iz Celja, ki je zasedel na koncu eto mesto. Anderle pa je sedem borb doil, dve sta se končali neodločeno, dve pa e izgubil in to z Obadovom, bronzastim iz adnje olimpiade in Miranovičem, prvacom mediteranskih iger 1979.

Imeti v občini olimpijskega kandidata in e poseben, če je to delavec naše železarni, kar tako. Lahko smo ponosni na to. Zeliu mu čim več uspeha in sreče v kimonu, na blazinah doma ali v tujini, kjer bo zastol.

Nogomet

JESENICE: BELA KRAJINA 0:1 (0:0)

Igrišče v Podmežaklju, gledalec 300, sodnik Vogrin (Kamnik), strelci: 0:1 Čurk v 79. minuti.

JESENICE: Tokić, Radič, Zubanovič, Omanovič, Bakonič, Kramar, Mlakar, Ibrahimovič, Kovarčič, Troha (Smač), Softić (Sulejmanovič).

BELA KRAJINA: Furič I., Kapš, Simčič, Zupancič, Vrščaj, Furič II., Stefanič, Kramarič, Zelezjak, Vajs, Čurk.

Jeseniški nogometaši so v uvodnem delu prvenstva v slovenski ligi - zahod doma ostali praznih rok. Obe ekipi na razmočenem in blatnem igrišču nista mogli pokazati dobre in kvalitetne igre. V prvem polčasu je bila igra zelo enakovredna, v drugem polčasu, pa so jeseniški nogometaši zgrešili nekaj zares sijajnih možnosti za gol. Neučinkovitost in na trenutke resnično športna smola se jim je maševala v 79. minuti, ko je igralec gostov Čurk dosegel zmagoviti gol.

J. R.

B. Rauh

PREDSTAVLJAMO NOGOMETAŠE, KI BODO ZASTOPALI JESENISKE BARVE V SPOMLADANSKEM DELU PRVENSTVA

1. HABIBIJA TOKIČ - rojen 25. maja 1956, član nogometnega kluba od leta 1977 zaposlen v železarni Jesenice.

2. MIRZO VUKALIČ - rojen 18. avgusta 1956, član nogometnega kluba Jesenice od leta 1974 zaposlen v Vezadini Bled.

3. NEDIM OMANOVIČ - rojen 17. oktobra 1959, član nogometnega kluba Jesenice od leta 1972, po poklicu metalurški tehnik, zaposlen v železarni Jesenice, aktiven mladinec in predsednik mladinskega aktiva v nogometnem klubu.

4. ANTE TROHA - rojen 1. januarja 1953, član nogometnega kluba Jesenice od leta 1974, po poklicu mizar, zaposlen v LIP Bled v Mojštrani. Aktiven mladinec v OO ZSMS, v sindikatu in delavskem svetu svoje TOZD.

5. VELIBOR PANIČ - rojen 14. maja 1957, član nogometnega kluba Jesenice od leta 1977. Po poklicu je strojni ključavničar, zaposlen v železarni Jesenice. Aktiven mladinec v OO ZSMS TOZD HV Jesenice.

6. ZORAN KRAMAR - rojen 23. novembra 1957, član nogometnega kluba Jesenice od leta 1968, član zveze komunistov, po poklicu strojni ključavničar, zaposlen v železarni. Aktiven mladinec v OO ZSMS TOZD Vzdrževanje, delegat delavskega sveta v TCZD in sekretar mladinskega aktiva nogometnega kluba.

7. MARTIN MLAKAR - rojen 16. oktobra 1955, član nogometnega kluba od leta 1971, po poklicu livar, zaposlen v železarni. Aktiven v OO ZSMS in sindikatu TOZD Livarna, delegat delavskega sveta.

8. RADOVOJE RADIČ - rojen 20. aprila 1953, član nogometnega kluba od leta 1972, član zveze komunistov. Po poklicu strojni ključavničar, zaposlen v železarni. Aktiven v OO ZSMS TOZD Remontne delavnice, član KS ZSMS Železarn, predsednik OK ZSMS Jesenice, predsednik komisije za šport in prireditve pri OK ZSMS Jesenice in član skupne disciplinske komisije Železarn. Za svoje delo v mladinskih organizacijah je dobil priznanja: KS ZSMS Železarn, X. kongresa ZSMS OK Jesenice in ob dnevu mladosti.

9. ENIJAZ KOMIČ - rojen 18. julija 1959, član nogometnega kluba od leta 1978, aktiven mladinec v OO ZSMS, zaposlen v železarni.

10. EDVARD LAMBERGER - rojen 10. septembra 1960, član nogometnega kluba od leta 1975, zaposlen v železarni.

11. SEFIK HOROZOVIČ - rojen 20. aprila 1957, član nogometnega kluba od leta 1979, zaposlen v železarni, aktiven mladinec v OO ZSMS TOZD Hladna valjarna Bela.

12. BORIS SMID - rojen 20. julija 1956, član nogometnega kluba od leta 1968, zaposlen v GIP Gradis, po poklicu zidar, aktiven v OO ZSMS KS Javornik-Koroška Bela.

13. FIKRET SULEJMANOVIČ - rojen 7. oktobra 1957, član nogometnega kluba od leta 1969. Po poklicu ekonomski tehnik, zaposlen v hotelu Park na Bledu.

14. EMIR ZUBANOVIČ - rojen 10. julija 1960, član nogometnega kluba od leta 1972, zaposlen v železarni, po poklicu strojni ključavničar. Aktivno sodeluje v OO ZSMS TOZD Remontne delavnice.

15. ZVONKO KOVAČIČ - rojen 19. avgusta 1955, član nogometnega kluba od leta 1971. Zaposlen v železarni kot ključavničar-monter. Aktivno deluje v mladinski organizaciji. Je član predsedstva KS ZSMS Železarn, predsedstva OK ZSMS Jesenice, predsednik centra za MDA. Dvakrat se je udeležil mladinskih delovnih akcij v pobratenem Valjevu in dvakrat je bil udarnik. Za svoje delo v ZSMS je dobil tudi priznanja: KS ZSMS Železarn in X. kongresa ZSMS občine Jesenice. Je član zveze komunistov.

16. ASIM IBRAHIMOVIČ - rojen 29. septembra 1955, član nogometnega kluba od leta 1973. Zaposlen v železarni. Aktivno deluje v mladinski organizaciji TOZD HV Bela. Za svoje delo je bil tudi nagrajen kot najboljši mladi delavec OO ZSMS TOZD Hladna valjarna Bela.

17. DŽEMAL BAKONIČ rojen 5. aprila 1961. Član nogometnega kluba je od leta 1975. Učeneč ŽIC, aktivno deluje v OO ZSMS ŽIC, udeleženec mladinske delovne akcije v pobratenem Valjevu, kjer je za dobro delo dobil pohvalo.

18. ABDULAH SOFTIČ - rojen 16. aprila 1957, član nogometnega kluba je od letos. Zaposlen v železarni.

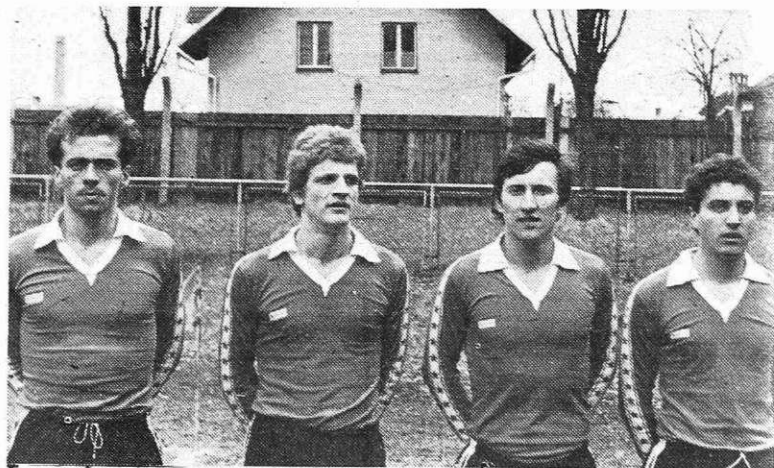
19. AVDIJA SMAJČIČ - rojen 9. avgusta 1957. Član nogometnega kluba od letos. Zaposlen v železarni.

20. VILKO BREGANT - rojen 26. maja 1959, član nogometnega kluba od leta 1975. Zaposlen v železarni, aktivno sodeluje v gasilskem društvu Blejska Dobrava in pri PD Gorje.

21. ABID OMANOVIČ - rojen 16. marca 1959, član nogometnega kluba od leta 1974.

RAZPORED NOGOMETNIH TEKEM NK JESENICE V POMLADANSKEM DELU SEZONE 1979/1980 - DOMA

23. marca - Ivančna Gorica - mladinci
6. aprila - Flan (Novo mesto) - člani
20. aprila - Tabor - Jadran (Sežana) - člani; - Tabor - Jadran (Sežana) - mladinci
18. maja - Koper - člani; - Koper - mladinci
1. junija - Primorje - člani
8. junija - Kočevje - člani; - Lesce - mladinci

Sl. 1: od leve proti desni: Asim Ibrahimovič, Abdulah Softić, Ante Troha, Nedim Omanovič (Foto J. Rabič)

Sl. 2: od leve proti desni: Marjan Žurman, Zoran Kramar, Džemal Bakonič, Šefik Horozović, Avdija Smajčič (Foto J. Rabič)

Sl. 3: od leve proti desni: Habib Tokić, Zvone Kovarčič, Martin Mlakar, Emir Zubanovič, Rade Radič (Foto J. Rabič)